

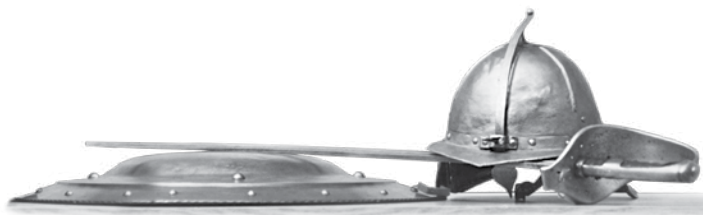
2014 m. Nr. 1 (120)

Leidžiamas nuo 1932 m. spalio 25 d.

KARIŪNAS (Cadet)

The magazine of The General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania. Published since October 25, 1932

ISSN 2029-6045

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

18 GERIAUSIAS VISŲ LAIKŲ LKA SPORTININKAS

All-time Best Athlete of the Academy

28 FECHTAVIMAS IR JO REIKŠMĖ RENGIANŲ LIETUVOS KARININKŲ XVIII–XX A.

Mjr. Gintautas JAKŠTYS

Fencing and Its Significance to Lithuanian Officer Training in the 18th – 20th Centuries

23 „GELEŽINIO VILKO“ KUOPAI – DVEJI

Edita DUTKEVIČIŪTĖ

Company “Iron Wolf” Celebrates the 2nd Anniversary

32 ADMIROLO A. MAHANO IDĖJŲ REIKŠMĖ GEOPOLITIKOJE

Dr. Algirdas V. KANAUKA

Significance of Admiral A. Mahan's Ideas to Geopolitics

25 KONKURSAUS „LIETUVOS LEDI“

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Contest “Lithuanian Lady”

36 KARO SOCIOLOGIJOS TYRIMAI: APŽVELGIANT XII TARPTAUTINĘ KARO SOCIOLOGŲ KONFERENCIJĄ MADRIDE

Aušra KAMINSKAITĖ
Researches on Military Sociology: Review of the 12th International Conference on Military Sociology in Madrid

2 MŪSŲ KŪRYBA OUR WORKS

8 / 20 / 30 / 38

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Linas BUŠAUSKAS

Aurelija ZATURSKIENĖ

Mjr. Bronius ŽEKAS

Krn. Andrius KUBILIUS

At First Hand

26 FOTOREPORTAŽAS Photo Reportage

36 / 40 / 48

AKADEMIJOS PULSAS

Academy Pulse

41 KLAUSIMAI–ATSAKYMAI Odeta BLOŽIENĖ Questions-Answers

44 SLIDĖMIS PER PURVĄ, ARBA KAIP VIJOME ŽIEMĄ IŠ PABRADĖS POLIGONO

Krn. Jurgis ULECKAS,

krn. Justas PETROŠIUS

Dirt Skiing or How We Sent

Away Winter from Pabradė

Training Area

48 MOTYVACIJA BŪTI KARININKU

Krn. Liutauras SMILGA

Motivation to Be an Officer

49 PILIETINIS UGDYMAS

Kristina PUTNAITĖ

Civic Education

51 STOJANČIAJAM ĮLKA

To the Academy Applicant

53 ALBUMAS Album

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius

IV k. krn. Marius DZENECIŪVIČIUS
mjr. Vidas GRUNDA

IV k. krn. Kęstutis KILIKEVIČIUS
mjr. Birutė KRASAVINIENĖ

III k. krn. Andrius KUBILIUS

II k. krn. Justina SAVICKAITĖ

III k. krn. Matas RADVILAVIČIUS
dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė

Laima ADLYTĖ
Dizainerė

Kęstutis DIJOKAS
Fotografas

Spausdino Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.

Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-106

Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

Dėl žurnalo platinimo prašome
kreiptis: (8 5) 210 3526,

(8 5) 210 3523

KATT 24 526, 24 523

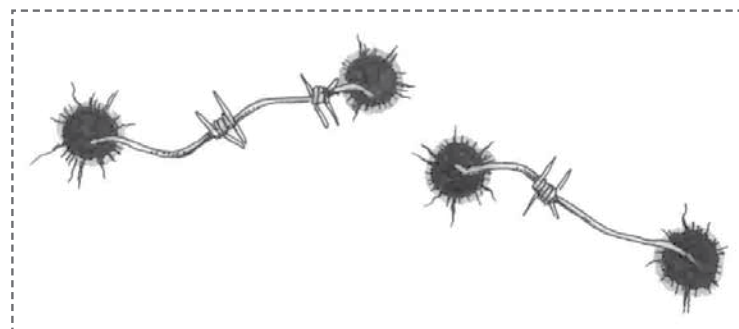
GENEROLŲ JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius
arunas.alonderis@mail.lt

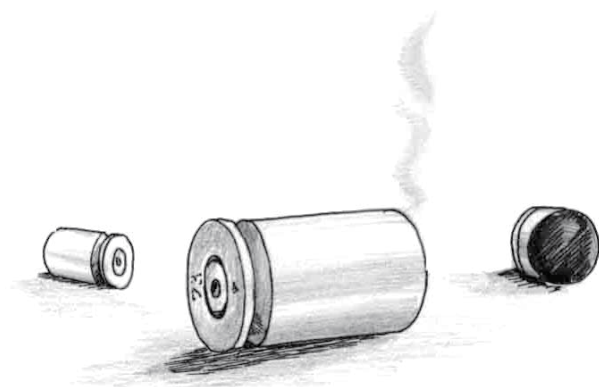
Plk. Itn. Valerijus ŠERELIS

Nr. 8

*Prieš palikdamas pakalnę
Tvirtai užsiveržiu
Diržą ir batraiščius
Aš neverkiu tai vėjas
Išmuša ašaras
Jos kasa per žandus apkasus
Net jei apaksiu matysiu
Tai ką mačiau
Ryju akimis
Vis dar alkanas*

Nr. 22

*Kulkos pridaro skylučių
Pro kurias išeina sielos
Sunku jas paskui sugaudyti
Sugrūst už spygliuotos vielos*

Nr. 24

*Sekantis
Tas kuris seka
Aš mėtau pėdas
Jam nesiseka
Nes aš neblefuojau
Pakišau jam
Šuns koją
Ir kiaulės koją
Jo šunims*

Nr. 35

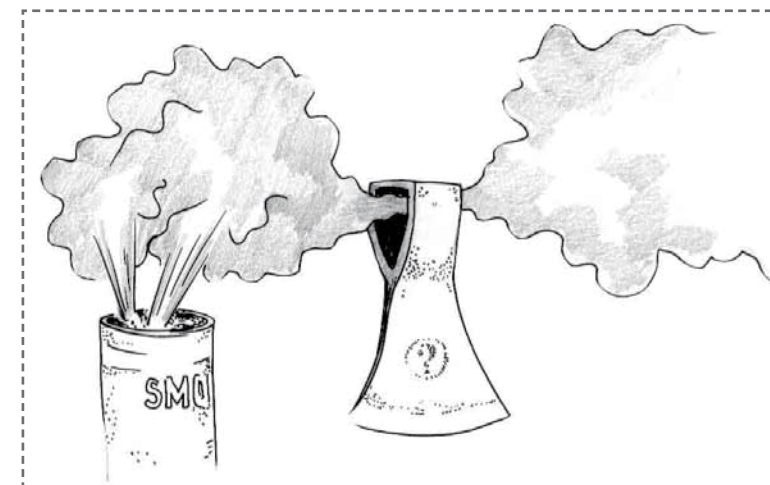
*Ir prasidės ilga diena
Tokia kaip kitos irgi baigsis
Bet tai ką tu darai yra esminis
skirtumas
Kažko per daug kažko vis
negana
Per daug vienatvės trūksta
maisto
Bet tai ko nori tu yra esminis
skirtumas
Kelionės vargina galbūt
Net nepasiekiamas kelionės
tikslas
Tai ką prisimeni yra esminis
skirtumas*

Nr. 48

*Pakabinkim tai ore
Tegul kabo
Klausimas ne kirvis – neužmuš
Bet sužeisti gali, jei skaudus
Klausimas ar atsakymas
Kartais akis bado
Pakartokim dūmų uždangą
Tegul kabo*

Nr. 56

*Žirgas nukautas
Einu pėsčiomis
Draugas be kojos
Per abu turim tris*

Nr. 64

*Taškas bus taškas kol nejuda
Kulkos tai trajektorijos
Tai linijos kurios baigiasi
Deda tašką
(.)
Dvitaškį
(:)
Daugtaškį
(...)
Visada kažkur pataiko
Nebejuda
Kaip tai paaiškinti?*

Iliustracijos ir eilėraščiai iš V. Šerelio knygutės „Mūzoms ir jų kareiviams“ (2008)

Vrš. E. Kuckailio iliustracijos

Marcelijus MARTINAITIS

Šimkaičių miško aikštelėje

*Sustojau miško aikštelėje,
lyg pajutęs,
kad čia kažkieno būta
prieš daug metų.
Kodėl esu gyvas?
Kodėl čia nebuvo atvestas?*

*Stoviu
nusiėmęs kepurę, tyliu,
galvą nuleidęs,
tarsi laukdamas šūvio.
Kodėl tokie liūdni miškai
Lietuvoj?*

1

Vanaginėje

*Kai saulė leidžias į miškus,
toks drebulys viršūnėmis prabėga.*

*Visi nutyla,
tik menkas vabalėlis
dar bando smilga kopt aukštyn
į begalinį dangų.*

*Ir štai prasideda
dangaus didysis metas.*

*Tai laikas,
kai su miškais kartu nurimęs
be žodžių ir neišmanydamas,
stovėdamas prieš begalinį dangų,
kalbuos su savo siela.*

2

Šie eilėraščiai – vieni paskutiniųjų poeto M. Martinaičio kūrinų, rastų tarp jo rankraščių, buvo publikuoti mėnraštyje „Metai“ (2013 m. Nr. 11)

Jonas Žemaitis – Lietuvos karininko garbės kodas

Generolo Jono Žemaičio-Vytauto 105-ųjų gimimo metinių (š. m. kovo 15 d.) išvakarėse kariūnai sutiko atsakyti į šia proga žurnalo KARIŪNAS pateiktus klausimus:

- ❖ Jeigu galėtumėte, ko paklaustumėte J. Žemaičio-Vytauto, apie ką su juo pakalbėtumėte?
- ❖ Ko galima pasimokyti iš J. Žemaičio kaip karininko ir žmogaus?
- ❖ Ko norėtume palinkėti stojančiam į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją jaunimui?

Krn. Liutauras SMILGA

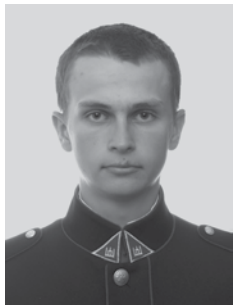
Paklausčiau, iš kur tokia drąsa, ryžtas, ištikimybė, stiprybė, kovos dvasia, koks autoritetas, pavyzdys jį įkvėpė, ar šie jausmai gimsta žmogaus širdyje. Nors ir žinočiau atsakymą, vis tiek dar paklausčiau: kam visa tai? Tiesiog norėčiau išgirsti iš Jono Žemaičio lūpų tvirtus ir užtikrintus žodžius – „dėl Tėvynės“.

Svarbiausia – ištikimybė, nes jis, kaip karininkas, neišsigando prieš, negalvojo apie save, nepaliko Tėvynės likimo valiai. Tai – tikro lyderio savybė. Kaip žmogus, jis labai mylėjo Tėvynę Lietuvą, ir ši meilė tik stiprino ryžtą, drąsą, užsispyrimą siekti savo tikslo. Manau, be galo daug iš partizanų generolo būtų galima išmokti, nes jo patirtis – didžiulė.

O svajojantiems tapti karininkais linkiu galutinai apsispręsti apgalvojus, ar šis meilės Tėvynei kelias jums skirtas. Mums reikia žmonių, kurie tinkamai reprezentuotų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, kurie mylėtų ją ir Tėvynę.

Linkiu stiprybės, kantrybės, o svarbiausia – ryžto įgyvendinti savo gyvenimo tikslus ir įstoti į Karo akademiją.

Krn. Ernestas MIKUTA

Norėčiau ketinantiems stoti į LKA palinkėti stiprybės, kantrybės, o įstojus – atkakliai siekti savo tikslų, kad ir kaip sunku būtų... Niekada nenukabinti nosies, kad ir kaip nesi-sektų. Kruopštumas ir kantrybė padės jums siekti pergalės.

Krn. Jurgis ULECKAS

J. Žemaičio pavyzdys įkvėpia siekti tapti vadu, ugdyti drąsą ir sumanumą, ko taip reikia vadovaujant. J. Žemaitis pradėjo vadovauti kitiems, baigęs Karo mokyklą, ir aktyviai tai darė iki pat mirties.

Partizanų generolas buvo nužudytas, bet jo pavyzdys vis dar skatina žmones siekti aukštumų aukojantis dėl savo tikslo. Dauguma žmonių nedrįsta rinktis vadovo posto vien dėl abejonių savo jėgomis ir atsakomybės baimės.

Visiems, svajojantiems čia studijuoti, ypač moksleiviams, linkiu, kad širdyse degtų gen. J. Žemaičio-Vytauto ryžtas pasiekti užsibrėžtą tikslą. Kad kiekvienas iš jų atrastų drąsos priimti atsakomybę Tėvynei, kuri lydės juos visą gyvenimą ir taps sunkiu inkaru arba švyturiu, nušviečiančiu kelią į pergalę.

Krn. Paulius BARŠAUSKAS

Jeigu atsidurčiau J. Žemaičio-Vytauto gyvenamajame laikotarpyje, kai narsūs Lietuvos sūnūs ir dukros nedvejodami aukojo savo gyvybę, kad būtų atkurta jų brangi Tėvyne, nors viltis, kad tai įvyks, buvo beveik neapčiuopiama, man galėtų kilti tik vienas klausimas: „KODĖL?“ Kam aukoti – ką turi brangiausia – savo gyvybę dėl kitų laisvės, dėl šalies, kuri nebuvo tobula, nepriklausomybės atkūrimo. Po šio klausimo ir, žinoma, kilnaus Laisvės kovų vado J. Žemaičio-Vytauto atsakymo dar paklausčiau: iš kur ta vidinė tvirtybė, padėjusi išverti gyvenimą bunkeriuose, nuolat slapstytis ir įveikti baimę, kad gali žūti ne tik pats, bet ir tavo ginklo broliai arba niekuo dėti šeimos nariai, eiti lyderio, vado pareigas, tokiu sunkiu metu priimti atsakomybę?

J. Žemaitis-Vytautas yra kiekvieno Lietuvos karininko garbės kodas. Šis žmogus įkūnijo visas karininkijai reikalingas ir jos vertinamas savybes: narsą, sumanumą, gebėjimą vadovauti, vykdyti karines operacijas turint minimalų aprūpinimą. Vien jo vardas *kietiems* miško broliams kėlė pagarbą. Jis iš pavaldžių karių nereikalavo daugiau, nei galėjo padaryti pats, tačiau tuo pat metu to siekė ir juos vertė tobulėti. Toks ir turi būti ne tik pasipriešinimo kovų vadas, bet ir kiekvienas šiandienos Lietuvos karininkas.

Sprendimas paaukoti savo gyvenimą Lietuvai yra pats atsakingiausias, kokį esu kada nors priėmęs, todėl dabartiniams ir būsimiems kariūnams norėčiau palinkėti skubotai nespřesti. Šis sprendimas pakeis ne tik jūsų, bet ir jūsų artimųjų gyvenimą. Prioritetų sąrašė nebegalės pirmauti tokie dalykai kaip šeima, mergina, atostogos. Likusiam gyvenimui jame prakaistu ir krauju bus parašyta: „Lietuva“. Kario, ypač karininko, kelias tikrai ne kiekvienam skirtas, bet tie, kurie tvirtai apsisprendė, yra laukiami Karo akademijoje.

Krn. Justas PETROŠIUS

Jeigu patekčiau į J. Žemaičio-Vytauto gyvenamąjį laikotarpį, man įdomiausia būtų sužinoti, kas jam padėjo išlikti tokiam dvasiškai ir psichologiškai stipriam. Tuo metu reikėjo daug stiprybės ne tik organizuojant pagrindinę kovą, bet ir kovojant su savimi. O ir iššūkių buvo tikrai daug: jis turėjo ne tik pats dalyvauti kovose kaip karys, siekti pergalės vadovaudamas partizanams kaip karininkas, bet ir priešintis okupantų moraliniam ir kitokiam spaudimui kaip didis patriotas ir tautos lyderis.

Ar J. Žemaitis-Vytautas turėjo savybių, kurios praverstų kiekvienam iš mūsų? Taip, žinoma. Iš šios asmenybės, kaip karininko, būtų galima pasimokyti meilės Tėvynei, ryžto, organizuotumo, kantrybės. Be to, ketvirtasis Lietuvos prezidentas tvirtai laikėsi žodžio, mokėjo nuoširdžiai bendrauti su žmonėmis – paguosti, pradrasinti, jei reikia, pralinksminti, ragino sugyventi draugiškai, todėl juo taip buvo pasitikima.

Krn. Evaldas ČIPLYŠ

Studijuojau Jono Žemaičio vardu pavadintoje aukštojoje karo mokykloje. Suprantama, jei akademijai suteiktas šio generolo vardas, jo būta ypatingo žmogaus. Mane žavi daugelis J. Žemaičio savybių. Šis žmogus vertas būti pavyzdžiu kiekvienam kariui ir civiliui. Kaip būsimi karininkai iš šios asmenybės galime pasimokyti vadovavimo stiliaus, moralinės ir fizinės drąsos priimti sunkius sprendimus, ryžto beatodairiškai ginti Tėvynę.

Krn. Modestas JAKUBAUSKAS

Jaunuoliams, stojantiems į LKA, pirmiausia linkėčiau pasiruošti naujiems išbandymams. Pats paprasčiausias pavyzdys – rytinės mankštos. Grįžę iš poligono neatsipalaiduokite, nepamirškite mokslų, drausmės, savo pareigų. Neatsiribokite nuo bendrakisų, nes tik jie parems kilus problemų, kurios čia, LKA, skiriasi nuo įprastinių. Dalykitės vienas su kitu patirtimi ir išmone, tačiau kartu būkite reiklūs, neieškokite naudos tik sau. Jei norit tobulėti, pats laikas pradėti rimtai mokytis, nes tik būdami išsilavinę nejausite konkurencijos ir galėsite padėti kitiems. Tai – viena iš būsimo karininko vertybių.

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Ši asmenybė – tikro karininko pavyzdys. Iš J. Žemaičio-Vytauto pirmiausia reikėtų pasimokyti drąsos, ryžto. Tai, kad jis nepabūgo mirties, rodo, kokia begalinė meilė Lietuvai jį vedė ir jog kiekvienas karininkas, tikras savo šalies patriotas, turi toks būti. Kaip žmogus, jis buvo labai ryžtingas, todėl to tikrai pasimokyčia.

Palinkėčiau stojantiems į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją gerai pamąstyti, ar tikrai nori būti karininkai. Svarbiausia, kad karininkas būtų nuoširdus, o ne pragmatiškas materialistas. Lietuvai reikia atviros širdies žmonių, ne apsimitėlių. Dar norėčiau palinkėti užsispyrimo, nes tarnyba – tikrai nelengvas kelias, kad juos visą gyvenimą vestų meilė Tėvynei. Visi mūsų darbai turi būti Tėvynės labui.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Linas BUŠAUSKAS

- ➔ **Jūsų credo** – Kas nenužudo, tas padaro stipresnį
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Tėvas
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Operaciją „Overlord“
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Merginų ir ištikimiausių kolegų
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu** – Būčiau eilinis karys
- ➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – „Militarizmas“

- ➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – Teisingumas ir puikus pareigų atlikimas
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Paminti įsitikinimų
- ➔ **Lietuvių rašytojas (poetas), kurio kūryba patinka** – Balys Sruoga
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Pavasaris
- ➔ **Skanėstas, kuriam negalite atsispirti** – Cepelinai :)
- ➔ **Kas yra meilė?** – Rojus žemėje

- ❖ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?**
- ❖ **Kokias vertybes siekiate perimti iš šios legendinės asmenybės?**

Krn. Mindaugas JASAITIS

Apie Joną Žemaitį-Vytautą pirmą kartą sužinojau būdamas Šiaulių Povilo Plechavičiaus šaulių rinktinės jaunas šaulys. Tuo metu man buvo 14 metų. Maždaug kartą per mėnesį mums buvo skaitomos paskaitos apie žymius Lietuvos kariuomenės veikėjus ir partizanus, aktyviai dalyvavusius pasipriešinimo kovose dėl laisvės ir nepriklausomybės. Taip pat apie jį teko daugiau išgirsti ekskursijoje po partizanų apygardas, kurių organizavo Lietuvos šaulių sąjunga.

Kalbant apie svarbiausias, mano manymu, šios asmenybės savybes, reikėtų pabrėžti patriotiškumą, kurio vedamas jis gynė Tėvynę negailėdamas jėgų ir gyvybės. Taip pat lyderio savybes: jų neturėdamas, jis nebūtų galėjęs suburti partizanų ir koordinuoti jų veiksmų, tapti vienos iš partizanų apygardų vadu. Be viso to, reikėtų pažymėti, kad jis buvo puikus oratorius ir diplomatas. Dėl šių savybių J. Žemaitis buvo išrinktas į LLKS prezidiumo pirmininko postą, o vėliau ir į Gynybos pajėgų vado pareigas.

Krn. Martynas BRUSOKAS

Apie Joną Žemaitį sužinojau apsilankęs prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, nes ten yra jo garbei pastatytas paminklas, plačiau – kiek vėliau, mokykloje, per pamokas apie lietuvių pasipriešinimą sovietinei okupacijai.

Mano manymu, tikras lyderis turi ugdyti šešias pagrindines savybes, kurios jį formuoja kaip lyderį: gebėjimą suburti protingus žmones, atsakomybės jausmą, gebėjimą įkvėpti, rūpintis savo pavaldiniais ir kolegomis, pozityvumą ir užsispyrimą gerą prasmę. Akivaizdu, kad tai ir Jonui Žemaičiui būdingos savybės, todėl jas ugdyti yra ne tik mano, bet ir kiekvieno kariūno siektinas tikslas.

- ➔ **Kokios muzikos klausotės?** – Įvairios – priklausau nuo nuotaikos
- ➔ **Kaip pagražintumėte Lietuvą?** – Izoliuočiau veltėdžius ir tinginius
- ➔ **Neseniai matytas filmas, kurį rekomenduotumėte pažiūrėti** – „Broliai“
- ➔ **Kas svarbiausia – gerai atrodyti ar patogiai jaustis?** – Gerai atrodyti
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kalėdos :)
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be veiklos

- ➔ **Ką dabar skaitote?** – A.Čekuolio „Mūsų slaptieji ir dramblys bute“
- ➔ **Įdomiausias vaikystės prisiminimas** – Neapsakomas džiaugsmas, kai gimė sesuo
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Kai pasakoja išgalvotas istorijas, o aš žinau tiesą
- ➔ **Kai nieko nežinai...** – Tai ir galvos laužyti dėl nieko nereikia
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Vakar, kai su kolegomis sukūrėm frazę: „Pirmakursis planuoja – trečiakursiai juokiasi“

- ➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – Pratybų baseino
- ➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Pilviškių bažnytelė, kurioje vaidenasi
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Mano kambarys
- ➔ **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams** – R. Greeno „33 karo strategijos“
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmas Jūsų įsakymas** – Dėl kariūnų maitinimo. Maitinimas neprivalomas, mokami maistpinigiai

Krn. Eimantas KAŠKONAS

Apie generolą Joną Žemaitį-Vytautą sužinojau pagrindinėje mokykloje per istorijos pamoką, maždaug 14–15 m. Tuo metu man jis atrodė eilinis, tik kažkuo nusipelnęs žmogus, galbūt didvyris, apie kurį rašoma vadovėliuose. Gaila, tačiau pagrindinės mokyklos mokytojai nesužadino noro ieškoti apie šią asmenybę papildomos informacijos. Tačiau jau 11–12 klasėje, pradėjus labiau domėtis Lietuvos istorija, tapo akivaizdu, kad tai bene svarbiausias, kurio dėka sugebėjome organizuoti pasipriešinimą okupantams, parodyti tautos charakterį, o galbūt net ištaisyti praeities klaidas, kai nesipriešindami įsileidome svetimą kariuomenę.

Kalbant apie generolo, partizanų vado, savybes, pirmiausia reikia išskirti lyderio bruožus. Tuo metu, kai pavieniai partizanų būriai krisdavo kautynėse, būtent jam pavyko organizuoti vieningą partizanų pasipriešinimą ir taip bent laikinai išsaugoti Lietuvos vyrų gyvybes ir tęsti rezistencinę kovą. Kita savybė, svarbi kiekvienam kariui, – patriotiškumas. Juk net ir šiuo metu daugelis iš mūsų pasakys: taip, jie – tikrieji patriotai, tačiau ar tai galėtų pakartoti kritiškoje situacijoje? Akivaizdu, kad partizaninio karo metais buvo žmonių, kurie suimti palūžo ir tapo išdavikais. Partizanų generolą taip pat išdavė jo vyrai. Tačiau Jonas Žemaitis-Vytautas, tikrasis patriotas, nesuteikė čekistams jokios informacijos ir didvyriškai sutiko savo likimą.

Krn. Gintas AŠMONTAS

Apie Joną Žemaitį-Vytautą išgirdau vidurinėje mokykloje, jei gerai pamenu, 7 klasėje. Tai buvo eilinė istorijos pamoka, tačiau tema iš kitų išsiskyrė. Iki tol apie Lietuvos partizanų, ypač Joną Žemaitį, buvau girdėjęs tik iš artimųjų, tačiau per šią pamoką sužinojau kur kas daugiau. Kadangi visada atlikdavau namų darbus, pasidomėti šiais dalykais buvau tiesiog priverstas. Dabar pagalvoju, kad tai išėjo į naudą: įsigilinau į jų gyvenimo būdą, suvokiau jų siekius, įvertinau pasiryžimą ir pasiaukojimą. Prisipažinsiu, iki šios istorijos pamokos apie generolą Joną Žemaitį, kaip asmenybę, nieko nežinojau, nes Laisvės kovas siejau tiesiog su Lietuvos partizanais. Dabar apie partizaną, slapyvardžiu Vytautas, žinau kur kas daugiau: kokia tai buvo asmenybė, kaip vertybes puoselėjęs žmogus, kaip lietuvis.

Turbūt, kaip ir daugeliui, man svarbiausia šios žymios asmenybės vertybė – pasiaukojimas. Savo asmeninio gyvenimo aukojimas dėl valstybės ateities, mano nuomone, didžiausia vertybė, atskleidžianti žmogaus esmę ir apimanti kitas svarbias sąvokas – pilietiškumą, aukojimąsi dėl kitų.

Krn. Emilija RADAČIŪTĖ

Apie Joną Žemaitį pirmą kartą sužinojau, kaip ir daugelis vaikų, per istorijos pamokas. Kadangi mokiausi Kretingoje, turėjau galimybę pamatyti Jono Žemaičio paminklą, stovintį Palangoje (jo gimtajame krašte). Kelionės metu istorijos mokytoja pateikė daug įvairiausių faktų apie šią žymią asmenybę. Bet labiausiai įsiminiau tai, kad Jonas Žemaitis, išgirdęs mirties nuosprendį, liko ištikimas Lietuvos valstybei – neatsisakė savo įsitikinimų ir jos labai padarytų darbų.

Manau, kiekvienam save gerbiančiam Lietuvos piliečiui reikėtų iš jo pasimokyti keleto dalykų. Pirmiausia – patriotizmo. Jis mirė tam, kad mes galėtumėm gyventi laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje. Kovodamas dėl Lietuvos, jis neprašė jokio atlygio – tai darė savo noru, žinodamas, kaip tai svarbu jos ateičiai. Vado patriotizmas įkvėpė ir daugelį jo pavaldinių. Antroji pagal svarbą vertybė, kurią savo darbais įrodė J. Žemaitis, manau, yra drąsa. Dauguma dabartinių Lietuvos gyventojų net nesuvokia, kiek moralinės ir fizinės drąsos prireikė šiam partizanui kovojant dėl Tėvynės laisvės. Jis nepasidavė net po sunkios ligos, tęsė pradėtą darbą ir taip įrodė savo drąsą ir ištikimybę Lietuvai. Taigi, iš tokių žymių asmenybių kaip generolas Jonas Žemaitis gyvenimo galime sužinoti, kokia svarbi meilė Tėvynei ir patriotizmas, norint išsaugoti savo valstybę.

Krn. Arnoldas AMBRASAS

Pirmą kartą apie Joną Žemaitį išgirdau mokykloje. Žinoma, tuo metu pasakojimas įspūdžio nepadarė – galbūt buvau per jaunas, kad suvokčiau, kokia tai buvo asmenybė. O gal buvo ir mano mokytojų kaltės, nes jie nesugebėjo to perteikti. Kad ir kaip būtų, įsigilinti į tai, ką jis paaukojo dėl to, ką mes turime dabar, nebuvo progos iki 17 metų, kai ruošiantis istorijos olimpiadai teko pasidomėti Lietuvos partizanais. Daugumos likimas buvo tragiškas: net ir suvokdami, kas jų laukia, jie neišsigando. Ypač mane sužavėjo, kad tuo metu J. Žemaitis faktiškai ėjo prezidento pareigas. Jam suteiktas partizanų generolo laipsnis tik rodo, kad tai buvo patikima ir vadovauti gebanti asmenybė. Jei galėčiau, norėčiau išsiugdyti šias savybes, o labiausiai – drąsą.

Krn. Domantas GLIEBUS

Pirmą kartą apie Joną Žemaitį išgirdau dar vaikystėje. Pamatęs užrašą „Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija“, paklausiau tėvų, kas jis toks buvo. Tėvai trumpai atsakė: „Partizaninio pasipriešinimo vadas, bandęs atgauti Lietuvos nepriklausomybę iš sovietų.“ Daugiau sužinojau mokykloje, net nepamenu, kurioje klasėje, kai buvo kalbama apie partizanus ir jų kovos reikšmę.

Iš partizanų vado daug kam reikėtų pasimokyti ryžtingumo siekiant tikslo, kai net mirties akivaizdoje nebijoma pasakyti tiesos.

Krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ

Pirmą kartą Jono Žemaičio pavardę išgirdau būdama 10 klasėje. Puikiai atsimenu tą vakarą, nes tada sužinojau ir apie Lietuvos karo akademiją. Tuo metu svarsčiau, kur norėčiau mokytis baigusi mokyklą. Buvo sunku apsispręsti – vis dėlto tai vienas reikšmingiausių sprendimų gyvenime, lemsiantis mano ateitį. Ramiai su šeima vakarajame namie, kai staiga tėtis pasikvietė mane ir pasiūlė pasidomėti Lietuvos karo akademija. Iškart, prisėdusi prie kompiuterio, radau pagrindinį Karo akademijos puslapį. Perskaičiau svarbiausias skiltis ir pagalvojau, kad ši mokymo įstaiga tikrai skirta ne man. Niekada nebuvau itin sportiška, o ir gyvenimas tarp daugybės vaikų neatrodė labai patrauklus. Tėtis kiek nuliūdo, pamatęs mano reakciją, tačiau pasakė, jog tai yra mano pačios apsisprendimas ir jis tikrai nevers mokyti ten, kur nenoriu. Bet tėčio pasiūlymas vis neišėjo iš galvos. Kasdien po truputį domėjausi, skaičiau apie Karo akademiją, ieškojau joje besimokančių ar ją baigusių žmonių įvairiose interneto svetainėse. Galiausiai, būdama vienuoliktoje klasėje, nusprendžiau save išbandyti ir užsiregistravau atlikti profesinio tinkamumo testą. Dvi testavimo dienos kardinaliai pakeitė mano požiūrį. Susižavėjau griežta Karo akademijos tvarka, tvarkinga aplinka, intelektualiais darbuotojais ir pačiais kariūnais.

Sulaukusi teigiamų profesinio tinkamumo testo rezultatų, tvirtai nusprendžiau mokytis šioje mokykloje ir dėti visas pastangas, kad šis mano noras išsipildytų.

Šis mano apsisprendimas lėmė ir tai, kad pradėjau domėtis Karo akademijos, o kartu ir Jono Žemaičio gyvenimo ir veiklos istorija.

Generolą Joną Žemaitį įsivaizduoju kaip ypač patriotišką, tvirtos nuomonės ir stipraus charakterio asmenybę, nes jis niekada nenuleido rankų, siekdamas savo tikslo. Šis žmogus iš tiesų turi būti pavyzdys kiekvienam iš mūsų. Savo ryžtu ir entuziazmu jis uždegdavo kitus, skatino žmones eiti pirmyn, o tai ir yra tikroji, svarbiausia, vado, lyderio savybė. 1954 metais, jau supratęs, koks likimas jo laukia (buvo nuteistas mirties bausme), jis vis tiek laikėsi savo nuomonės: „Koks bus teismo sprendimas – man žinoma. Aš vis tiek manau, kad kova, kurią aš vedžiau devynerius metus, duos rezultatų...“ Jonas Žemaitis tikėjo tuo, ką daro, o tikėjimas savo veikla ir yra tas variklis, kuris leidžia mūsų siekiams išsipildyti.

Krn. Mantautas ŠUTAS

Vaikystėje dažnai tekdavo klausytis istorijų apie narsius karius, viešpatavusius Lietuvos miškuose, jų drąsą bandant pasipriešinti okupantams. Šios istorijos mane įkvėpdavo, tada įsivaizduodavau, kad esu miške – bebaimis, garbingas kovotojas.

Apie partizanus ir jų lyderį generolą Joną Žemaitį man papasakojo močiutė. Kaip ir daugelis mano amžiaus jaunuolių, svarsčiau, koks buvo jo vaidmuo partizanų pasaulyje gūdžiuose miškuose. Pasidomėjęs sužinojau, kad Jonas Žemaitis-Vytautas baigė Kauno Karo mokyklą, tą pačią, kurios 95-ąsias įkūrimo metines minėjome š. m. sausio 24 d. Žinant, kokius mokslus vadas baigė, lengvai suvokiau, iš kur jis pasisėmė lyderio vertybių, įkvėpimo, narsos nepasiduoti. Visas šias jo savybes vertinu ir siekiu į jį lygiuotis. J. Žemaitis – tai asmenybė, kuri turėtų įkvėpti patriotinę visuomenę ir jaunimą, kad jis nebijotų pasipriešinti priešui ir nugalėtų mirtį.

Krn. Deividas ZELBA

Aš, kaip ir dauguma mano amžiaus žmonių, apie Joną Žemaitį-Vytautą pirmą kartą išgirdau mokykloje, per istorijos pamokas. Dar prisimenu, kad šiam drąšiam partizanui buvo skirta visa pamoka. Per ją buvo pasakojama, kad jis buvo partizanų lyderis, kuris net devynerius metus slapstėsi miškuose, būrė partizanų būrius, kūrė planus, kaip įveikti galingą sovietų armiją ir iškovoti nepriklausomybę. Taip pat buvo pabrėžiama, kad jis tapo Lietuvos prezidentu. Tiek žinių liko iš mokyklos...

Jau 10-oje klasėje pradėjau galvoti, kur stosi. Vienas iš mano pasirinkimų – Karo akademija. Tiesa, tai buvo daugiau mamos noras... Iš tikrųjų tuo metu nieko nebuvau girdėjęs apie šią įstaigą. Žinojau tik tiek, kad ją yra baigęs mano dėdė kapitonas, tarnaujantis Gedimino štabo batalione. Jo pasakojimai tik sustiprino mano troškimą mokytis čia – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Prieš pradėdamas studijuoti, labai susidomėjau partizanų vadu, nes būtų gėda daugiau apie jį nežinoti: kokias tai buvo asmenybės, kokios vertybės jam buvo svarbios, kodėl jis aukojosi Lietuvos labui.

Vertindamas Joną Žemaitį kaip asmenybę, pasakysiu, kad norėčiau būti paveldėjęs ar išsiugdęs dvi jam būdingas savybes – lyderio gebėjimus ir drąsą. Kodėl? Nes man kartais trūksta ryžto pareikšti savo nuomonę, dėl to negaliu ugdyti lyderio savybių.

Ši istorinė asmenybė privertė šiuolaikinę visuomenę patikėti, kad esame stiprūs, kad mūsų protėvių kraujas buvo pralietas ne veltui. Jo dėka esame tikri patriotai ir galime džiaugtis, kad gyvename laisvoje valstybėje.

Krn. Indrė PILKAUSKAITĖ

Pirmoji pažintis su Jonu Žemaičiu-Vytautu įvyko dar vaikystėje. Buvau 12-metė jaunoji šaulė, stovyklavau sukarintoje šauliukų poilsio stovykloje Nemirsetoje. Palangoje prie paminklo nešiau gėlių. Tada sužinojau, kad šiame miestelyje gimė didis partizanų vadas Jonas Žemaitis-Vytautas. Šaulių sąjungoje dažnai pasakodavo apie žymias istorines asmenybes, žinoma, ir apie partizanų generolą. Vėliau plačiau susipažinau su jo nuopelnais vidurinėje mokykloje, mokydamasi apie Nepriklausomybės kovas. Ši didi asmenybė mane labai sužavėjo.

Iš generolo norėčiau pasimokyti begalinio užsispyrimo siekiant karininko karjeros. Ryžtingumo priimant svarbius sprendimus ir, žinoma, dėl to prisiimant visą atsakomybę. Tikro patriotizmo ir meilės Tėvynei, tvirtybės bandant nepatekti į grobikų rankas. Jono Žemaičio-Vytauto atkaklumas, smalsumas, ambicingumas ir pasiaukojimas vertas ne tik žuvusiųjų prezidento, bet ir didžio tautos vedlio vardo.

Krn. Matas RADVILAVIČIUS

Tėvynės nemarumas

Lietuvos edukologijos universiteto aktų salėje minint didžią šventę – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, III kurso kariūnas Matas RADVILAVIČIUS perskaitė šventinį pranešimą. Minėjime dalyvavo Lietuvos edukologijos universiteto ir Lietuvos karo akademijos bendruomenių atstovai.

Gerbiamieji iškilmingo Vasario 16-osios minėjimo dalyviai, kalbą norėčiau pradėti savo eilėmis:

Pasruvus saulei tėvynės krauju,
Po išdraskytu vėjų dangum
Sustojo laikas išaušus rytui,
Tėvynė verkė sovietų praryta.

Po Kremliaus bokštais suregztas planas
Lietuvą stūmė iš laisvės kelio.
Sustingęs lavonas valstybės jaunos
Gulės ant brangiausios žemės savos.

Motinos kūną palietęs likimas –
Ją iš mirties prikels sukilimas.
Meilės pilna kova kruvina
Žadins tėvynę, kol taps ji laisva!

Jono Žemaičio ir Daumanto smūgiai
Kels iš bedugnės Motinos kūną.
Kojas, rankas vaikai išbučiavę
Vilks savo Mamai lino suknelę.

Žiauriai pakrikštyta žemė sava
Stosis ant kojų su liaudies daina!
Gera žinoti, kad tai jau tiesa:
Vėl su mumis laisva Lietuva!

Šis eilėraštis – tarsi kruvinas takas, kuriuo Lietuva sunkiai žengė link šiandien minimos Vasario 16-osios. *Tai data, kurią pasižymime kalendoriuose ir prisimename vienašyk metuose kaip svarbiausios valstybinės šventės dieną. Visą kitą laiką ji yra kur kas daugiau negu data. Tai – Vasario 16-oji be metų, Vasario 16-oji kovo ir sausio mėnesį, nuolat egzistuojanti idėja ir teisė, už kurią kovojama, dėl kurios žūstama, nes ji tapo esmine, kitkuo nepakeičiama dvasine vertybe.* Nepriklausoma demokratinė Lietuvos Respublika. Dabar tai atrodo savaime suprantama, tačiau negalime užmiršti, kokia kaina ir kaip ilgai to siekta. Laisvė – neįkainojama. Tai gyvybės, metai iš metų guldytos ant laisvės altoriaus. Už didžiulę mūsų tautos auką atsilyginta 1918-ųjų vasario 16 dieną. Tada buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, pasauliui pademonstruota ne tik mažos valstybės drąsa, bet ir neblėsantis siekis būti savarankiškiems. Taip, ši istorinė tiesa džiugina, tačiau tai tik faktai. Ką šis pasiekimas mums reiškia šiandien? Ar padėka už Lietuvos laisvę vis dar gyvybinga piliečių širdyse?

Valstybę puoselėja patriotai – žmonės, kurie ją nuolat stiprina, ja gyvena. Tai nenutrūkstantis procesas – esminė politinio ir socialinio darinio egzistavimo sąlyga. Natūralu, kad kiekvienoje gyvenimiškoje sekoje pasitaiko lūžio taškų, kurie lemia akivaizdžiai kitokią ateities įvykių eigą. Tai atsakymas į klausimą: kodėl kai kurias datas minime metų metus? Jos primena mums visiems prasmingus

įvykius, kurių dalyviai daugelis nors ir nebuvo, tačiau kiekviename žingsnyje aiškiai jaučiame jų padarinius. Pabandykime įsivaizduoti dabartį, jeigu Vasario 16-oji Lietuvos istorijoje būtų buvusi niekuo neišsiskirianti diena. Tikriausiai kiekvieno iš jūsų vaizduotė dabar kuria skirtingus siužetus. Nesužinosime, kuris iš jų arčiausiai tiesos, bet, žinot, gal taip ir geriau. Akivaizdu tik viena – apgynus teisę būti savo likimo kalviais, beliko išmokti atsakingai valdyti kūjį. Tą padaryti nėra lengva, nes laisvė ne tik duoda, bet ir pasiima.

Pastebėjote, kad labiau norima ir atkakliau siekiama to, kas draudžiama, to, kam užkirsti visi keliai? Taip buvo ir su lietuvių tautos siekais. Istorija neskaičiuoja: apsimoka ar neapsimoka. Ji skina gyvybes tam, kad gyventų idėjos. Paradoksalu, tačiau kuo labiau buvome engiami, tuo giliau įsišaknijo noras priešintis. Laisvė daugelio mintyse buvo kaip mirazas dykumoje. Kuo stipriau link jo bėgi, tuo apmaudžiau įsitikinti, kad tai netikra, nepasiekiamo. Vasario 16-ąją pagaliau pavyko prieiti šulinį. Tikrą, pilną tyro ir šalto vandens. Pradėjome jį gerti dideliais gurkšniais, vis dar abejodami tikrumu to, kas įvyko. Bijojome, kad viskas gali išnykti taip pat, kaip ir daug kartų prieš tai. Nurimome, numalšinome troškulį... Kas dabar? Ši dilema kankina šiandieninę Lietuvos visuomenę. Tapusi laisva ir įsitikinusi, kad ta laisvė tvari, visuomenė pradėjo nuobodžiauti. Galiausiai primiršo vertę to, ką turi. Tai nestebina, nes šiltnamio

sąlygomis moralinė degradacija, lengvesnės ar sunkesnės formos, tampa ypač aktuali. Žmonės vis labiau liberalėja, šeimos koncepcija iškraipoma, vartotojiškas požiūris į gyvenimą plinta kaip maras, o dvasinės vertybės tampa vis apčiuopiamesnės, skleidžiančios čežančių kupiūrų ir žvangančių monečių garsą. Kad ir kaip keistai skambėtų, galingiausias ginklas prieš šią beprotębę – kuo didesni sunkumai. Jie suvienija tautą, primena, kad kova nesibaigia gavus tai, ko buvo trokštama. Įnirtingesnė kova laukia ateityje, siekiant apsaugoti tai, kas jau laimėta. Kad Lietuva stengiasi laisvę saujoje laikyti tvirtai – nenuginčijamas faktas. Renkamasi tikslas, renkamasi ir kelias į tikslą. Tokia yra natūrali branda ir augimas, galimas, kai tautos niekas neprievartauja. Nuolat tobulinamos švietimo institucijos, skatinamas tautos kultūros ir tradicijų puoselėjimas, branginama istorinė patirtis ir pan. Taip, tačiau ar tai darome nuoširdžiai? Ar pakankamai stengiamės plūsdami ne „man“, o „mums“?

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis per vieną pamokslą pasakė: „Šiandien turbūt kiekvienam mūsų aišku, kad turėsime tokią visuomenę, kokią sugebėsime išugdyti. Juk mūsų rytdienos tauta – tai šių dienų vaikai“. Rytdienos kokybė adekvati šiandien įdėtoms pastangoms, o tai užtikrinti gali tik prioritetas valstybės dėmesys pilietiniam jauno žmogaus ugdymui. Akivaizdžiai pakitęs piliečio ir valstybės santykis kelia daug problemų, kurios ilgainiui gali peraugti net į tautinio tapatumo praradimą. Kai kuriems nuo mažens kalama į galvas, kad valstybė turi socialiai aprūpinti savo piliečius, maksimaliai prisidėti prie jų gerovės ir laimės. Taip, tačiau toks vienpusis požiūris aplenkia esmę: pilietis iš tėvynės turi teisę tikėtis tiek, kiek pats jai davė, tiek, kiek pats dėl jos aukojasi. Juk tėvynė – tai aplinka, su kuria žmogus sujungtas nenutrūkstamais emociniais saitais, svarbia asmenybės dalimi.

Kiekvienas savo galvoje turime įamžinę vaizdus, emocijas, prisiminimus, kurių niekas iš mūsų nesugebėtų atimti. Ši visuma – šedevras, kurio autoriai esame patys. Jeigu tokiam kūrinui trūktų esminių fragmentų arba formų, būtų liūdna, tačiau tai verstų ieškoti išeičių, siekti idealo. Lygiai taip pat ir su Lietuvos paveikslu, kuriam kartais pritrūksta šiek tiek spalvų. Tikriausiai pastebėjote,

kad labiausiai dėl to verkšlena ir yra nepatenkinti tie, kurie teptuko į rankas net nebuvo paėmę – nepasižymėjo jokiomis iniciatyvomis ar kilniais poelgiais. Pavojingiausias tiek asmeninio, tiek visuomeninio gėrio termitas – abejingumas ir pasyvumas, užkertantis kelią bet kokiems siekiams ir tobulėjimui. Visuomenės vienybės ir ryžto atmosfera Vasario 16-ąją – puikus praeities pavyzdys, primenantis mums besąlygišką laisvės ir nepriklausomybės prioritetą prieš bet kokius laikinus trūkumus ir sunkumus. Tai geriausiai iliustruoja lietuvių laiška, pasiekę Lietuvos Tarybą iškart po Nepriklausomybės Akto paskelbimo. Vienas iš jų skambėjo taip: „Gerbiamoji nepriklausomos Lietuvos Taryba, labai atsiprašau ir labai liūdnu, kadangi aš, būdama invalidė, neturiu tų santaupų. Tai su liūdesiu ir širdgėla labai prašau priimti iš manęs nors kelias kapeikas dėl Brangios ir nepriklausomos Lietuvos.“ O prie laiško pridėtas banknotas, vertas šimtinių, ir jokiais pinigais neišmatuojama Tėvynės meilė.

Rengdamas šią kalbą suvokiau, kad laisvė įkalina, paverčia žmogų savo tarnu. Ir žinote, tai, ko gero, maloniausia tarnystė. Ji, be abejo, yra daugialypė. Pavyzdžiui, tarnystė Aukščiausiajam leidžia išlaisvinti sielą, padeda žmogui išlikti žmogumi, tarnystė su uniforma savo valstybei užtikrina saugią aplinką, galimybę įvairiomis formomis prisidėti prie Lietuvos idealo išsaugojimo. Visa tai ir dar daugiau – tarnystės laisvei dalis. Svarbiausias tokio atsidavimo bruožas – tai, kad tu netarnauji kitam, tu tarnauji pats sau. Tai sunku, nes tokiu atveju negali prisidengti lozungais, kuriais kartais nuperkamas aplinkinių pasitikėjimas ir dėmesys. Tampi nuogas prieš save, žinai, kada stengiesi nepakankamai. Dažnai imi save graužti, jeigu neatiduodi tiek, kiek gali, ir tai tampa bausme, nevalingai skirta pačiam sau. Tai – doro piliečio bruožas, leidžiantis jausti atsakomybę kitiems ir sau pačiam. Būdami Vasario 16-osios idėjos vaikai, privalome suprasti, kad meilės Lietuvai laužas dega ir skleidžia savo šviesą nuolatos. Ir skleis tol, kol bus žmonių, kurie jį kurstys. Dažnai darome skubotas išvadas galvodami, kad tas laužas bebaigiąs užgesti. Jeigu taip būtų, grėstų akivaizdus pavojus kalbai, kultūrai, kiltų abejonių dėl tolesnio valstybės egzistavimo. Bet juk taip nėra! Kiekvienas esame žarija tame lauže, o kokią kaitrą skleidžiame, priklausau tik

nuo mūsų pačių. Kuo greičiau tai suprasi ir prisiimsime atsakomybę už Lietuvos ateitį, tuo toji ateitis bus šviesesnė.

Tiesa, kad tarp atskirų vidinių žmogaus dalių – asmenybės ir piliečio – atsiranda plyšių, kuriuos užtaisyti taptų kur kas lengviau, jeigu nebūtų kalamas pleištas. Tai įrankis tų, kuriems nenau dingi nepriklausomos Lietuvos siekiai. Kuo giliau tam pleištu leisime įsmigti į save, į šeimą, į visuomenę, tuo gilesnį ir skaudesnį randą jis paliks, tuo ilgiau tas randas gis. Traukime jį lauk drąsiai ir ryžtingai! Iš visų jėgų stenkimės netapti silpnąja, lengviausiai pažeidžiama tėvynės vieta, dėl kurios gali kentėti ištisos ateities kartos. Kad ir kaip būtų, nereikia savęs smerkti, jeigu kartais Vasario 16-oji širdyje nesukelia tokio pakylėjimo, kokio norėtumėsi. Apie tai Lietuvos valstybės dvidešimtmečio proga kalbėjo ir Prezidentas Antanas Smetona: „Kaip praeitasis kelio stulpas, toliau priekin einant, rodosi, stabtelėjus ir žvilgtelėjus atgal, sumažėjęs, taip ir seniau išgyventas įvykis, kad ir nepaprastas, vaizduojasi menkesnis už tuos įvykius, kurie mūsų vėliau sutikti ir dar tebejaučiami. Mat dabartis mums artimesnė už praeitį.“

Svarbiausia – ne kaip pompastiškai paminime valstybinę šventę, o kokią reikšmę ji mums turi. Branginkime Lietuvos idealą, niekada jo nepainiokime su kasdienybe, su nesėkmėmis ar klaidomis, kurių yra mūsų valstybės statybos kelyje. Bet tai, kam gyvename, kuo gyvename, visada yra aukščiau.

Savo kalbą norėčiau baigti V. Landsbergio žodžiais, pasakytais Kaune 1989 m. vasario 15 dieną: „*Tebūnie visus vienijantis dorovinis ir pilietinis tikėjimas ir valingas nusiteikimas – Lietuva. Mūsų visų Lietuva, kuri turi teisę gyventi, kuri nori gyventi, kuri gyvena.*“

PROTINGOS MINTYS

*Nė vienas didysis mūšis
nebuvo laimėtas ginantis*

Napoleonas

Kariūnų veikla jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose

K. Dijoko nuotrauka

Vasario 16-oji Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai buvo ypatinga – tą dieną prisiekė 47 aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai. Praeitų metų rudenį, rugsėjo 7 d., savanoriškumo principu mokymus pradėjo 77 klausytojai: Vilniuje – 53, Klaipėdoje – 24. Šiuo metu vadų mokymuose dalyvauja 65 klausytojai, iš kurių 18 jau yra prisiekę anksčiau. Dalyvauti jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, kuriuose rengiami rezervo pėstininkų būrių vadai, kviečiami aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai. Jie, įgiję pagrindinį karinį pasirengimą, bus pasiruošę veikti kariniame vienetė ir jam vadovauti. Šių kursų trukmė – treji metai. Sėkmingai baigę kursą klausytojai įgis rezervo pėstininkų būrio vado kvalifikaciją ir jiems bus suteiktas atsargos leitenanto laipsnis. Jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose rengiami karininkai Lietuvos kariuomenės rezervui, kartu ugdomi išsilavinę piliečiai, pasirengę vykdyti konstitucinę pareigą – ginklu ginti valstybę.

Teisė pabučiuoti Akademijos vėliavą prisiekusių JKVM klausytojų vardu suteikta geriausiajam kurso klausytojui Laurynui Juozapaičiui. Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojas j. eilinis L. Juozapaitis, baigęs Mykolo Romerio universitetą ir turintis bakalauro laipsnį, dirba teisininku advokatų kontorėje. Jis pasiekė gerų mokymosi rezultatų, pademonstravo puikų fizinį pasirengimą ir aukštą motyvaciją. L. Juozapaitis dėl savo atsakingo požiūrio į tarnybą yra pavyzdys kitiems klausytojams.

Krn. Ramūnas ŠLIBURIS

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymai (toliau – JKVM) organizuojami siekiant sudaryti sąlygas visų Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams ir absolventams per trejus metus įgyti dar vieną – karininko – profesiją. Kursų tikslas – ne tik rengti karininkus (būrių vadus) Lietuvos kariuomenės rezervui, bet kartu ir visapusiškai ugdyti pilietį, pasirengusį atlikti konstitucinę pareigą ginklu ginti savo valstybę. Sėkmingai baigusiems

JKVM suteikiama pėstininkų būrio vado kvalifikacija ir atsargos leitenanto laipsnis. Jie priskiriami kariuomenės personalo rezervui ir įgyja galimybę ateityje tarnauti kariuomenėje, siekti karininko karjeros.

2012-aisiais vėl po kurio laiko buvo „atgaivinti ir prikelti“ jaunesniųjų karininkų vadų mokymai. Pirmaisiais metais į JKVM Vilniuje atvyko 94 kursų klausytojai. Jie buvo padalyti į tris būrius, todėl reikėjo 3 būrių vadų (skiriami III kurso kariūnai) ir 9 skyrių vadų (skiriami II kurso kariūnai). Pirmieji metai – „pirmasis blynas“, todėl į vadų pareigas buvo atrenkami savanoriai.

Karo akademijos pirmakursiui būti išleistam į miestą ar savaitgaliui namo – tikra palaima, todėl sužinojus, kad šie mokymai vyks kiekvieną šeštadienį (tik po pusmečio buvo nuspręsta rengti kas antrą savaitgalį – šeštadienį ir sekmadienį), tarp antrakursių tikrai nebuvo daug „entuziastų“, kurie sutiktų juos aukoti. Dabar galiu drąsiai teigti, kad kariūnai, kurie sutiko tam skirti savo laisvą laiką, verti labai didelės pagarbos. Manau, kad ateityje jie tikrai bus puikūs karininkai. Pavyzdžiui, vieną vakarą sutikto karininko paklausiau: „20 valanda, darbą jau turėjote būti baigę, o dar nevažiuojate namo. Kodėl?“ Ir sulaukiau atsakymo, kuris privertė susimąstyti: „Kokia iš manęs nauda, jei tik dirbsiu? Aš tarnauju, o ne dirbu.“ Taigi, tapęs skyriaus vadu, visus metus paskyriau rezervo karininkų rengimui. Darbas su klausytojais, be abejo, buvo vertingas. Per tą laiką įgijau nemažai praktikos, kuri man, kaip būsimam karininkui, labai praverčia.

Po metų gavau pasiūlymą tapti pirmo kurso JKVM kuopos vado pavaduotoju ir ilgai nesvarstęs sutikau. Šį kartą komandos formavimas buvo patikėtas man,

po metų gavau pasiūlymą tapti pirmo kurso JKVM kuopos vado pavaduotoju ir ilgai nesvarstęs sutikau. Šį kartą komandos formavimas buvo patikėtas man,

todėl į būrių vadus atrinkau kariūnus, kuriais labiausiai pasitikiu – J. J. Butkevičių ir M. Petravičių. O apie priėmimą į skyrių vadų pareigas prieš savaitę buvau pranešęs II kurso kariūnams. Norą eiti šias pareigas pareiškė net 28 kariūnai, dėl to labai nudžiugau. Po trumpo susitikimo ir pokalbio su visais pretendентаis išsirinkau labiausiai motyvuotus – tuos, kurie į būsimas pareigas žiūrėjo rimčiausiai.

Į pareigas skirti kariūnai atlieka nustatytas funkcijas. Pratybų metu pagal sudarytą tvarkaraštį veda rikiuotės, papildomo karinio ir fizinio rengimo pratybas, talkina instruktoriams.

Kiekvienas, rengdamas būsimus rezervu karininkus, stengiamės įnešti kuo svaresnį indėlį. Kariūnams tai – neįkainojama praktika, kurią po kelerių metų galės pritaikyti tarnaudami viename iš Lietuvos kariuomenės dalinių.

Praktika – nebūtinai tik su karyba susiję veiksmai. Bendravimas, problemų sprendimas, gebėjimas motyvuoti, kiekvieno asmeninis pažinimas – taip pat ypač svarbūs įgūdžiai siekiant bendrų tikslų.

Su kursų klausytojais, kad jie būtų kuo greičiau įtraukti į Akademijos gyvenimą, dirbama ne tik paskirtais savaitgaliais, bet ir kitomis dienomis. Inicijavos nestokojantys kariūnai patys veda bokso, bendro fizinio lavinimo treniruotes, suteikia galimybę dar labiau įsigilinti į tam tikrus karybos (taktikos, karo topografijos, ryšių, ginkluotės ir kt.) aspektus. Gabesni klausytojai kviečiami prisijungti prie įvairiausių sporto šakų rinkinių (krepšinio, jėgos trikovės, futbolo ir kt.), šokti šokių būrelyje. Jie skatinami atvykti į Karo akademią, kai organizuojami seminarai, laukiama garbingų svečių iš įvairių pasaulio šalių vizitų.

Atlikus apklausą paaiškėjo pagrindinis kursų klausytojų motyvas, dėl kurio jie stojo į JKVM, – suvokta pareiga tarnauti Tėvynei. Tai, be abejo, rodo, kad jie nestokoja patriotiškumu. Kitas motyvas – noras išbandyti save. Manau, tai – vos ne kiekvieno klausytojo tikslas, nes, kaip paaiškėjo pirmąjį mėnesį, ne visiems „karviška duona“ priimtina. Taip pat buvo minima, jog čia siekiama papildomo išsilavinimo, socialinių garantijų, o svarbiausia – tapti karininkais.

Paklausti, ko tikisi iš šių kursų, teigė ieškantys iššūkių, norintys sustiprinti patriotiškumo jausmą, ateityje tarnauti Lietuvos kariuomenėje, įgyti karybos žinių, sustiprėti tiek fiziškai, tiek psichologiškai, išsiugdyti tvirtą charakterį.

Pratybos kitaip: svarbiausia – kūrybiškas, nestandartinis požiūris į užduotį

Kpt. Tomas BLINSTRUBAS

2013 m. lapkričio pabaiga buvo kita jaunesniųjų karininkų vadų mokymų II kurso klausytojams. Viskas prasidėjo sekmadienio rytą. 4.00 val. juos pažadino telefono skambutis. Per iškvietimo schemą buvo gautas pranešimas: „JKVM kuopoje įvestas C budrumo lygis.“ Taip prasidėjo JKVM lauko pratybos.

Nepraėjus nei 45 min. po signalo, pirmieji kariai atvyko į Karo akademią. 6.00

val. buvo paskelbtas kovinis įsakymas. 21-asis būrys gavo užduotį organizuoti prieš pajėgų kontroliuojamoje Lietuvos teritorijoje pilietinio pasipriešinimo lyderių susitikimą. 22-asis būrys turėjo išdėstyti snajperių grupes ir likviduoti okupacinių pajėgų karinio vieneto vadą.

Tam, kad būtų sudarytos atitinkamos sąlygos – chaosas ir komplikauta situacija, – užduočiai vykdyti nė viename iš būrių nebuvo paskirti vadai. Iš pradžių viskas atrodė maždaug taip: „Vaikiniai ir merginos, jūsų yra 24, jūs turite 1 sunkvežimį, 5 snajperinius šautuvus, žemėlapi, 6 radijo stoteles, 5 žiūronus, taikinio nuotrauką, nurodytą jo pasirodymo vietą ir apytikslį laiką. Jūsų priešas gerokai pranašesnis ir stipresnis už jus. Jūs turite 3 val. pirminiam užduoties vykdymo planui parengti. Jei jam bus pritarta, galėsite atlikti rekognoskuotę ir pradėti vykdyti užduotį.“

Pratybos būtent taip ir organizuotos, nes jų sąlygos buvo artimos pilietinio pasipriešinimo, partizaninio karo sąlygoms, kai valdymo grandinė nelabai aiški arba komplikauta, riboti resursai ir labai trūksta informacijos ir laiko. Mano įsitikinimu, viena iš kritinių sąlygų – tai, kad nebuvo paskirtas grupės užduočiai vykdyti vadai. Lyderiai iškilo savaime – iš dalies dėl asmeninės iniciatyvos, kita vertus, dėl to, kad būrio draugai palaikė vadovavimą perėmusį žmogų.

„Snajperio pratybos turbūt buvo pirmoji galimybė patiems suplanuoti įvykdyti skirtingą užduotį. Todėl, kai mane būrys

I. Budzeikaitės nuotraukos

išrinko vadovauti, šiek tiek jaudinausi. Turbūt daugiausiai jaudulio planuojant kilo dėl nežinomybės, kur gali įvykti užpuolimas, nes aš ir mano komandų vadai tikėjomės ne tik snajperio šūvių, bet ir kelio blokavimo, ugnies į eskorto automobilius. Būtent dėl to buvo išsiųstos net 3 komandos: į paėmimo objektą, į susitikimo objektą ir stebėti maršruto“, – po pratybų sakė 21-ajam būriui vadovavęs j. eil. Mindaugas Malcius.

Tam, kad situacija būtų kuo labiau priartinta prie realių sąlygų, pratybos vyko įprastoje aplinkoje – Vilniaus rajone, Nemėžio seniūnijoje, apgyvendintoje teritorijoje. JKVM klausytojams teko tiesiogiai bendrauti su vietos gyventojais. Labiausiai nustebino šio regiono gyventojų, kurių dauguma yra tautinių mažumų atstovai, ganėtinai pozityvus požiūris į pratybas, į mūsų karius ir jų vykdomas užduotis.

„Mano užduotis buvo stebėti tam tikrą maršruto atkarpą ir fiksuoti joje vykstantį draugiškųjų ir prieš pajėgų judėjimą. Kažkokiu būdu reikėjo rasti tinkamą stebėti poziciją šalia kelio, kur vienas šalia kito stovi privatūs gyvenamieji namai. Galiausiai problema buvo išspręsta, kai žmonės mus pasikvietė į

namus ir leido įsitaisyti prie lango – patogioje stebėti vietoje, pavaišino arbata ir naminais sausainiais. Iš tiesų maloniai nustebino jų palankus požiūris ir pagalba“, – sakė JKVM klausytoja j. eil. Justina Stirbavičiūtė.

Svarbiausias ir kartu kritinis pratybų momentas buvo snajperio ataka. Apie ją ir savo įspūdžius papasakojo snajperio grupėje buvusi ir šūvį atlikusi j. eil. Monda Paulauskaitė:

„Iš pradžių užduotis, iš grupės lyderio sulaukus kovinio įsakymo ir instrukcijų, ką konkrečiai turėsime daryti, atrodė gana nesunki. Galvojome, ramiai susirasime vietą, iš kurios stebėsime objektą, palauksim, kol jis atvyks, ir šausim. Deja, viskas buvo daug sunkiau. Vietos, iš kurios turėjome stebėti, ieškojome labai ilgai, be to, ją teko keisti du kartus, mat objektą, kuriame turėjo pasirodyti taikiny, akylai saugojo apsaugos grupės kariai, o jie savo darbą stengėsi atlikti kuo geriau. Galiausiai, susiradę patogias pozicijas, pradėjome stebėti objektą, laukėme taikinio, į kurį reikėjo šauti. Kai jis atvyko su apsauga ir išėjo į terasą vidiniame kieme, toliau stebėjome situaciją. Buvome įsitikinę, kad kažkuris iš ten esančių asmenų yra mūsų taikiny, bet... įran-

ga, kurią turėjome, buvo sunku įžiūrėti veidus, todėl bandėme identifikuoti taikinį pagal aplinkinių elgesį. Iš jų elgesio atrodė, jog taikiny stovi tiesiai priešais mus. Juodais akiniais. Kažką geria. Dvejojome – šauti ar ne, dar kartą įsižiūrėjome į nuotrauką, kurią buvome pasiėmę, susiekėme su grupės lyderiu, paklausėme jo patarimo, mat keista buvo, kodėl mūsų taikiny gana atviroje vietoje stovi. Tada visi žmonės iš terasos pasitraukė. Laukėme toliau. Jiems vėl pasirodžius terasoje nusprendėme nebedelsti ir šauti.“

Tai pirmosios tokio tipo JKVM klausytojų pratybos. Patvirtintoje JKVM programoje nemažai temų ir mokomųjų dalykų, būtinų kiekvienam karininkui, kurie yra bet kurios karinės operacijos planavimo ir vykdymo pagrindas. Tačiau svarbiausia – kūrybiškas požiūris į užduotį. Tokios pratybos, mano įsitikinimu, skatina karius mąstyti, nestandartiškai panaudoti žinias. Kadangi dauguma JKVM baigusiu karininkų išeis į atsargą ir prie valstybės gynimo aktyviai prisidės tik kritišku šaliai metu, labai tikėtina, kad gebėjimas nestandartiškai mąstyti, iniciatyviai veikti gali būti vienas iš lemiamų veiksnių ginant savo valstybę, jos laisvę ir nepriklausomybę.

Geriausias visų laikų LKA sportininkas

J. Jakšto – 2004 m. vasaros olimpiadų žaidynių prizinininkas

Jaroslavo JAKŠTO asmeninio archyvo nuotraukos

Karo policijoje šiuo metu tarnaujantį kpt. Jaroslavą JAKŠTO kalbino KARIŪNO žurnalo bendradarbė ltn. Elmyra BALJANAITĖ. Pokalbis parengtas pagal kariūnų klausimus.

➔ Pradėkime, Jaroslava, pokalbį nuo Tavo artimųjų ir šeimos. Iš kur esi kilęs, kokioje aplinkoje augai?

Gimiau Vilniaus rajone, viename gražiausių šalies kaimų, iš visų pusių apsuptame pušynų. Tėvas dirbo milicijoje, vėliau – policijoje, motina buvo gamyklos darbuotoja. Turiu jaunesnįjį brolių. 10 metų gyvenome mažame bendrabučio kambaryje, vėliau persikraustėme į trijų kambarių butą Pašilaičiuose.

➔ Ar vaikystėje buvai padūkęs berniukas? Ar nuo tėvų teko gauti lupti?

Iki 3-ios klasės buvau „sunkus“ vaikas. Keletą kartų buvau pabėgęs iš vaikų darželio, o mokykloje tėvai nenorėjo eiti į tėvų susirinkimus, nes „garsėjau“ kaip nedrausmingiausias klasėje. Atitinkamai ir tėvai mane retkarčiais diržu paauklėdavo. Kai atsikraustėme į Pašilaičius, pasikeitė aplinka, o aš mokykloje pasitempiau iki vidutinių lygių.

➔ Koks buvai mokykloje? Ar prisimeni savo mokytojus? Koks mokytojas Tau buvo autoritetas? Ir kuo įsiminei jiems pats?

Mokiausi rusakalbių 60-ojoje vidurinėje mokykloje. Iš visų klasės mokinių stengiausi išsiskirti geriausias fizinio rengimo rezultatais. Iki 6 klasės tokį lygį pavyko išlaikyti, o vėliau mane bėgimo rungtyje aplenkė bendraklasis, pradėjęs lankyti penkiakovę. Taip, aš gerai prisimenu savo mokytojus, tačiau visada man autoritetai buvo treneriai ir žymūs sportininkai. Nebuvau ypač gabus mokinys, o mokytojai mane atsimena kaip sportininką, prasimušusį iki olimpiados.

Kuopos svetainėje laisvalaikio metu, 1998 m.

➔ Iš kokių pamokų dažniausiai bėgdavai? Kokio dalyko labiausiai nemėgai?

Labiausiai nemėgau fizikos pamokų. Šio dalyko nemėgau ir Akademijoje. Dažniausiai bėgdavau žaisti krepšinio. Atsimenu, kaip mokytojai, o kartais net direktorius ateidavo į salę varyti mūsų į pamokas. Jau būdami 10-oje klasėje laimėjome mokyklos krepšinio taure, nuolat pasibaigus pamokoms treniruodavomės. Savo laiku Pašilaičiuose buvome vieni iš geriausiai žaidžiančių krepšinių.

➔ Ar turėjai pravarde mokykloje? Kokią didžiausią „šunybę“ buvai iškrėtęs?

Mano pravadės buvo *Ilgas* ir *Boksioras*. O viena iš mėgstamiausių, kaip jūs sakote, šunybių – anksčiau laiko įjungti skambutį.

➔ Gal prisimeni, kokiais gerais darbais pasižymėjai mokykloje?

Gal kaip diskotekų organizatorius. Mes tokiu būdu surinkome pinigų ir

nupirkome mokyklai geros garso aparatūros.

➔ Ar labai pasikeitė, palyginti su vaikyste?

Pasikeičiau, nors kartais atrodo, kad vis dar esu vaikas.

Tęsinys 20 puslapyje →

Kariūnų būrys, centre – J. Jakšto, 1999 m.

← Pradžia 18 puslapyje

➔ Kaip manai, kokios lyderio savybės praverčia karininko tarnyboje?

Autoritetas, valingumas ir geras fizinis pasirengimas.

➔ Kodėl pasirinkai karininko kelią? Jei nebūtumei karininkas, kokią kitą profesiją būtum pasirinkęs?

„Uniformuotas“ tėvas buvo mano autoritetas ir pavyzdys. Jis padėjo apsispręsti renkantis profesiją. Jeigu nebūčiau tapęs karininku, būčiau rinkęsis policininko arba gaisrininko duoną.

➔ Karininko/kariūno asmeninis pavyzdys: kaip ir kiek svarbu būti pavyzdžiu, autoritetu?

Tai labai svarbu, bet beprotiškai sunku. Prarasti autoritetą labai lengva – užtenka padaryti vieną klaidą, pavyzdžiui, pasiduoti. Aplinkiniai stebi ir pradeda tavimi nebesitikėti.

Baigęs Akademiją, buvau paskirtas sunkiosios ginkluotės kuopos būrio vadu. Buvau visai „žalias“: pamačiau, kad beveik nieko nežinau apie galiojan-

čią tvarką batalione, kuopoje, pagaliau šauktinių gyvenimą. Man, kaip ir kiekvienam jaunam karininkui, reikėjo užsitarnauti autoritetą savo karių akyse. Ir visiškai nesvarbu, kad buvau naujokas, o seržantai – skyrių vadai – jau turėjo apie 10 metų tarnybos stažo, taigi ir daugiau patirties, buvo tikri profesionalai, puikiai išmanė savo darbą. Galiausiai šiems vyrams, kurie, be abejo, dar buvo 10–15 metų už mane vyresni, turėjau ir vadovauti. Kaip dabar atsimečiau, tai buvo labai sunki užduotis man, jaunam leitenantui. Kas padėjo? Pirmiausia geras fizinis pasirengimas. Kariai matė, kad esu geriau už juos fiziškai pasirengęs, kad viską darau kartu su jais ir rodau pavyzdį. Tai buvo mano autoriteto formavimo pradžia. Vadovauti po šio mažo laimėjimo buvo lengviau: šauktiniai pradėjo žiūrėti ne tik į mano laipsnį, bet ir į mane patį kaip asmenybę. Taip pat pasikeitė ir seržantų požiūris – nors jiems vis dar buvau jaunas leitenantas, nieko neišmanantis apie tarnybą koviniame dalinyje, bet gerai fiziškai pasirengęs. Aišku, paskui reikėjo užsitarnauti ir „autoriteto laipsnį“.

➔ Jaroslavai, ne taip seniai Tau vienas svarbiausių dalykų gyvenime buvo boksas. O dabar, kai esi karininkas, ar boksas liko „antrame plane“?

Na, taip. Bet dėl to atsakomybės jausmas niekur nedingo, drausmė nesulpnėjo. Vis dar esu atsakingas už save ir savo pavaldinius. O kai turiu laiko, pasiboksuoju, bet jau tik savo malonumui.

➔ Su kokiais sunkumais susiduria vyresniųjų kursų kariūnai vadai, „gavę pareigas“? Kokių jie daro klaidų?

Galiu tik pasakyti, kokių sunkumų turėjo 1998–2002 m. kariūnai. Kariūnams vadams nesuteikiamas aukštesnis laipsnis, o tik pareigos, aišku, 3–4 kursų kariūnai turi daugiau privilegijų. Bet vis tiek labai sunku vadovauti būsimiems vadams, kurie jau turi savo vadovavimo viziją ir dažnai kritikuoja vyresniųjų kursų vadus už padarytas klaidas.

Pagrindinė klaida – vadovauti iškeliant save virš kitų. Vadovaujamos pareigos to nesuteikia, tik daugiau „prideda“ atsakomybės.

➔ Jei vėl būtum kariūnas vadas, į ką atkreiptum dėmesį, kam daugiausiai skirtum jėgų?

Ypatingą dėmesį skirčiau savo pavaldiniams, pasistengčiau vadovauti taip, kad jie, kaip būsimi vadai, imtų iš manęs pavyzdį.

Ko neįvertina ir neišnaudoja kariūnai, mokydamiesi LKA?

Laiko. Per ketverius metus Akademijoje galima labai daug pasiekti ir padaryti.

➔ Kokių klaidingų nuostatų laikėsi Tavo kartos kariūnai dėl būsimo vadovavimo, pvz., „kai aš tapsiu karininku, tai bus...“?

1. Kad aš, kaip vadas, įvesiu savo tvarką.
2. Kad laipsnis ir pareigos yra svarbiausia.

3. Kad nesunkiai patobulinsiu arba pakeisiu kariuomenę.

4. Kad esu vadas, todėl visi turite mane gerbti.

➔ Ką dabar galėtumė patarti Kariūnų bataliono karininkams?

Man dar trūksta kompetencijos patarinėti bataliono karininkams.

➔ Ar būnant kariūnu pasitaikydavo tokių dalykų, kurių neturėtų būti?

Taip.

➔ Jei dabar būtumė kariūnas, ar skirtųsi dabartinis Tavo elgesys nuo tuometinio elgesio?

Taip, sakyčiau, labai, nes po 11 metų tarnybos pasikeitė mano požiūris į kariuomenę.

➔ Ar dabartiniai kariūnai skiriasi nuo Tavo kartos kariūnų?

Taip. Dabartiniai kariūnai mažiau „stresuoja“, tačiau yra prastai fiziškai pasirengę.

➔ Ko labiausiai trūko Tavo kartos kariūnams?

Šaltakraujįškumo.

➔ Ko reikėjo išmokti tapus karininku? Kokių būta „karčių“ pamokų?

Supratau, kad daug sunkiau būti mokytoju nei mokiniu. Jeigu dėstai naują temą, turi labai kruopščiai pasirengti ir dar turėti papildomos informacijos.

J. Jakšto su broliais Darjušu ir Kšištofu Lavrinovičiais

➔ Kuris sportininkas buvo Tavo mėgstamiausias, kai augai, ir kokį boksiningą galėtumė pavadinti pavyzdžiu, savo idealu šiandien?

Mano mėgstamiausi sportininkai – Maiklas Džordanas, Vitalijus ir Vladimiras Kličko.

➔ Kelerių metų būdamas susidomėjai boksu ir kada pradėjai boksotis?

Visada domėjausi dvikovos sporto šakomis. Pradėjau boksotis būdamas 15 metų.

➔ O ar esi bandęs kitą sporto šaką?

Taip. 4 metus lankiau dziudo, 2 – ušū.

➔ Kokia buvo pirmoji kova?

Naujojoje Vilnioje Vilniaus klubų tur-

nyre, svorio kategorija – 63,5 kg. Bokso treniruotes buvau lankęs tik 3 mėnesius. Laimėjau.

➔ Koks buvo pirmas rimtesnis ir iki šiol nepamirštas startas tarptautinėse varžybose?

1998 m. CISM kariškių pasaulio bokso čempionatas Vokietijoje, Warendorfe. 3-ioji vieta.

➔ Kas sunkiau – būti sportininku ar karininku? Ar įmanoma suderinti profesionalų sportą ir tarnybą? Ar papildo viena kitą (ir kaip) sąvokos „karys profesionalas“ ir „sportininkas profesionalas“?

Negaliu iš karto atsakyti. Visur čempionas nebūsi. Norint pasiekti aukštumų tarnyboje ar siekti generolo laipsnio, reikia atsiduoti vien darbui, norint tapti geru sportininku – aukotis sportui. Visur suspėti labai sunku.

Žinoma, tai padaryti įmanoma, jei vadai tave palaiko ir tam sudarytos visos sąlygos. Tačiau vis tiek kuri nors sritis nukentės: arba tarnyba, arba sportas. Ir galų gale turėsi pasirinkti tik vieną variantą.

➔ Kaip vertini Lietuvos / krašto apsaugos sistemos boksinių galimybes?

Galimybių yra, bet labai trūksta profesionalių trenerių, tokių kaip Zinovijus Gricko ir Viktoras Učajevs.

→ Tęsinys 22 puslapyje

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Aurelija ZATURSKIENĖ

➔ **Jūsų credo** – Patys esame kiekvienos savo dienos kūrėjai

➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Sūnus

➔ **Pats skaniausias valgis vaikystėje buvo** – Mamos kepti bulviniai blynai

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Vyrą ir sūnų. Vyras – karininkas, sūnus domisi Bear Gryllso mokymais – tai tikrai neprაžūčiau :)

➔ **Vertybė – tai** – Gyventi: kurti šeimą, bendrauti su draugais, dirbti mėgstamą darbą, turėti mielų užsiėmimų...

➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Tiesą pasakius, labai daug ko nesutiktčiau padaryti, bet, kaip sako ma, niekada nesakyk „niekada“

➔ **Ar statusas galioja karininko žmonai?** – Žinoma, namie aš – „generolė“ :)

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Visada laukiu Kūčių

➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Kai mane vadina Aura

➔ **Paskutinė mintis prieš miegą** – Nepamenu, bet manau, kad mintis gera, nes kitaip neužmigčiau

➔ **Rytas už vakarą gudresnis, nes** – Viskas prasideda ramiai, tarsi iš naujo...

➔ **Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą** – Aplankyti Estijos salas

➔ **Kai ko nors nežinai** – Gali sužinoti, paklausti, pasiklausti... Būtinai prieš tai apgalvojęs, ar tikrai to reikia, tai nori žinoti

➔ **Filmas, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą** – O. Nakache, E. Toledano „Noliečiamieji“

➔ **Netikėčiausias (juokingiausias) laiškas, kurį kada nors esate gavusi** – Buvo mano vyro (tuo metu jis dar nebuvo mano vyras), išvykusio studijuoti į LKA, rašytas pirmosiomis studijų dienomis (teksto neatskleisiu :))

➔ **Dabarties asmenybė, kuria žavėtės** – Negalėčiau išskirti vienos – yra daug žmonių, kurių tam tikromis savybėmis žaviuosi

➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Per Kalėdas kaime, kai sesuo šaukė Kalėdų Senelį...

➔ **Labiausiai noriu, kad kariūnai...** – Prašymus išleisti iš Akademijos atneštų prieš TRIS DARBO DIENAS iki išvykimo

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Akmenuota Karklės pakrantė

➔ **Neįsivaizduoju dienos** – Be rytinio puodelio žaliosios arbatos

➔ **Gyvenimas yra gražus** – Kai, grįžusi namo iš darbo, randu vyrą, paruošusį vakarienę, ir sūnų, atlikusį namų darbus:)

➔ **Viską, ką gali pamatyti** – Būtinai pamatyk!

➔ **Ko Jums stinga Akademijoje?** – Tikslumo

➔ **Lietuvą apibūdindčiau kaip** – Gražią šalį

➔ **Daugelis galvoja, kad Jūs** – Rimta?..

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Mano kabinetas

➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite karininką** – Atsakomybė, drąsa, laikysena

➔ **Kas trukdo kariūnams laikytis savo Garbės kodekso?** – Gal nori kažką tuo pasakyti ir galvoja, kad kitaip elgdami atkreips dėmesį...

➔ **Ko palinkėtumėte merginoms, kurios ruošiasi tekėti už karininko?** – Nusipirkti patį geriausią lyginatuvą, dar lyginimo lentą ir [TIKINTI vyrą, kaip gera pačiam lygintis uniformą :)

➔ **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams** – O. Lapino ir D. Lapinienės „Ten ir atgal. Vienas megabaitas apie vaiką“

➔ **Nesėkmė** – Tai sėkmė, tik be priešdėlio „ne-“

➔ **Akademijoje Jus labiausiai džiugino (-a)** – I kariūnų kuopos vado kalėdinė akcija

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkė. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Dėl kariūnų maitinimo tvarkos pakeitimo. Norėčiau, kad kariūnai galėtų patys pasirinkti, kaip, kur ir kada maitintis

➔ **Koks boksas Tau gražus?**

Kai boksuojasi 2 pasaulio čempionai.

➔ **Kas lemia pergale – trenerio sumanumas, boksininko meistriškumas ar sėkmė?**

Visi 3 variantai tinka ir dar apie 10 reikėtų pridėti.

➔ **Treneris kartu yra ir pedagogas... O ar galima sakyti, kad treneris, kurio auklėtinis pasiekė ženklių rezultatų, yra kaip antrasis tėvas?**

Galima, jei treneris rūpinasi savo auklėtiniumi, kaip tėvas rūpinasi sūnumi.

➔ **Ar prieš varžybas reikėjo artimųjų padrąsinimo, ar užteko patarimų ir trenerio paramos?**

Man labai reikėjo artimųjų palaikymo.

➔ **Kokius tris patarimus gali duoti kariūnui, siekiančiam tapti geru boksininku?**

1. Treniruotis pas trenerį Zinovijų Gricko.

2. Išmokti smūgiuoti labai lėtai – kuo lėčiau, tuo geriau.

3. Prieš kovą mintyse 100 kartų pakartoti: „Aš laimėsiu, aš negaliu pralaimėti!“ (geriau – prieš veidrodi)

➔ **Ar visas emocijas galima išreikšti judesiu?**

Ne, kai kuriose situacijose galima nejudėti ir nekalbėti. Ir visi supras, kad tu emociškai stipresnis.

➔ **Ar turi būdo broožų, savybių, kurios susiformavo profesionaliai sportuojant?**

Galiu pasakyti tik tiek, kad pradėjau saugoti sveikatą, gal vizualiai iš anksto nevertinti priešininko. Supratau, kad psichologija tikrai apie 70 % prisideda prie pergalės.

➔ **Ar esi patyręs kokį smagų kuriozinį nuotykių kitoje šalyje? Kur svajoji nukeliauti?**

Naktį važiuojant Vokietijos greitkeliu į mūsų mikroautobusiuko galinę dalį atsitrenkė mašina. Vairavęs treneris pasakė, kad greitis padidėjo nuo 90 iki 120 km/h. Kai sustojome, pamatėme, kad mūsų autobusiuko tik kablys sulankstytas, o vokietės naujausio golfo visas priekis sumaltas. Treneris iš Kauno, kuris

vairavo, visada gyrėsi, kad laisvai kalba vokiškai. Norėdamas gauti iš vokietės nors kiek pinigų kablo remontui, jai „vokiškai“ pasakė: „Kabliren remontiren – reikia pinigų!“ Mes visą kelią iki Lietuvos juokėmės iš šio „vokiško“ posakio.

O dėl tolesnių kelionių – svajoju apkeliauti visą pasaulį.

➔ **Kaip manai, kada buvo Tavo, kaip sportininko, karjeros „viršūnė“?**

2005 m., kai laimėjau Vokietijoje, Halle, ir 2006 m. Pasaulio kariškių bokso čempionate.

➔ **Koks įvykis Tau įstrigo visam gyvenimui?**

2008 m. olimpiada Pekine.

➔ **Koks, Tavo akimis, yra Lietuvos boksas?**

Neatsinaujinęs.

➔ **Boksas Lietuvoje populiarėja. Kodėl?**

Įkvepia Lietuvos boksininko olimpiadoje užimta 3-ioji vieta ir gražios kovos dėl pasaulio profesionalų bokso čempiono titulo.

➔ **Ką manai apie moteris bokso ringe?**

Treniruotis gali, bet netoleruoju besiboksuojančių moterų.

➔ **Turi ir teisėjavimo patirties. Kas lengviau – būti boksininku ar teisėju?**

Sunkiau būti boksininku, bet atsakinčiau – teisėju.

➔ **Kaip atrodytų Tavo idealios atostogos?**

Su draugais ir šeimomis kruiziniu laimeriu keliaujant aplink pasaulį.

➔ **Kiekvienas žmogus turi pomėgių. Vieni laisvalaikiu medžioja, kiti – žvejoja, tretieji – knygas skaito... O ką Tu laisvalaikiu mėgsti veikti?**

Mėgstu sportuoti, aktyviai leisti laisvalaikį, kartais pažaisti kokį strateginį žaidimą, pavyzdžiui, „Sudden Strike“, arba palenktyniauti „Need for Speed“.

➔ **Eilinė gimimo diena – tai tik data ar naujas gyvenimo etapas? Kas svarbaus pastaraisiais metais įvyko Tavo gyvenime? Ką atradai savyje naujo?**

Mano šeima man – svarbiausia, praėjusiais metais mums gimė dukra Samanta. O atradimas... Dabar visas mano pasaulis pradėjo sukintis apie dukrą.

➔ **Kas greičiausiai gali Tave išmušti iš pusiausvyros arba galutinai išvesti iš kantrybės? Kas labiausiai džiugina?**

Išmuša iš pusiausvyros – išdavystė. Džiugina – kai jaučiuosi reikalingas.

➔ **Ar Tau sunku rasti patikimų draugų?**

Taip, labai sunku. Iki šiol nežinau, ar tokių turiu.

➔ **Kaip manai, ar esi laimingas žmogus?**

Esu laimingas žmogus.

➔ **Kokių turi vyriškų silpnybių?**

Neturiu.

➔ **Kokių darbų nemėgsti daryti tarnyboje ir namie?**

Namie labai nemėgstu ruošti valgio.

➔ **Kaip manai, ar reikia vengti, saugotis klaidų, ar atvirščiai – viską patirti savo kailiu ir „įgyti imunitetą“?**

Reikėtų jų vengti, bet dažniausiai būna tokių situacijų, kad kol pats to nepatiri, tol negali perprasti visų niuansų.

➔ **Tavo firminis sėkmingo gyvenimo ir profesinės veiklos receptas...**

Viską turėsi, jei tikrai to norėsi.

➔ **Be kokio daikto negali išsiversti?**

Nėra tokio daikto.

➔ **Kokių knygų daugiausia yra Tavo namuose arba, jeigu reikėtų pasirinkti tik tris knygas, kurias pasirinktumei?**

Sunku pasakyti.

➔ **Kieno pripažinimas Tau svarbiausias – kritikų, sirgalių, o gal kolegų?**

Kolegų.

➔ **Nuo ko pradėtumei gyvenimą, jeigu vėl galėtumei rinktis?**

Nežinau. Turbūt nieko nekeisčiau.

➔ **Ar yra dalykų, kurių bijai?**

Taip. Visi mes ko nors bijome. :)

Edita DUTKEVIČIŪTĖ

Geležinio Vilko kuopai – dveji

Š. m. sausio 12 d. „Geležinio Vilko“ kuopa minėjo nedidelę, bet reikšmingą dvejų metų sukaktį. Šia proga sausio 17 d. Vilniaus įgulos karininkų ramovėje buvo surengta gimtadienio šventė. Joje dalyvavo gausus būrys garbingų svečių, šaulių, jų tėvelių. Kuopos šaulių pasveikinti atvyko pirmasis kariuomenės vadas dim. gen. mjr. Jonas Andriškevičius, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos atstovai plk. ltn. Valerijus Šerelis, kpt. Paulius Čižauskas, mjr. Bronius Žėkas, Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) vado pavaduotojas ir jaunųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas ir rinktinės vado pavaduotoja Renata Kalinauskaitė, PGC atstovai, kitų kuopų vadai ir šauliai.

Tardamas sveikinimo žodį kuopos vadas Andrius Šmailis pasidžiaugė, kad per šiuos dvejus metus nemažai pasiekta, išmokta, sutikta daug bendraminčių, kurie padeda įgyvendinti idėjas. Džiaugdamasis nuveiktais darbais A. Šmailis pabrėžė, kad dar labai daug

naujų iššūkių laukia ateityje, kuriuos su visų palaikančiųjų pagalba kuopa būtinai pasistengs įveikti, o sumanymus paversti realybe.

O kad aktyvių, dirbančių, veiklių žmonių kuopoje ir aplink ją tikrai nemažai, buvo galima įsitikinti ir vakaro metu – daugiausiai prisidedantiems prie veiklos, jaunųjų šaulių ugdymo, labiausiai besistengiantiems ir darantiems pažangą buvo įteiktos LŠS vado, rinktinės, kuopos vadų padėkos, LKA Kariūnų bataliono vado mjr. B. Žeko padėkos raštai. „Geležinio Vilko“ kuopa, savo ruožtu, neliko skolinga ir vienam reikšmingiausių savo pagalbininkų – Lietuvos karo akademijai – įteikė atminimo dovaną.

Na, o koks gi gimtadienis be linksmybių? Visus susirinkusiuosius savo daino-

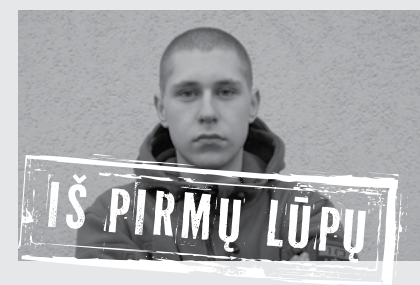
Krn. Gintarė Savickaitė ir kuopos vadas Andrius Šmailis

Štraipsnio autorės nuotraukos

mis pradžiugino svečiai iš Kauno – Garbės sargybos jaunųjų šaulių būrys, taip pat Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų roko grupė.

Po gimtadienio paprasčiau keletu jaunųjų šaulių atsakyti į populiarios žurnalo KARIŪNAS skilties „Iš pirmų lūpų“ klausimus.

Mindaugas JEFIŠOVAS

➔ **Jūsų credo** – Nebijok klysti, nes neklysta tik tie, kurie nieko nedaro!

➔ **Ar planuojate stoti į LKA?** – Taip.

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūšį/ karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Nukeliaučiau į 1410 m. Žalgirio mūšį

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Bet kurį šaulį iš savo būrio, nes visais pasitikiu, o jei konkrečiai – žmogų, su kuriuo pradėjau karjerą kaip šaulys

➔ **Ko niekuomet nesitikumėte padaryti?** – Nesididžiuoti didinga Lietuvos praeitimi

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kūčios, Kalėdos

➔ **Esate rimtas, užsispyręs kaip...** – Kaip žmogus, turintis tikslą ir jį siekiantis

➔ **Asmenybė, kuria žavėtės...** – Edvardas Maiklas Grylzas, išgyvenimo specialistas, vienas jauniausių britų, įkopusių į Everestą kalną, kuris tarnavo britų spec. pajėgose

➔ **Kuopos vadas kartu yra ir...** – Tėvas, kuris rūpinasi visais savo šauliais

➔ **Ko Jums trūksta „Geležinio Vilko“ kuopoje?** – Bendradarbiavimo ir tarpusavio supratimo

➔ **Daugelis galvoja, kad Jūs...** – Kadangi nešioju uniformą, daugelis galvoja, kad esu pilietišką ir patriotišką žmogus, turintis aiškų tikslą ir jį siekiantis

➔ **Muzika, kurios patartumėte pasiklausyti draugams** – Grupė „Diktatūra“ – puikios dainos, prasmingi žodžiai

➔ **Trys žodžiai, apibūdinantys karininką** – Atsakingas, entuziastingas, teisingas

➔ **Kas labiausiai džiugina „Geležinio Vilko“ kuopą?** – Būrių vadai, kurie pateikia kokybišką medžiagą.

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – kuopos vadas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Įvesti „fizo“ normatyvus!

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Trakai

➔ **Ar šaulys turėtų būti patriotas?** – Manau, taip. Tada jis nuoširdžiai tarnaus Tėvynei

➔ **Filmas, kurį norėtumėte pamatyti dar kartą** – „Neliečiamieji“ arba „Mes buvome kariai“

➔ **Neįsivaizduojate dienos be...** – Be muzikos, pokalbio su draugais

➔ **Ką Jums reiškia Jūsų uniforma?** – Pareigą ir įsipareigojimą būti pavyzdingu Lietuvos piliečiu

➔ **Kokią profesiją ketinate rinktis?** – Karininko

➔ **Pažadas sau, kurį turite šiais metais ištesėti** – Grūdinti organizmą ir įsitraukti į dar aktyvesnę sporto programą

➔ **Kuo esate ypatingas?** – Domiuosi karyba labiau nei dauguma mano bendraamžių

➔ **Kokias vertybes turi puoselėti šaulys?** – Meilę Tėvynei, pagarbą Lietuvos kultūrai ir istorijai

Aurelija Birutė STUNDYTĖ

➔ **Jūsų credo** – Gyvenk kiekvieną dieną taip, lyg ji būtų paskutinė! arba – Ką darai – daryk gerai!

➔ **Ar planuojate stoti į LKA?** – Taip, norėčiau savo ateitį susieti su kariuomene ar panašia veikla

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūsų/ karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Jei galėčiau keliauti laiko mašina, labiausiai norėčiau pamatyti Zarasų operaciją, įvykusią 1919 metais. Tai buvo pati sėkmingiausia jaunos Lietuvos kariuomenės karinė operacija prieš bolševikus. Lietuvos kariuomenė galutinai išstūmė Raudonąją armiją iš Lietuvos ir Sovietų Sąjungą pripažino mūsų valstybę

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Žmones, kuriuos gerbiu ir kuriais pasitikiu, kuriems galėčiau būti ištikima, o jie – man

➔ **Ko niekuomet nesutiktumėte padaryti?** – Išsidažyti savo principu, išduoti, pasielgti negarbingai, paminti savo įsitikinimus

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kaip ir dauguma žmonių, laikiu didžiųjų švenčių. Tačiau valstybinės šventės man netgi svarbesnės – tai Lietuvos istorinės datos, kurios man svarbios kaip patriotei

➔ **Esate rimta, užsispyrusi kaip... –** Šūkyje: „Nugalėsim arba žūsime!“

➔ **Asmenybė, kuria žavėtės...** – Žaviuosi Juozu Lukša-Daumantu. Jis okupacijos metu aktyviai dalyvavo pasipriešinimo veikloje, partizanavo. Juozas Lukša buvo puikus vadas, net pavojingiausiose situacijose išlikdavo šalta-kraujingas ir veiklus. Jis buvo santūrus, kantrus, atkaklus ir pareigingas žmogus

➔ **Kuopos vadas kartu yra ir... –** Žmogus, kuris stengiasi dėl savo kuopos, turi tikslų ir žino, kaip juos įgyvendinti, yra atsidavęs savo darbui

➔ **Ko Jums trūksta „Geležinio Vilko“ kuopoje?** – Niekas netrūksta. Esu visiškai patenkinta kuopos veikla ir joje dirbančiais žmonėmis

➔ **Daugelis galvoja, kad Jūs... –** Spėju, daugelis žmonių mano, kad esu sąžininga, darbšti ir verta pasitikėjimo. Visada laikausi duoto žodžio – tai, ką pažadu, įvykdu. Su šypsena atsimenu, kaip vienas žmogus mane apibūdino: „Ką pasako – tą padaro, net kraupu darosi“

➔ **Muzika, kurios patartumėte pasiklausyti draugams** – Retai klausausi muzikos, tačiau patiko grupės „Skylė“ albumas „Broliai“, atspindintis kovojančio lietuvių dvasią

➔ **Trys žodžiai, apibūdinantys karininką** – Patriotiškumas, garbė, ištikimybė

➔ **Kas labiausiai džiugina „Geležinio Vilko“ kuopoje?** – Džiaugiuosi, kad „Geležinio Vilko“ kuopoje visi vadai yra geranoriški ir jais galima pasitikėti. Nevengia pagirti už gerai atliktą darbą ir pastangas. Visada išklauso ir moka sudominti dėstoma medžiaga. Kolegos taip pat draugiški,

kartu gebame dirbti kaip komanda, santykiai – puikūs, niekada nekyla intrigų, nėra streso

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – kuopos vadė. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Priklauso nuo situacijos. Pasakiusi tai, kas reikia, išklausčiau ir savo šaulius

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Visos Lietuvos istorijai svarbios vietos, atspindinčios senovės įvykius, pavyzdžiui, Gedimino pilies bokštas, Trakų pilis ir kitos

➔ **Ar šaulys turėtų būti patriotas?** – Šaulys turi būti patriotas, gerbti, mylėti ir ginti Tėvynę, Tautą, kalbą, kultūrą. Šių dalykų puoselėjimas – pagrindinė šaulio pareiga!

➔ **Filmas, kurį norėtumėte pamatyti dar kartą** – Filmus žiūriu retai, tačiau mėgstu istorinę dokumentiką, domiuosi tuo, kas vyko praityje

➔ **Neįsivaizduojate dienos be... –** Neįsivaizduoju dienos be vieno gero darbo, padaryto savo ir kitų gerovei

➔ **Ką Jums reiškia Jūsų uniforma?** – Tai garbė ir ženklas, kad turiu daugiau pareigų ir man keliami didesni reikalavimai. Uniforma parodo, kad nesu tik paprasta pilietė, nes prirėkusi ginsiu valstybę

➔ **Kokią profesiją ketinate rinktis?** – Savo gyvenimą norėčiau susieti su kariuomene arba pasirinkti kitą tarnybą valstybei, susijusią su pasieniu arba policija

➔ **Pažadas sau, kurį turite šiais metais ištesėti** – Tapti drąsesnė, tvirtesnė ir stipresnė tiek fiziškai, tiek psichologiškai, išsiugdyti naujų gebėjimų

➔ **Kuo Jūs esate ypatinga?** – Manau, kad negalėčiau pati atsakyti į šį klausimą. Tai galėtų pasakyti kolegos

➔ **Kokiomis savybėmis turi pasižymėti šaulys?** – Šaulys turi jausti pagarbą savo valstybei ir žmonėms, būti ištikimas, atsakingas, sąžiningas pilietis, skleisti patriotiškumą, būti teisingas, nešališkas ir pavyzdingas

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Konkursas „Lietuvos ledi“

Wonder Woman – amazonės Kristinos pasirodymas

Stodama į Karo akademiją nemaniau, kad kada nors teks dalyvauti grožio konkurse. Bet 2013 m. spalio 12 d. supratau, kad viskas – įmanoma, o netikėtumų čia tikrai netrūksta, nes lapkričio 16 d. jau stovėjau ant konkurso „Lietuvos ledi“ podiumo.

Likus mėnesiui iki pasirodymo, kiekvieną savaitgalį teko vykti į Kauną repetuoti bendro dalyvių šokio. O likus dviem savaitėms iki renginio įsibėgėjo individualių pasirodymų planavimas ir rengimas. Pasiruošimo konkursui įkarštyje prasidėjo karinė savaitė, padidėjo mokslo krūvis, galiausiai išvažiavau į pratybas miškuose. Iš jų grįžome ketvirtadienio naktį, o pasirodymas turėjo prasidėti kitą dieną 19 valandą.

Išaušus penktadienio rytui, kartu su kariūnais J. Petrylaite, J. Savickaite, V. Jakimavičiumi, D. Ridzevičiumi ir R. Mačiu išvykome į Kauną. Atvykę pasirodymo vietoje, Kauno halėje, netrukus pradėjome repetuoti ir nekantriai laukti kon-

kurso pradžios. Laikas bėga greitai, nė nepastebėjome, kaip atėjo eilė žengti į sceną. Nors trūko miego ir skaudėjo nutrintas kojas, išties buvo smagu pajusti po visą kūną belaukiant pasirodymo pradžios – bendro visų dalyvių šokio – bėgiojančius šiurpuliukus. Po to atėjo metas pirmajam asmeniniam pasirodymui. Pasibaigus šiam etapui, buvo atrinktos merginos į kitą turą.

Savo pasirodyme turėjau pavaizduoti heroję, kuri, ištraukus burtus, man buvo skirta likus kelioms savaitėms iki konkurso. Šioje užduotyje įkūnijau Wonder Woman Man, pritaikiusi savo gyvenimo būdą – karingą asmenybę, amazonę. Pasirodymas buvo sėkmingas, sulaukiau teigiamo įvertinimo, tad man pavyko patekti ir į pusfinalį.

Šioje renginio dalyje per dvi minutes turėjau prisistatyti. Pasirodymas, nuskambėjęs kariškos rumbos akordais, buvo parengtas išties gerai, tačiau, kaip visiems studentams, pritrūko „dar vie-

nos nakties“, kad gerą pasirodymą būtų galima paversti puikiu. Todėl, kad ir kaip būtų gaila, į finalą nepatekau.

Dabar, praėjus tiek laiko, labai smagu prisiminti, kaip ruošėmės pasirodymui, kai laiko buvo tiek mažai, o darbų – beprotiškai daug, kai teko derinti karybą ir moterišką pradžią. Be to, norėčiau padėkoti kartu konkurse dalyvavusiai kariūnų komandai, kuri nepabūgo iškart po pratybų miškuose važiuoti į kitame mieste vykiantį renginį – šauniausios studentės rinkimus.

Tad, nors ir nelaimėjau šio konkurso, esu labai laiminga, nes pasirėngiau jam, turint omenyje minėtas sąlygas, tiesiog puikiai. Turbūt nė vienai dalyvei neteko patirti tokių sunkumų. Bet juos aš prisimenu kaip papildomus komponentus, kurie tik sustiprino konkurse patirtas geras emocijas. Galiausiai supratau, kad nėra nieko neįmanomo – reikia tikėti savo jėgomis ir nenuleisti rankų net sunkiausiomis akimirkomis.

Krn. V. Jakimavičius ir krn. K. Putnaitė pasirodymo metu

Krn. R. Mačius nelygioje kovoje su amazonė

Jaunųjų šaulių kuopos būrio vadas krn. J. J. Butkevičius (iš kairės) ir pirmasis būrio vado pavaduotojas krn. T. Jurkštas (iš dešinės) su šauliukais

Tęsinys 43 puslapyje →

VIENOS POKYLIS 2014

Vienos pokylio Vilniuje metu Jaunimo komiteto nariai (studentai ir kariūnai) atlieka Vidurnakčio kadrilį

KARIŪNO redakcinė kolegija dėkoja Vienos pokylio ambasadorei p. Daivai JANULAITYTEI -GUNTHER už galimybę publikuoti nuotrauką

Laimio STEPONAVIČIAUS nuotrauka

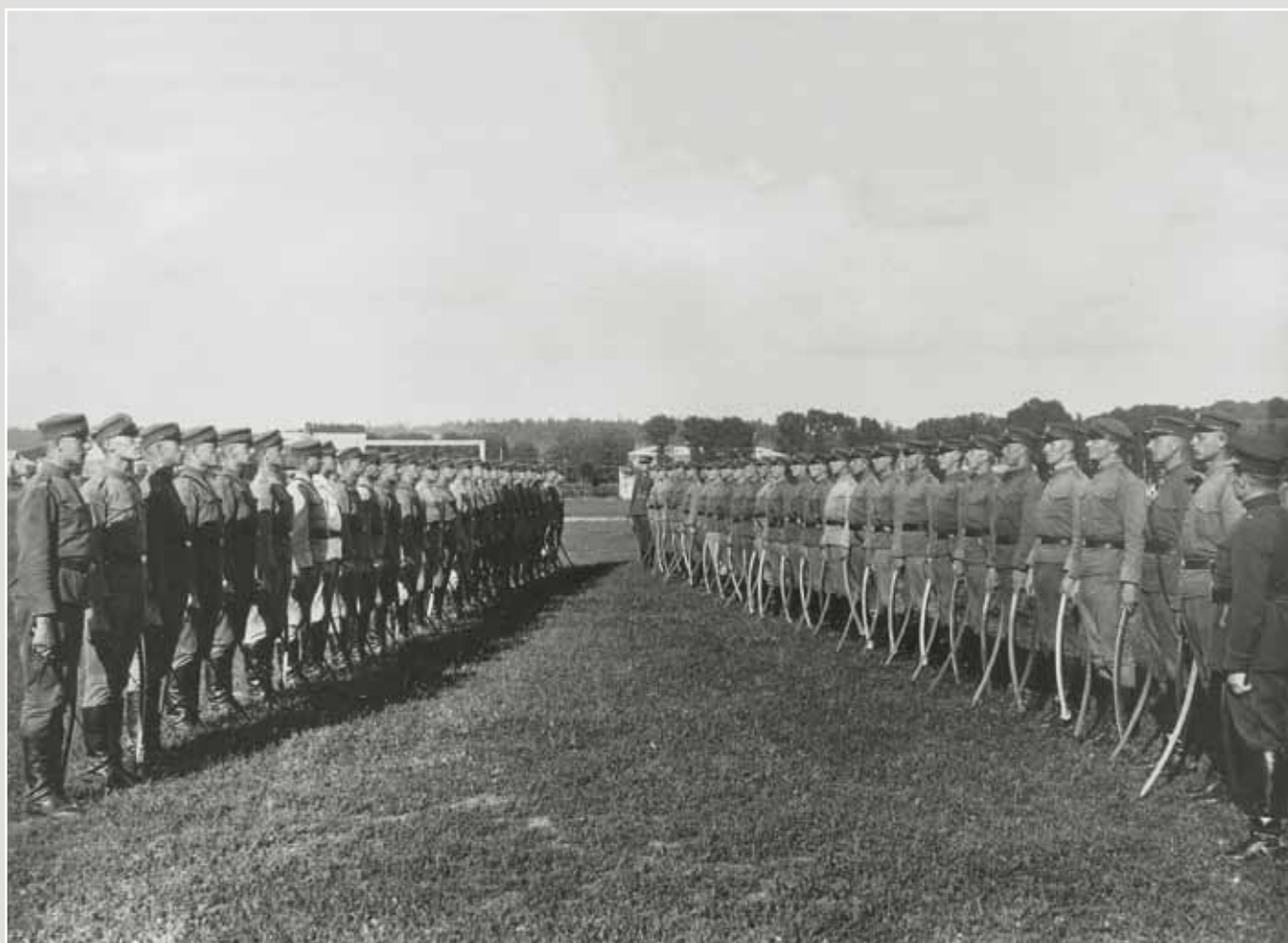
Mjr. Gintautas JAKŠTYS

Fechtavimas ir jo reikšmė rengiant Lietuvos karininkus XVIII–XX a.

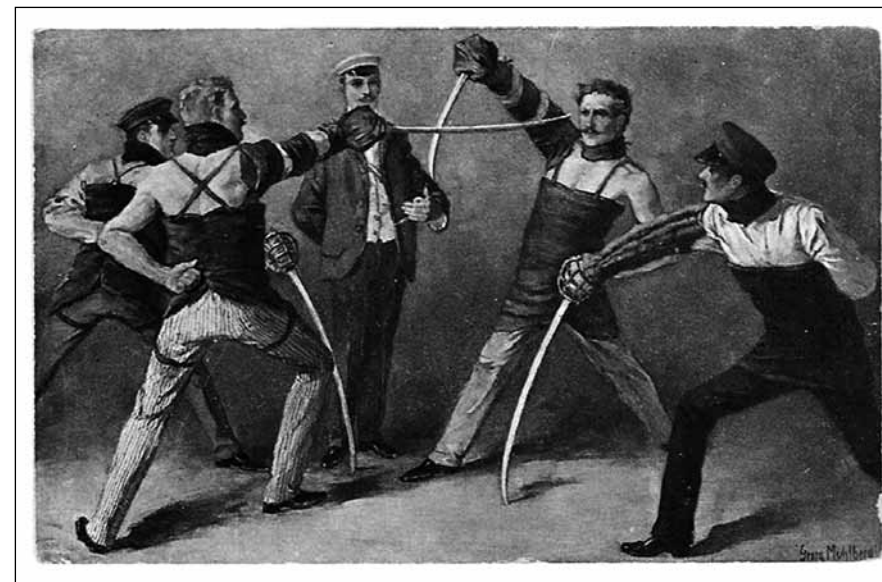
Fechtavimas – tai menas įdurti, pačiam išvengiant dūrio. Dėl to fechtuoti ypač sunku ir sudėtinga, juk akiai, kuri mato ir įspėja, protui, kuris aptaria ir nusprendžia, bei rankai, kuri visa tai vykdo, būtinas tikslumas ir greitumas, nes tai suteikia ginklui gyvybę

Moljeras, 1650 m.

Karo mokyklos XVII laidos kariūnai mokosi veiksmų su kardais (1935 m.)

VDKM fondo nuotrauka

Fechtavimas – kertamojo ar duriamojo šaltojo ginklo valdymas

Fechtavimas dažnam iš mūsų asocijuojasi su trimis muškietininkais iš Aleksandro Diuma romanų. Iki XIX a. fechtavimas laikytas gera priemone dvikovoms, kuriose buvo ginama asmens, šeimos, damos garbė, orumas, pasirengti. Todėl nenuostabu, kad fechtavimas buvo išskirtinai kilmingųjų užsiėmimas ir privilegija. Tačiau po Didžiosios Prancūzijos revoliucijos situacija kardinaliai ėmė keistis ir palaiapsniui fechtavimas virto išskirtinai kariuomenės kovinio rengimo dalimi. XX a. kavalerijai galutinai praradus savo reikšmę, fechtavimas išliko kaip vienas iš karininkų lavinimo būdų. Šiame straipsnyje giliau neanalizuodamas apžvelgsiu fechtavimo raidą, aptarsiu jo taikymo ypatumus rengiant Lietuvos karininkus XVIII a. ir 1919–1940 m.

Fechtavimas ir jo raida

Fechtavimas – kertamojo ar duriamojo šaltojo ginklo valdymas, stengiantis sėkmingai durti ar kirsti priešininkui ir kartu apsiginti nuo jo dūrių ar kirčių. Amžiams bėgant išsiskyrė šios pagrindinės fechtavimo rūšys:

kovinis – jo metu stengiamasi nukauti ar bent sužaloti priešininką, kad jis prarastų gebėjimą kautis;

sportinis – sporto runglynės, kuriose siekiama parodyti savo pranašumą nesužeidžiant priešininko;

ugdomas – fechtuojantis ugdomos tam tikros asmenybės savybės ir bruožai;

rekonstrukcinis – istorinės rekonstrukcijos mėgėjų fechtavimas naudo-

jant tam tikros epochos ginklus, siekiant atkurti istorinius kovos būdus;

pramoginis – fechtavimas teatralizuotuose vaidmenų žaidimuose.

Daugiausia yra kovinio fechtavimo rūšių, nes skirtingose epochose ir civilizacijose buvo naudojami labai įvairūs ginklai – kalavijai, palašai, kardai, špagos, rapyros, lazdos, vėzdai, buožės, alebardos, ietys ir t. t. Sportinio fechtavimo rūšių yra kur kas mažiau, nes sportininkai fechtuotojai naudoja tik špagas, rapyras ir kardus.

Seniausias šaltinis, bylojantis apie vykusias fechtavimo varžybas, yra barjefas, rastas 1190 m. pr. Kr. Egipto faraono Ramzio III statytoje šventykloje senovės Egipte. Tai akivaizdžiai liudija, kad fechtavimo varžybos vyko 400 m. anksčiau nei pirmosios olimpinės žaidynės antikinėje Graikijoje. Antikos laikais, naudojant skydus nuo priešų smūgių apsaugoti, svarbiausia buvo kovotojo drąsa, o ne fechtavimo įgūdžiai ar jėga. Fechtavimą, kaip meną, lemiantį pergalę kovoje, pirmieji iškėlė romėnai, kurie Romos respublikos gyvavimo pabaigoje įkūrė pirmąsias fechtavimo mokyklas vergams gladiatoriams viešoms kovoms rengti. Kaip pirmasis mokytojas minimas konsulas Rutilis (105 m. pr. Kr.). Julijus Cezaris, ruošdamasis kovai su Pompėjumi, įsakė mokyti fechtuoti savo milicininkus ir pats parengė fechtavimo taisykles. Fechtavimo raidai didžiulę įtaką padarė ir viduramžių riteriai, kurie šį dvikovos meną pakėlė į aukštesnį lygį. Viduramžių riterių turnyrus galime drąsiai vadinti pirmosiomis fechtavimo

varžybomis. Jų metu riteriai stengėsi pademonstruoti savo įgūdžius ir gebėjimus valdyti ginklą. Riterių turnyrai vyko pagal pažįstamas taisykles, tačiau tai nepadėjo sumažinti dalyvių žalojimo ir mirtingumo.

XVI a. karyboje plačiai pradėjus naudoti paraką ir sparčiai tobulėjant šaunamiesiems ginklams, fechtavime įvyko daug permainų. Šiuo laikotarpiu vis dažniau vietoje sunkaus kalavijo pradeda naudoti lengvesnė rapyra, o vėliau – špaga. Renesanso epochoje rapyras pradėjo nešiotis ne tik kilmingieji, bet ir paprasti miestelėnai. Fechtavimo imta mokyti Italijos universitetuose, o jų studentai šį kovos meną išpopuliarino Vokietijoje ir Prancūzijoje. Pirmoji fechtavimo mokykla buvo įsteigta 1618 m. Jėnos universitete (Vokietijoje). Vėliau Europos valstybėse atsirado atskirų tautų fechtavimo mokyklų, žymiausias buvo italų, prancūzų ir vengrų.

Itališkoji mokykla pasižymėjo veiksmų paprastumu, bet kartu dideliu tikslumu. Ji teikė didelę reikšmę kūno apgaulingiesiems judesiams, daigiam puolimui. Itališkoji mokykla daugiausia dėmesio skyrė pačiai dvikovai. Prancūziškoji mokykla išsiskyrė veiksmų sudėtingumu ir tobula jų atlikimo technika. Joje daugiausia dėmesio buvo skiriama išorinei kovos formai, kuri dažnai virsdavo manierizmu. Italų fechtuotojų judesiai su ginklais daugiausia yra alkūniniai, o prancūzų mokyklos atstovai moko juos atlikti dažniau naudojant rankos riešą. Fechtuojantis galimos keturios pagrindinės gynybos padėties, kurios įvairinamos keičiant smūgio aukštį: besiginantis gali ranką nu-
leisti žemiau arba pakelti aukščiau.

Fechtavimas rengiant Lietuvos karininkus XVIII a.

XVIII a. fechtavimas išliko svarbi karininkų rengimo priemone. Pirmosios Lietuvos kariuomenės karininkus rengiančios institucijos buvo įsteigtos ne Lietuvoje, o Dresdene, Saksonijoje ir Liunevilje, Lotaringijoje. Apie jų veiklą ir mokymo turinį žinoma nedaug, tačiau neabejojama, kad fechtavimui buvo skiriama daug dėmesio.

← Pradžia 28 puslapyje

Daug daugiau žinoma apie karininkų rengimą Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų įkurtuose kadetų korpusuose ir Abiejų Tautų Respublikos Varšuvos kadetų korpusė.

Abiejų Tautų Respublikos (ATR) Varšuvos kadetų korpusė, vadinamojoje Riterių mokykloje, kurią Lenkijos karalius ir LDK didysis kunigaikštis Stanislovas Augustas Poniatovskis 1765 m. buvo įsteigęs kaip bendrą Lietuvos ir Lenkijos karininkų rengimo instituciją, kurioje trečdalis vietų buvo skiriama LDK piliečiams. Kadetų korpusas buvo išlaikomas iš Lenkijos karalystės ir LDK išdų lėšų nustatytomis proporcijomis, nes buvo jungtinis Lietuvos ir Lenkijos vykdomas projektas. Korpuso kadetai įgydavo gerą karinį ir civilinį išsilavinimą, buvo auklėjami patriotine dvasia. Į Kadetų korpusą buvo priimami berniukai nuo 8 iki 12 metų. Mokymo programos pirmąją dalį sudarė elementarieji mokslai: aritmetika, užsienio kalbos. Buvo mokomasi dvejus metus, po to per trejus metus baigiamas vidurinės mokyklos kursas. Dar dveji metai buvo skiriami karinei specializacijai įgyti.

Kuriant mokslų programas naudingu patarimų teikė korpusė dirbęs anglų švietėjas Johanas Lindas. Mokykloje buvo mokoma istorijos, poezijos, piešimo, geografijos, logikos, karo architektūros, karo istorijos, fechtavimo, šokių, taktikos. Šie dalykai lavino kadetų protą, skatino savarankiškai pažinti pasaulį. Varšuvos kadetų korpusui vadovavo vie-

nas šviesiausių to meto žmonių – LDK gen. Adomas Kazimieras Čartorisckis.

Kunigaikštis Mykolas Kazimieras Radvila Žuvelė Nesvyžiuje įkūrė privatų Kadetų korpusą. Jo direktoriumi buvo paskirtas Jokūbas Fryčynskis (*Fryczynski*). Pirmieji kadetai į Nesvyžiaus jėzuitų kolegiją buvo pasiūsti 1743 m., tačiau tikrasis mokymas prasidėjo 1746–1747 m. Kadetų korpuso išskilingas atidarymas įvyko 1747 m. Iki tol kadetai mokėsi kolegijoje ir kartu saugojo kunigaikščio rūmus. Dėl tokios padėties kilo drausmės problemų. Todėl buvo išleistas reguliamas „Sprendimai, tarnaujantys mano Nesvyžiaus korpuso edukacijai, priimti 1747 m. gegužės 25 d. kadetų reikmėms“.

Kadetų korpusė buvo dėstomi bendrieji dalykai: lotynų, prancūzų, vokiečių, rusų kalbos, geometrija, piešimas, taip pat specialiosios disciplinos: civilinė architektūra ir fortifikacija, artilerija, žemės matavimas, rikiuotė, fechtavimas ir šaudyba.

LDK išdininkas Antanas Tyzenhauzas 1773 m. Gardine įkūrė karo mokyklą. Joje mokėsi 20–30 mokinių – nepasiturinčių bajorų sūnūs. Čia buvo mokoma geometrijos, algebros, aritmetikos, inžinerijos, piešimo, vokiečių ir lenkų kalbų, geografijos, fechtavimo ir šokių. Ši mokykla 1782 m. buvo pavadinta Kadetų korpusu ir perkelta į Vilnių, kur toliau rengė Lietuvos karininkus iki pat ATR okupacijos.

Kaip matome, visuose kadetų korpusuose, be tikslųjų mokslų ir kalbų, mokyta ir fechtavimo, kuris buvo labai svarbi ne tik LDK kariuomenės karininkų, bet ir eilinių bajorų kasdienio gyvenimo dalis.

Fechtavimas rengiant Lietuvos karininkus 1919–1940 m.

Lietuvos kariuomenė kūrėsi pačiame Nepriklausomybės kovų įkarštyje. Nuo 1919 iki 1924 m. fechtavimo buvo mokoma kavalerijos pulkuose ir Karo mokykloje. Beje, reikėtų pažymėti, kad Karo mokyklos pirmųjų laidų kariūnams fechtavimas buvo dėstomas epizodiškai, išskyrus būsimus kavaleristus, nes kavalerija ir fechtavimas – neatsiejami dalykai. Pasibaigus kovoms dėl nepriklausomybės, atsirado galimybė daugiau dėmesio skirti kariuomenės koviniam rengimui, taigi ir fechtavimui. 1922 m. įsakymu kariuomenei Nr. 89, be kita ko, buvo nurodyta visų rūšių kariuomenių karius išmokyti fechtuotis jiems skirtais nešaunamaisiais ginklais.

Tačiau, trūkstant šios srities specialistų, buvo sunku pasiekti nors kiek geresnių rezultatų, išskyrus kavalerijos pulkus, kur jojimas ir veiksmai su kardu buvo sudedamoji karinio rengimo dalis. Nuo 1924 m. liepos mėn. fechtavimas buvo įvestas Karo valdybos Fizinio lavinimo centre prie Aukštųjų karininkų kursų. Per 5 mėnesius išėiti visą fechtavimo kursą tikrai buvo neįmanoma, bet tiek laiko pakako karininkams supažindinti su fechtavimo pagrindais. 1924 m. rudenį fechtavimas tapo privalomas ir Aukštuosiuose karininkų kursuose. Šių kursų metu kiekvienas karininkas turėjo dalyvauti 35–40 fechtavimo pamokų. Nuo 1925 m. sausio mėn. reguliai vyko

Karo mokyklos kariūnai fechtavimo pamokoje, 1926 m.

VDKM fondo nuotrauka

fechtavimo pamokos vyresniajam Karo mokyklos kursui. Buvo 4 savaitinės fechtavimo pamokos siekiant, kad kiekvienas vyr. kurso kariūnas dalyvautų bent 2 pamokose. Fechtavimo pamokos vykdavo, iki kariūnams prasidėdavo praktiniai mokymai poligone gegužės mėnesį. Tai gi faktiškai buvo mokoma 4 mėnesius, rengiant po 2 savaitines pamokas – iš viso maždaug 32 pamokas. Fechtavimas buvo įtrauktas į karininkų rengimo programą. Jo pagrindus Karo mokykloje padėjo pirmasis fechtavimo instruktorius Jurgis Jungmeisteris, 1926 m. parengęs leidinį „Fechtavimasis espadronais“.

Tobulinant būsimųjų karininkų metodinį rengimą, 1935 m. buvo parengtos ir išleistos „Durtynių taisyklės“. Atsižvelgiant į karininko profesijos ypatumus ir siekiant lavinti kovotojui būdingas sa-

vybes, Karo mokykloje buvo mokoma fechtuotis kardais (espadronais). Situacija pagerėjo 1937 m. iš mokslų Briuselyje (Belgijoje) grįžus kpt. Jonui Vabalui. Dar besimokydamas Briuselyje, jis iškovojo Belgijos fechtavimosi kardų (espadronu) čempiono vardą. Grįžęs į Lietuvą, kpt. J. Vabalas organizavo kursus fizinio lavinimo instruktoriams, kurie privalėjo išmokyti ne tik vadovauti fiziniam rengimui, bet ir organizuoti įvairaus pobūdžio varžybas, taigi ir fechtavimo. 1939 m. šiuos kursus baigė 24 karininkai. Iki Lietuvos okupacijos 1940 m. Karo mokykla rengdavo kariūnų ir Vytauto Didžiojo universiteto studentų korporantų fechtavimo varžybas.

Fechtavimas nuo pat Lietuvos karininkų rengimo pradžios iki 1940 m. buvo sudedamoji karininkų rengimo

dalis. Ir nors niekur nepavyko rasti duomenų apie lietuviškąją fechtavimo mokyklą, fechtavimas Lietuvoje turi senas, garbingas tradicijas, kurios, manau, nepelnytai yra pamirštos. Fechtavimu nuo seno buvo siekiama visapusiškai lavinti būsimųjų karininkų vikrumą, išsvermę, drąsą, ryžtingumą, savitvardą stresinėje situacijoje, mokoma parengti organizmą staigiems veiksams. Be to, būsimi vadai buvo pratinami neprarasti budrumo, atsižvelgiant į nuolat besikeičiančią situaciją akimirksniu priimti sprendimą ir jį įgyvendinti. Pagaliau fechtavimas padeda suvokti grožį ir estetiką, nes tai – menas ir jo raiškos formos yra išskirtinio grožio ir elegancijos derinys. Nė viena sporto šaka taip nelavina vikrumo ir neugdo moralinių ir psichologinių savybių, kaip fechtavimas. Fechtuojuantis svarbu nuolat būti sutelkus dėmesį, žaibiškai reaguoti į besikeičiančią situaciją, kartu išlaikant „šaltą protą“.

Šiuo metu fechtavimą kardais propaguoja atsikūrusi studentų korporacija „Neo-Lithuania“, kurios nariai nutarė atgaivinti prieškariu gyvavusią tradiciją korporantams fechtuotis kardais. Ar fechtavimą kardų verta atgaivinti ir diegti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje? Klausimas lieka atviras, ir nebūtinai į jį reikia tuoj pat atsakyti. Gal verta pasižvalgyti kitų valstybių karo mokyklose. O gal, atvirkščiai, vertėtų atsigręžti į savo šimtmetes tradicijas?

Kad ir kaip būtų, straipsnį norėčiau užbaigti Prancūzijos karaliaus Liudviko XIII žodžiais, kurias jis apibūdino fechtavimą kaip *une noble science* (kilnų meną).

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Mjr. Bronius ŽEKAS

- ➔ **Jūsų credo** – Tikslas be veiksmo – fantazija
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – N. Mackiavelio politinis traktatas „Valdovas“
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Šalaspilio mūsų
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Kariūnų batalioną :)
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs karininku** – Būčiau transporto inžinierius
- ➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – „Latentinis“
- ➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie**

reikalavimai būtų esminiai? – Besąlygiška pagarba visiems

- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Išduoti
- ➔ **Lietuvių rašytojas (poetas), kuris Jums patinka?** – Paulius Širvyas
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Pavasaris
- ➔ **Kokios muzikos klausotės?** – Apskritai patinka senas geras rokas, o šiuo metu dažniausiai klausausi grupės „Skylė“ albumo BROLIAI
- ➔ **Skanėstas, kuriam negalite atsispirti** – Patarmasas
- ➔ **Kaip pagražintumėte Lietuvą?** – Saugodamas natūralią gamtą

- ➔ **Kurioje epochoje rinktumėtės gyventi?** – Viduramžių
- ➔ **Didžiausias malonumas** – Gera kompanija
- ➔ **Kas svarbiausia** – gerai atrodyti ar patogiai jaustis? – Nei viena, nei kita
- ➔ **Kokiu kario brožu labiausiai žavėtės?** – Narsa
- ➔ **Kas yra meilė?** – Nevaldoma cheminė reakcija
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“** – Vadovaujamas tik ambicijomis
- ➔ **Asmenybė, kuria žavėtės** – Juozas Lukša- Daumantas
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Birželio 6 d.,

nes 1992 m. birželio 6 d. brigadai buvo suteiktas „Geležinio Vilko“ pavadinimas

- ➔ **Kai nieko nežinai** – Esi optimistas
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Daugiau nei prieš pusmetį, spektaklyje „Meilė pagal grafiką“
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos...** – Be geros juoko dozės
- ➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – KB I kuopos bandedių :)
- ➔ **Daugelis galvoja, kad Jūs** – Ramus ir mėgstantis pajaukauti
- ➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Biržų pilis

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Rikiuotės aikštė

- ➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną** – Naujoji vadų karta
- ➔ **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams** – Valdas Adamkus „Paskutinė kadencija. Prezidento dienoraščiai“
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs** – Karo akademijos viršininkas. **Pirmasis Jūsų įsakymas** – VTRS prieš organizuojant šventinius renginius pasidomėti Akademijos bendruomenės norais ir pageidavimais :)

Dr. Algirdas V. KANAUKA

Admirolo A. Mahano idėjų reikšmė geopolitikoje

Šiame straipsnyje KARIŪNO skaitytojus supažindinsiu su A. Mahano asmenybe, pagrindiniais jo karo teorijų bruožais ir kaip pavyzdžius aprašysiu keletą istorinių įvykių – jūrų ir sausumos mūšių, kurių baigčiai karo laivynas turėjo didžiulę įtaką. Be to, paliesiu šiuolaikinio karinio jūrų laivyno strategijų analitikų kritiką ir nuomonės apie A. Mahano teorijas atsivėlgiant į technikos pokyčius ir ateities prognozes.

Admirolo A. Mahano portretas

Pasaulio politikai vis dar polemizuoja keletu svarbių klausimų: kokia buvo ir yra kare sausumos kariuomenių, laivynų, oro (taip pat kosmoso), elektroninės kovos ir kitų pajėgų, jų tarpusavio sąveikos reikšmė ir kiek valstybės gynybos išteklių vertėtų skirti kiekvienai pajėgų rūšiai atskirai.

Žinoma, šiame straipsnyje nebus išsamiai atsakyta į visus iškeltus klausimus. Jame noriu supažindinti KARIŪNO skaitytojus su vienu Lietuvoje gal mažiau žinomu JAV jūrų karybos filosofu admiralu Alfredu Tajeriu Mahanu (*Rear Admiral Alfred Thayer Mahan*, U. S. Navy, 1840–1914), kurio idėjos padarė didelę įtaką įvairių šalių geopolitikai ir karinei strategijai Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų metu ir šiandien dar taikomos

politikoje ir karyboje, nes yra susijusios su kovos jūrose ir vandenynuose, kurie sudaro didžiąją Žemės paviršiaus dalį, strategija ir taktika.

Dauguma karo istorikų laiko jį tokiu pat svarbiu karybos klasiku kaip Karlas Filipas Gotlybas fon Klauzevicus (*Carl Philipp Gottlieb Clausewitz*), kurio teorijos apsiriboja sausumos karu, arba oro karo teoretikas Džulijus Duhè (*Giulio Douhet*). Tačiau jūrų karas daug kuo skiriasi nuo kitų rūšių karo veiksmų, todėl yra vertas ypatingo dėmesio. Pirma, jūros paprastai neįmanoma suskirstyti į konkrečias teritorijas, kurias būtų galima užkariauti. Antra, jos neturi ekonominių resursų (išskyrus žuvis, arčiau pakrančių – naftos gavybos įrenginius), kuriais karo laivynas galėtų pasinaudoti, kaip kariuome-

nė, žygiuodama per gyvenvietes. Todėl jūrų pajėgos turi viską gabantis pačios arba joms tai turi būti pristatyta kokiu nors būdu. Anksčiau laivynas galėjo ilgai slapstyti jūrų platybėse, kur nesiekė prieš akis (dabar, pradėjus naudoti dirbtinius Žemės palydovus, karinė jūrų žvalgyba kur kas tobulesnė).

Alfredas Tajeris Mahanas gimė 1840 m. West Pointe, Niujorko valstijoje, karo akademijos profesoriaus šeimoje. Deja, jis taip pat pasirinko jūrininko profesiją – baigė JAV karo laivyno akademią (*United States Military Academy*). Tarnavo laivyne (ėjo įvairias pareigas) JAV pilietinio karo metu, vėliau dėstė Karo laivyno koledže (*Naval War College*), kol tapo šios institucijos prezidentu. Įgijo admirolo (*Rear Admiral*) laipsnį.

A. T. Mahanas parašė daugiau kaip šimtą analitinių straipsnių apie tarptautinę politiką, jūrininkystę, karo laivyno strategiją ir taktiką, jo reikšmė pasaulio politikoje. Tačiau šis vienas žymiausių jūrų karo analitikų ir filosofų ypač pagarsėjo savo knygomis „Jūrinės jėgos įtaka istorijai 1660–1783“ (*The Influence of Sea Power Upon History 1660–1783*), „Nelsono gyvenimas: Didžiosios Britanijos jūrinės jėgos formavimasis“ (*The Life of Nelson: The Embodiment of the Sea Power of Great Britain*) ir kt. Mahano strateginiai sprendimai buvo ir yra vertinami, aptarinėjami aukščiausio lygio štabuose ir politikų kabinetuose. Mirė 1914 m. gruodžio 1 d. Niujorke.

Jo pagrindines idėjas būtų galima apibendrinti: Mahanas savo raštuose įrodinėjo, kad jūrinės valstybės galia taikos metu glaudžiai susijusi su komercine veikla, karo metu – su jūrų kontrole. Mahano samprotavimus ir dėsnius, kuriais vadovaujantis galima būtų tai padaryti, pabandė apibūdinti šio straipsnio autorius:

a) Pajėgus laivynas – tai gerai parengtas ir tinkamai vadovaujamas, sudarytas iš didelių karo laivų laivynas, kuris gali būti sutelktas prieš pajėgoms puli lemiamajame jūrų mūšyje tiek toli vandenyne, tiek pakrantėje.

b) Laivynas turi būti dislokuotas strateginėse vietose – sąsiauriuose, uostų prieigose, logistinės paramos punktuose, kanaluose.

c) Laivyno tikslas – užtikrinti laivininkystės sąlygas saviems laivams – prekybos, žvejybos ir karo.

d) Geriausia gynyba – agresyvus puolimas.

e) Karinio jūrų laivyno operacijos gali būti ypač svarbios remiant sausumos pajėgas ir užtikrinant prekybos laivyno saugą.

f) Politikos veikėjai ir karo vadai turi būti pasirengę įvairioms galimoms situacijoms (angl. *contingencies*), pvz.: JAV parengti bazes Havajuose, Filipinuose, Guame, Karibuose, jei ten reikėtų atremti priešininkų agresyvias ambicijas; parengti daugiau Niujorko uosto prieigų, siekiant apsunkinti prieš blokadą. Karo laivyno bazės Tolimuosiuose Rytuose ir Atlanto vandenyne leistų JAV, pvz., naudotis jomis kaip tramplinais organizuojant karines operacijas, prekybos laivų apsaugą ir logistinę paramą karo laivams.

g) Karinėse bazėse toli nuo tėvynės būtų dislokuotos jūrų pėstininkų ir aviacijos pajėgos, kurias prireikus galima būtų išlaipinti karštuosiuose regionuose ir vėl iš ten atitraukti, kas būtų praktiškai, negu visa tai daryti iš savo teritorijos.

Mahano mintys tais laikais buvo labai originalios, nes iki tol mažai rašyta apie jūrų karo teoriją ir strategiją. Negalima teigti, kad jūrų kare praktiškai nesivadovauta jokiais strategijomis, bet apie jas nebuvo daug rašoma. Tiesa, taikyti Klauzevico ir Jomini strateginiai ir taktiniai sausumos karo principai.

Mahano knygos ir straipsniai buvo atidžiai skaitomi ir nagrinėjami D. Britanijos, Vokietijos, Rusijos, Japonijos, Pran-

cūzijos ir JAV karinio ir geopolitinio elito. Jo nuostatos buvo praktiškai įgyvendintos Rusijos–Japonijos, Pirmajame ir Antrajame pasauliniuose karuose, o XXI amžiuje apie jas karštai diskutuojama siekiant išsiaiškinti, kas čia pasikeitė, kas dar taikytina ir kas bus taikoma ateityje.

Mahano teorijos (*Pros and Cons of Mahan's Theories*) buvo nagrinėjamos suinteresuotose pajėgų tobulinimu jūrinėse valstybėse: D. Britanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Japonijoje ir kt. Jas pritaikius laivininkystėje, dar gerokai prieš Pirmąjį pasaulinį karą tarp šių valstybių padidėjo konkurencija.

Atsirado įvairių kitų jūrų karo ekspertų, pvz., D. Britanijoje broliai Džonas ir Filipas Kolombai (*John H., Phillip Colomb*) teigė, kad karo laivynas yra pagrindinis valstybės gynybinis ginklas, gilinosi į jūrų karo istoriją, mėgino suformuluoti jūrų karo vado veiklos dėsnius. Jie pritarė Mahanui, bet netapo tokie garsūs kaip jis. Kitas anglas, istorikas Džulijanas Korbetas (*Julian Corbett* – 1854–1922), skirtingai nuo Mahano, nuvertino didelių laivynų mūšių svarbą teigdamas, kad jų tikslas – užtikrinti susisiekimo jūra saugumą, kartu taip kenkiant priešui, bet nebūtinai sunaikinant jo laivyną lemiamajame mūšyje.

Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų metu atsiradę povandeniniai laivai buvo plačiai ir veiksmingai naudojami prieš

Tęsinys 33 puslapyje →

D. Britanijos prekybos laivus, tačiau jūroje nepajėgė viešpatauti. Anglai ir amerikiečiai savo prekybos laivus jungė į dideles grupes – konvojus, kurie su karo laivų palyda buvo kaip priešprieša povandeniniams laivams. Pradėti naudoti ir lėktuvnešiai įsitikinusi, kad, norint dominuoti jūroje, reikia kontroliuoti ne tik vandens paviršius ir gelmes, bet ir oro erdvę virš jo.

Dabartinė modernaus karo politika ir strategija – integruoti karinį jūrų laivyną į sausumos, oro, kosmoso ir elektroninės kovos pajėgų operacijas. Ryškėja tam tikri jūrų laivyno pranašumai: karo laivai gali greitai pristatyti valstybės pajėgas (*project forces*) ten, kur vyksta krizės, toli nuo savo šalies, išlaipinti ten jūrų pėstininkus (*marines*), dislokuoti sunkiąją ginkluotę, paremti juos laivyno aviacija, raketomis ir tiksliaja valdomąja ginkluote (*Precision Guided Munitions – PGM*). Iš laivų daug lengviau negu kitų rūšių kariuomenės gali būti išlaipinamos ir prireikus vėl į juos įlaipinamos sausumos pajėgos.

Taikant šiuolaikinę karo strategiją siekiama sėkmingai kovoti ir laimėti. Todėl Mahano teorijų interpretacijos kinta, bet jų strateginė reikšmė netgi padidėjo, nes karinės jūrų pajėgos gali kovoti visais lygiais – vandenyje, sausumoje ir ore.

Lietuvai vertėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pavojaus atveju NATO šalys, matyt, galėtų veiksmingiau reaguoti, jeigu sustiprintų savo pozicijas Baltijos jūroje, kuri buvo ir yra įvairių galimų karinių konfliktų arena ir jūrų prekybos erdvė. Autoriui Baltijos jūros politinė, karinė ir ekonominė raida labai primena Viduržemio jūros šalių istoriją nuo antikos iki šių laikų.

Autorius aprašo keletą karų, kuriuose laivynas buvo itin svarbus. Tai pasakytins KARIŪNO skaitytojus tuo labiau pasidomėti, kad galėtų susidaryti savo nuomonę apie laivyno įtaką ne tik jūroje, bet ir sausumoje, kas šiuolaikinėje karyboje sparčiai populiarėja, išsamiau paanalizuoti jūrų karų istoriją.

Pradėsime nuo Hanibalo žygio į Romą, kuris labiau žinomas kaip sausumos karas. Tačiau Mahano knygoje iškeliamas Romos laivyno, kuris buvo vienas iš svarbiausių, jei ne pats svarbiausias, Hanibalo žygio nesėkmę lėmęs veiksnys, įtaka.

Antrasis pūnų karas, kaip ir Pirmasis, – klasikinis jūrų pajėgų įtakos sausumos karui pavyzdys – Kartaginos ir Romos kovos. Tarp šių dviejų konkurenčių dėl pirmavimo Viduržemio jūroje liepsnojo didžiulė neapykanta – ji ir paskatino Kartagos (*Carthage*) karo žygį į Romą. Kartaginiečiams vadovavo Hanibalas (247–183 pr. Kr.) (*Hannibal*). Jam pavyko laimėti daugybę pergalių, išskyrus paskutinį mūšį prie Metauro upės, todėl buvo priverstas pasitraukti iš Italijos.

Mahanas labai vaizdžiai aprašė šį

žygį savo knygoje ir ypač pabrėžė didžiulius, jei ne esminius, Romos karo laivyno, kuris lėmė Hanibalo pralaimėjimą, nuopelnus.

O buvo taip... Kartaginiečių strateginis tikslas Antrojo pūnų karo metu buvo palaužti Romą įsiveržus į Italiją, kuri buvo jos galybės šerdis. Roma vadovavo daugybės mažų tautų ir valstybių konfederacijai. Kartaginiečiai siekė užkariauti šią galingą bazę, kad iš ten galėtų rengti karines operacijas ir palaikyti ryšius su Kartaginos valdomis Šiaurės Afrikoje,

Laivas „Philadelphia“

Laivas Igoninė (JAV)

Sicilijoje. Šį strateginį tikslą jie galėjo pasiekti dviem keliais: trumpiausias tiesioginis kelias buvo jūra į Siciliją, toliau – į Italiją, kitas, bet labai ilgas kelias – per Ispaniją, o iš ten – per Galiją (dab. Prancūzija) į Šiaurės Italiją.

Pirmąją galimybę Hanibalas atmetė, nes daug stipresnis Romos laivynas blokaavo kelią į Siciliją. Todėl jis pasirinko antrąją, nors ir šis kelias buvo pavojingas: Šiaurės Ispanijos pajūris buvo romėnų, bet iš ten kartaginiečiai galėjo bandyti jūra pasiekti Italiją, nes Gibraltaro vandenyse Romos laivynas nedomino, todėl prasiveržti per Ispaniją į Italiją atrodė įmanoma. Hanibalas su kariuomene nužygiavo į Ispaniją ir jos šiaurėje pasuko per Alpes į Italiją.

Ši kelionė buvo nuostolinga – iš 60 000 karių jis neteko 33 000. Romėnai, į tai reaguodami, nugabeno laivais keletą legionų į vietas, kur ėjo Hanibalo maršrutas, kad galėtų trukdyti jam susisiekti su tolimąja Kartagina. Be to, jų laivynas, dislokuotas prie Sicilijos, sunaikino kartaginiečių laivų grupę, bandžiusią prasiveržti jūra.

Po dvejų metų Hanibalas pagaliau įžengė į Italiją, tačiau turėjo nusiaubti vietas gyventojus, kad galėtų išmaitinti savo kariuomenę. Tai prieš atėjūnus nuteikė kai kurių vietovių gyventojus, bet jis sugebėjo užverbuoti naujų karių, kurie neketė romėnų. Hanibalas su savo kariuomene veržėsi toliau į Italijos pietus. Jis laimėjo nemažai svarbių mūšių – Trebijos, Trasimeno ir Kanų (*Canae*). Romėnai atsidūrė kritiškoje padėtyje, bet nesutiko su Hanibalu derėtis dėl taikos. Prieš Romą sukilo Makedonija ir Sicilija. Dėl to jai kilo rimta grėsmė, nes šios šalys galėjo sustiprinti Hanibalo kariuomenę.

Hanibalo padėtis taip pat buvo pavojinga. Roma nepasidavė ir nesileido į derybas. Tačiau Ispanijoje Hanibalo brolis Hasdrubalas turėjo didelę karinę ir politinę valdžią, todėl prireikus galėjo paremti. Jis nutarė žygiuoti su dalimi kariuomenės į Šiaurės Italiją – į pagalbą Hanibalui. Jam pavyko priartėti prie Hanibalo pajėgų per 300 km. Deja, romėnų laivynas sugebėjo išlaipinti Romos kariauną tarp Hasdrubalo ir Hanibalo kariuomenių. Romėnai puolė Hasdrubalo pajėgas ir jas sutriuškino mūšyje prie Metauro upės 207 m., Hanibalui apie tai net nežinant. Taip baigėsi 15 metų trukęs Hanibalo žygis į Romą, po kurio jis

buvo priverstas grįžti į Šiaurės Afriką.

1944 m., Antrojo pasaulinio karo metu, amerikiečių invazija į Normandiją Prancūzijos pakrantėje buvo įmanoma tik dėl to, kad D. Britanijos laivynas viešpatavo jos vandenyse. Tame pačiame kare Ramiajame vandenyne amerikiečiai sunaikino japonų laivyną, todėl galėjo pasirinkti kariuomenei išlaipinti tinkamas salas pakeliui į Japoniją ir neliešti kitų japonų okupuotų salų. Tačiau šios salos liko izoliuotos, nes japonai negalėjo užtikrinti saugaus susisiekimo laivais.

Korėjos karo metu 1950 m. Šiaurės Korėjos kariuomenė giliai įsiveržė į Pietų Korėją. Tačiau gausios amerikiečių pajėgos, atplukdytos kaip jūrų laivyno desantas, išsilaipino šiaurinėje Pietų Korėjos dalyje prie Inčono ir atkirto šiauriečių pajėgas, kurios buvo įsibrovusios į Pietų Korėjos teritoriją.

Galbūt geriausias Mahano teorijų modernaus karo laivyno strateginio panaudojimo pavyzdys buvo Folklando karas. Britų karo laivynas, gabenantis daug kariuomenės ir lėktuvnešių, įveikė Atlantą lyg kokia plūdrioji bazė ir susigrąžino Argentinos okupuotas Folklando salas.

Pažangesnė karo laivyno technika labai pakeitė jūrų pajėgų mūšių taktiką – plačiai naudojama laivyno aviacija, raketos, tikslieji ginklai, didelės jūrų pėstininkų pajėgos, net sunkioji ginkluotė išsilaipinimo į krantą operacijoms vykdyti. Iš esmės strategija liko ta pati, tik sumažėjo didelių jūrų mūšių, kuriuose naudojami sunkieji kovos laivai (*battleships*), reikšmė. Padidėjo strateginės galimybės prireikus lanksčiai disponuoti karinėmis pajėgomis – jas perplukdyti pagal situaciją ir taip išvengti logistinių ir politinių sunkumų, kurių neretai atsiranda norint kurti savo bazes kitose šalyse. Karybos analitikų nuomone, dabar jūrų pajėgos gali tapti svarbiausia ginklo rūšimi, nes turi kovoti vandenyne, po vandeniu, ore ir sausumoje, kosmose ir elektroninėje erdvėje.

Manau, kad dėl visų čia paminėtų aplinkybių pageidautina, kad Lietuva liktų jurinė valstybė. Reikia išnaudoti savo priegarbą prie Baltijos jūros kaip vartus į pasaulį. Mes nedomiuosime nei vandenyne, nei Baltijos jūroje, tačiau galime ir turime deramai dalyvauti NATO pajėgų sudėtyje, pagal savo išgales ir gebėjimus priimti užduotis (minuotojai, pakrančių apsauga, greitieji laivai). Kitaip tariant, turime įnešti savo indėlį didindami viso

A. Mahano antkapinis paminklas Niujorke

Baltijos jūros regiono saugumą. Tada galėsime tikėtis, kad prireikus ir mūsų interesai bus tinkamai užtikrinti. NATO laivyno misija Baltijos jūroje būtų diplomatinis (strateginis ir politinis) žingsnis. Šiais laikais ekonominės globalizacijos apimtame pasaulyje daugybė šalių reikalauja tinkamų sąlygų prekybos laivinkystei plėtoti. Dėmesys sutelktas į jūrinerinkystės, ne tik karinės, bet ir civilinės, saugumo užtikrinimą.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad prireikus bet kokia pagalba Lietuvą greičiausiai pasiektų jūra. Manau, admiralas A. Mahanas šiai mano minčiai neprieštarų.

PROTINGOS MINTYS

Vienintelis neišvengiamas
dalykas lyderio gyvenime –
pasikartojanti krizė

Piteris Drukeris

Aušra KAMINSKAITĖ
Vadybos katedros lektorė

Autorės nuotraukos

Karo sociologijos tyrimai: apžvelgiant XII tarptautinę karo sociologų konferenciją Madride

Kas dveji metai viename iš Europos universitetų arba karo akademijų (koledžų) į karo sociologų tarptautinę konferenciją iš visos Europos renkasi mokslininkai, tyrinėjantys socialines karinių pajėgų problemas, kariuomenę ir visuomenę. Jau į dviliktą konferenciją šiemet Madride sukvieta kolegų ispanai. Inicijavus karo sociologų organizacijai ERGOMAS (Europos tyrimų grupė visuomenei ir kariuomenei tirti) ir vadovaujant profesoriumi Jose Olmedai Gomesui, ją organizavo Ispanijos Nacionalinis nuotolinio mokymo universite-

tas (toliau – UNED).

Trumpai pristatant konferencijos organizatorių, aukštąją mokyklą šeiminingą, reikėtų pažymėti, kad tai – šiuolaikinis universitetas, nuo 1972 m. kompaktiškai išsidėstęs Ispanijos sostinėje Madride universitetiniame miestelyje. Pagal studentų skaičių (205 tūkst.) UNED – didžiausias Ispanijos ir vienas didžiausių Europos universitetų. Jame dirba daugiau nei 7 tūkst. dėstytojų. Įdomu, kad čionykščių studijų procesas nėra klasikinis, tradicinis, – jos vykdomos moderniais nuotolinio mokymo meto-

dais, dėstant studijų programų dalykus virtualiu būdu internete, kas atliepia šiandienius studijų proceso ir studentų judrumo poreikius.

Universitete nuolatinių arba iššestinių studijų būdu 9 fakultetų studentai gali studijuoti 27 bakalauro, 45 magistro ir 39 daktaro studijų programose. Jis veikia ir kaip „trečiojo amžiaus universitetas“, kai studijų procese dalyvaujantys studentai yra asmenys, vyresni nei penkiasdešimties metų. Madride yra universiteto centrinė būstinė, o jo padaliniai įsikūrę visuose Ispanijos autonominiuo-

Paminklas keliautojui, atradėjui
Kristupui Kolumbui Madride

se regionuose ir trylikoje fakultetų užsienyje, Europos, Amerikos ir Afrikos žemynų ispaniškai kalbančiose valstybėse.

Ispanijos Nacionalinis nuotolinio mokymo universitetas karo sociologų konferencijos dalyviams priėmė Politikos mokslų ir sociologijos fakultete. Visus maloniai nuteikė šiuolaikiškai įrengtos, puikiai techniškai aprūpintos preliminarinių posėdžių ir darbo grupių salės.

Keturias dienas vykusios karo sociologų konferencijos pranešimus vienijo bendra tema – „Civiliniai ir kariniai santykiai ekonominių sunkumų laikotarpiu“ (*Civil-military relations in the age of austerity*). Tai išties aktuali tema, nes pastaruoju metu dauguma Europos valstybių gyvena griežto taupymo sąlygomis, kai nacionalinis biudžetas sumažintas tiek, kad net sunku įsivaizduoti. Biudžeto suvaržymai ypač palietė socialinės apsaugos ir gynybos sritis ne tik Europoje, bet ir JAV, Kanadoje. Be to, ir pati karo sociologų konferencija buvo organizuota taip, kad atitiktų ekonominio taupumo sąlygas.

Tęsinys 38 puslapyje →

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO PROGA

Už pasižymėjimą nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. kuriant ir stiprinant Lietuvos Respublikos krašto apsaugą

plk. ltn. Valerijus ŠERELIS – Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu

Už pavyzdinę tarnybą, uolų, efektyvų ir sumanų pareigų vykdymą, profesionalumą ir atsakingumą vykdant tarnybines užduotis

srž. Audrius TAMAŠAUSKAS – Lietuvos kariuomenės pajėgų medaliu „Už pavyzdinę tarnybą“

Už kariuomenės istorijos ir tradicijų puoselėjimą, nuoširdų darbą rengiant knygas

ats. kpt. Artūras KATILIUS – Krašto apsaugos ministro padėka

Už pavyzdinę tarnybą, nepriekaištingai atlie-

kamas pareigas, nuolatinę pagalbą organizuojant ir aprūpinant įvairius renginius

mjr. Jonas MINKEVIČIUS – Krašto apsaugos ministro padėka

Už ypatingą indėlį užtikrinant Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų veiklą, iniciatyvumą, sąžiningą ir atsakingą pareigų atlikimą

kpt. Gediminas VENCKUS – Krašto apsaugos ministro padėka

Už pavyzdinę tarnybą, iniciatyvumą ir diegiamas naujoves, pilietinio ugdymo skatinimą ir partizaninių kovų istorijos puoselėjimą

vyr. srž. Kęstutis KILINSKAS – Krašto apsaugos ministro padėka

Už pavyzdinę ir sąžiningą darbą, profesionalumą, iniciatyvumą ir pareigingumą:

Arvydas PETRUŠIS, Erika SLABADIENĖ,

Ilona ŽEMAITYTĖ – Krašto apsaugos ministro padėka

Už pavyzdinę, uolią ir sąžiningą tarnybą, atsakingą pareigų atlikimą, iniciatyvumą ir atkaklumą vykdant pavestas užduotis

vyr. ltn. Jurgis NORVAIŠA – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už sąžiningą, atsakingą ir iniciatyvų darbą:

Asta APŠEGIENĖ, Elvyra BALEVIČIENĖ, Žygintė PLEČKAITYTĖ, Dinalda SIMUNTIENĖ, Vida VIDICKIENĖ, Agnietė ŽOTKEVIČIŪTĖ – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už pavyzdinę, uolią ir sąžiningą tarnybą ir iniciatyvą vykdant papildomas užduotis:

krn. Jonas Justas BUTKEVIČIUS, krn. Paulius KAUSYLAS, krn. Aistis PEČIULIS, krn. Modestas PETRAVIČIUS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už aktyvų dalyvavimą LKA vyrų choro „Kariūnas“ koncertinėje veikloje:

krn. Marius DZENCEVIČIUS, krn. Silvestras MOLDOVANCEVAS, krn. Saulius Paulius TRIPONIS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už įgyvendintas naujoves vadovaujant Kariūnų garbės teismui

krn. Mykolas RUTKAUSKAS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už pavyzdinę, uolią ir sąžiningą atliekamas neetatines Kariūnų bataliono būrio vado pareigas:

krn. Vilmantas PRANSKAITIS, krn. Martynas ŽUKOVAS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už pavyzdinę ir uolią tarnybą, aktyvią visuomeninę ir kultūrinę veiklą, kūrybiškumą, aukštą motyvaciją ir Akademijos vardo garsinimą

krn. Monika ŠINKŪNAITĖ – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už parodytą kūrybiškumą, asmeninę iniciatyvą ir Lietuvos karo akademijos vardo garsinimą dalyvaujant kariniame-meniniame performanse „Tango“:

krn. Jonas AVERKA, krn. Vaidas JAKIMAVIČIUS, krn. Tadas JURKŠTAS, krn. Kristina PUTNAITĖ, krn. Dainius RIDZEVIČIUS, krn. Tomas SKERSTONAS, krn. Ignas STANKUS, krn. Tadas ŽIČEVIČIUS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Už profesionalumą, uolų, kruopštų ir sąžiningą pareigų atlikimą

Bronė ALENTIEJIENĖ – Krašto apsaugos ministro padėka

Už pavyzdinę ir nepriekaištingą tarnybą, sąžiningą pareigų atlikimą:

gr. Sigitas PAULAVIČIUS, Virginija SEREIKAITĖ – Lietuvos kariuomenės vado padėka

Už pavyzdinę ir stropią tarnybą, uolų, kruopštų ir sąžiningą pareigų atlikimą

vyr. srž. Edmondas KATINAUSKAS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už sąžiningą, kruopštų ir nepriekaištingą darbą:

Vytautė ERKES, Jelena KAZIUKONIENĖ, Vilė LIŠKAUSKIENĖ, Sonata MISIUREVIČIENĖ – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Už išskirtinę iniciatyvą, profesionalumą ir atsidavimą darbui dalyvaujant jaunesniųjų karininkų vadų rengime 2012–2013 m.

krn. Ramūnas ŠLIBURIS – Lietuvos karo akademijos viršininko padėka

Kaip pavyzdį būtų galima nurodyti organizatorių atsisakymą naudoti popierines konferencijos programas ir pranešimų kopijas, t. y. nebuvo parengtas vadinamasis konferencijos dalyvio portfelis. Visa būtina informacija, susijusi su konferencija, buvo skalbiama interneto puslapyje, o naujienos jos dalyviams pasiekdavo elektroniniu paštu. Turint galvoje, kad tiek universitete, tiek viešbutyje veikė belaidis interneto ryšys, konferencijos dalyviams reikėjo pasirūpinti tik asmeniniais mikrokompiuteriais arba kitomis portatyvinėmis ryšio priemonėmis.

Karo sociologų konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 120 mokslininkų iš Europos ir ne tik. Nors ERGOMAS jungia Europoje dirbančius karo sociologus, vis dažniau į konferencijas atvyksta kolegų iš kitų žemynų. Todėl ir Madride teko sutikti Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Brazilijos, Indijos, Filipinų, Pietų Korėjos, Pietų Afrikos Respublikos ir Australijos karo sociologų. Buvo perskaityta ir diskutuota apie 140 mokslinių pranešimų.

Konferencijoje darbas vyko darbo grupėmis. Jos buvo tokios pat kaip ir sudarytosios tarp konferencijų veikiančios organizacijos ERGOMAS. Mokslininkai jose gilinosi į visuomenės ir kariuomenės santykius, civilinės karinių pajėgų kontrolės, moralės, sugyvenimo ir vadovavimo, lyties vaidmens karinėje organizacijoje, karių, tarnaujančių taikos palaikymo misijose, kario profesijos, karių

Ispanijos parlamento pastatas Madride

šeimų, karinių pajėgų komplektavimo ir išlaikymo, kariuomenės ir policijos vaidmenų susiliejimo, viešosios nuomonės, žiniasklaidos ir kariuomenės bendravimo ypatumus, ryšį tarp smurto ir kariuomenės ir kt. Be kita ko, konferencijos metu darbas vyko ir laikinose, specialiai sudarytose, grupėse įvairiomis darbo temomis, tokiomis kaip karinių konfliktų vadyba ir taikos ekonomika, veteranai ir kt. Didelio konferencijos dalyvių susidomėjimo sulaukė ir du preliminarūs posėdžiai. Viename jų pagrindinį pranešimą skaitė žymus Jungtinės Karalystės karo sociologas, Londono King's koledžo profesorius K. Dandekeris, kitame buvo aptariami karo studijų tyrimų metodologijos klausimai.

Prof. K. Dandekeris savo pranešime „Karinės pajėgos griežto taupymo sąlygomis: strategijos ir pajėgų modeliavimo paieškos po Afganistano“ atkreipė dėmesį į pasikeitusią tarptautinę padėtį išvedant JAV ir Europos valstybių karius iš Afganistano. Jis iškėlė klausimus, kaip artimiausioje ateityje pasiskirstys Europos ir JAV strateginiai tikslai, ar Europa turi atieities saugumo ir gynybos viziją, atitinkančią ekonomikos realijas, kuris pasaulio regionas yra nesaugus, keliantis daugiausiai įtampas ir kaip tą įtampą valdyti. Išskirtinį dėmesį profesorius skyrė Europos karinių pajėgų vaidmeniui ir atsakomybei ateityje aptarti, t. y. vaidmenų rūšims ir veiksmų atitikčiai Europos saugomo poreikiams. Taip pat prelegentas akcentavo, kad Europoje turėtų būti sukurtos naujos, ekonomiškai pagrįstos karinių pajėgų rezervo kom-

plektavimo ir palaikymo schemas, nes ekonomikos sunkmečiu nė vienas darbdavys negali keliems mėnesiams išleisti iš darbo savo darbuotojų.

Sesijoje karo studijų tyrimų metodologijos klausimais pranešimus skaitė kolegų karo sociologai iš Nyderlandų, Bredos Nacionalinės gynybos akademijos, dr. Manonas Andreasas, prof. J. Soetersas ir prof. R. Moelkeris. Jie pasidalijo naujausiomis atliekamų mokslinių tyrimų metodologinėmis išvalgomis, aptarė tyrimo instrumentus nurodant, kad pastaruoju metu, sprendami karo sociologijos problemas, pirmenybę teikia kokybinio tyrimo metodikoms. Kolegų dėmesio konferencijoje sulaukė Teksaso valstybinio universiteto (JAV) prof. Patricijos M. Shields pranešimas. Profesorė, kartu ir tarptautinio mokslinio karo sociologijos žurnalo „Armed Forces and Society“ redaktorė, aptarė aktualiausias šio leidinio temas, straipsnių pateikimo ir redagavimo klausimus.

Be kita ko, norėčiau kariūnus ir skaitytojus pakviesti asmeniškai susipažinti su žurnale „Armed Forces and Society“ spausdinamais straipsniais, nes man rekomendavus jau keletą metų LKA biblioteka prenumeruoja šį periodinį leidinį anglų kalba. Daugiau informacijos galite rasti LKA interneto svetainėje <http://www.lka.lt/lt/mokslina-veikla/biblioteka/prenumeruojami-periodiniai-leidiniai.html> arba teiraukitės bibliotekos skaitykloje.

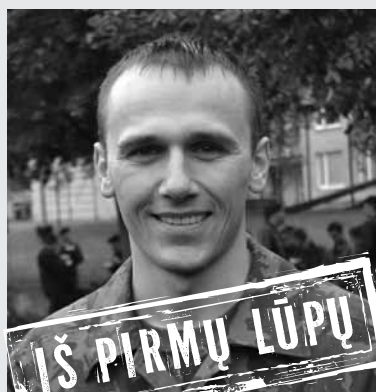
Visuose konferencijos dalyvių pranešimuose – vienuose plačiau, kituose siauriau – nacionaliniu ar tarptautiniu mastu buvo keliami ir nagrinėjami pas-

tarųjų metų aktualūs klausimai: kokie gali būti ekonominio spaudimo Europos saugumui ir gynybai padariniai, kokią įtaką biudžeto apkarpymas turės ateities karinių pajėgų dydžiui ir vaidmenims, ar pavyks išlaikyti reguliarios kariuomenės ir rezervo pusiausvyrą, ar tai neturės įtakos ateities karinėms misijoms ir dalyvavimui ekspedicinėje, taikos palaikymo veikloje.

Sociologai pristatė tyrimų, kaip karinio personalo mažinimas veikia profesionalių karių savimonę, moralę, susitelkimą ir vienybę, naujokų karių kontingento komplektavimą ir išlaikymą, rezultatus. Seniai žinomo posakio, kad „nedarbas – geriausias seržantas naujokams verbuoti“, teisingumo naujausi tyrimai nepatvirtino. Kaip nacionalinių biudžetų suvaržymai gali paveikti kariams teikiamas socialines paslaugas, paramą šeimai kario žūties, sužeidimo ar ligos atvejais, išmokas veteranams, kokią įtaką ekonominiai apribojimai turi karių šeimų gerovei, konferencijoje išsamiai aptarė kolegų iš Vokietijos, Belgijos, Olandijos, Šveicarijos, Prancūzijos, JAV, Brazilijos. Kaip vykstant aukščiausio lygio socialiniams neramumams turėtų pasiskirstyti karinių pajėgų ir policijos vaidmenys, nes Europoje pastebimas radikalių dešiniųjų politinių judėjimų suaktyvėjimas, ir kokią reikšmę tai gali turėti karinių pajėgų civilinei kontrolei, savo tyrimuose nagrinėjo Belgijos, Šveicarijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Australijos tyrėjai.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. **Andrius KUBILIUS**

- ➔ **Jūsų credo** – Gyvenime – nėra to blogo, kas neišeitų į gera! Sporte – mirsiu, bet laimėsiu!
- ➔ **Kas padarė Jums pačią didžiausią įtaką?** – Baba ir šeima
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – 1939–1940 m. vykusį Žiemos karą
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Daug bendraminčių ir pasiimčiau keletą svarsčių :). O jeigu rimtai – net nežinau...
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu** – Būčiau PKT karys arba LSU (tuo metu – LKKA) studentas
- ➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – *Foxtrot Uniform Charlie Kilo* (manau, supratote)
- ➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie**

reikalavimai būtų esminiai? – Manau, kad pagrindinis dalykas būtų pagarba vienas kitam

- ➔ **Ar sportas turėjo įtakos Jūsų pasirinkimui studijuoti LKA?** – Negaliu sakyti, kad labai, bet siek tiek
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – „Knisti“ proto kitiems dėl to, ko pats negaliu padaryti (pavyzdžiui, priekštauti pavaldiniui dėl nevalytų batų, kai paties tokie pat)
- ➔ **Lietuvių rašytojas (poetas), kuris patinka?** – Nesu knygų mėgėjas, tad negaliu atsakyti...
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas?** – Pavasaris
- ➔ **Kokios muzikos klausotės?** – Galbūt pirmenybę teikiu senesnių laikų muzikai (klausausi nuo *Scorpions* iki *Modern Talking*), bet neišsizu ir šiuolaikines
- ➔ **Skanėstas, kuriam negalite atsispirti** – Daug ką mėgstu, tad negalėčiau kažko vieno išskirti

- ➔ **Kaip pagražintumėte Lietuvą?** – Jeigu būtų mano valia, norėčiau pakeisti daug ką, bet pirmiausia „eliminuočiau“ visus nevidonus, kurie sėdi Gedimino pr. 53
- ➔ **Ką įdomaus atrandi savyje fotografuodamas?** – Niekada apie tokį dalyką net nepagalvoju. Iš tikrųjų savyje nieko fotografuodamas neieškau. Tai man – tarsi pramoga
- ➔ **Neseniai matytas filmas, kurį rekomenduotumėte pažūrėti** – „Королева бензоколонки“ („Degalinės karalienė“)
- ➔ **Kas svarbiausia** – gerai atrodyti ar patogiai jaustis? – Manau, kad patogiai jaustis, nes svarbu, kad būtų gerai
- ➔ **Ką dabar skaitote?** – Nepatikėsite, bet dabar skaitau *Rudolfo Schenkerio* ir *Larso Amendo* knygą *Rock your life*. Tai knyga apie legendinę vokiečių roko grupę *Scorpions*, kurie man, kalbant apie muziką, yra Nr. 1

- ➔ **Kas yra meilė?** – Tada, kai myli žmogų, žinodamas jo pliusus, minusus ir kitas ypatybes, ir tau tai netrukdo būti su juo
- ➔ **Įdomiausias vaikystės prisiminimas** – Kai man buvo 3 metukai, su didėdu per piltuvėlį į senus vyno butelius mėtydavome degtukus. Labai keista, kad, būdamas toks mažas, tai sugebėjau ir iki dabar prisimenu
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kalėdos :)
- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Geriau patylėk!
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Gėda pasakyti, bet per LK sportininkų apdovanojimo ceremoniją :)
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Kai man kalba nesąmonės arba bando įrodyti tai, ko nėra
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos be...** – Juoko, o jo mūsų gyvenime tikrai netrūksta

- ➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – Mano manymu, paprastumo
- ➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Trijų kryžių kalnas
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – SPORTO SALĖ
- ➔ **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams** – Kaip minėjau, nesu uolus skaitytojas, tad nelabai ką galiu pasiūlyti
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Rotuoti karininkus, kurie žlugdo kariūnų moralę ir kuriems svarbus tik procesas (daro, kad darytų)!

← Pradžią 36 puslapyje

Šioje konferencijoje buvo perskaityti ir du Lietuvos mokslininkų tyrimais pagrįsti pranešimai. Pranešimą „Ekonominio nuosmukio ir karinių pajėgų skaičiaus mažinimo pasekmės karinio personalo moralei, susitelkimui ir vienybei: Lietuvos kariuomenės tyrimas“ pristatė Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Politikos mokslų katedros vedėja prof. dr. J. Novagrockienė, studiją „Karinės organizacijos pokyčių pobūdis biudžeto suvaržymo laikotarpiu: Lietuvos atvejo analizė“ – Vadybos katedros lektorė Aušra Kaminskaitė (šio straipsnio autorė). Pastarojo pranešimo pagrindų rengiamas straipsnis mokslo žurnalui.

Renginys baigėsi posėdžiu, kurio metu karo sociologų konferencija Madrیده buvo įvertinta teigiamai. Iš klausius organizacijos pirmininko, generalinio sekretoriaus ir išdininko ataskaitas ir padėkojus už darbą buvusiam organizacijos pirmininkui prof. Jose Olmedai Gomesui, pagal ERGOMAS nuostatus dviem artimiausiems metams buvo išrinktas naujas jos pirmininkas. Juo tapo Izraelio Atvirojo universiteto prof. Yagilis Levy, tad po dvejų metų Europos karo sociologai rinksis į XIII tarptautinę konferenciją šioje šalyje.

Dalydamasi asmeniniais įspūdžiais apie šią tarnybinių komandiruočių norė-

Romėnų akvedukas Segovijoje. Po konferencijos buvo surengta ekskursija į šį unikalių viduramžių miestą

čiau pasakyti, kad iš tiesų ji buvo labai vertinga. Naudinga buvo atnaujinti ir pagilinti profesines žinias ir patirtį. Taip pat buvo malonu po daugelio metų vėl sutikti kolegas karo sociologus, su kuriais teko bendrauti ERGOMAS konferencijose Ciuriche, Šveicarijoje (1996), Baltimorėje, JAV (1997), ir Stokholme, Švedijoje (1998). Anuomet man teko daug ko išmokyti, perskaityti ir sužinoti, kad pasyviau kolegas ir turėčiau lygias galimybes

dalyvauti bendruose tarptautiniuose lyginamuosiuose karo sociologijos tyrimuose pristatant Lietuvos klausimus. Nepaisant sunkumų ir palaikymo stokos, tarptautinė patirtis buvo reikšminga ir verta asmeninių pastangų. Šiuo metu sukaupias naujausias ir laiko patikrintas žinias taikau akademiniam darbe, skaitydama paskaitas kariūnams ir klausytojams Lietuvos karo akademijoje, savarankiškai plėtodama sociologinius tyrimus.

Odetta BLOŽIENĖ

„Swedbank“ Asmeninių finansų instituto vadovė Lietuvoje

Trumpalaikis skolinimas: kai žvirblis virsta briedžiu

Kai gyvenimo malonumus norisi semti kupiniais šaukštais, o ne tenkintis trupiniais, tenka skubėti – greitas maistas, greiti santykiai, greitas „iškalimas“ prieš egzaminus. Ir, žinoma, greiti pinigai. Tiesa, pastarųjų greičio trajektorija dažniausiai būna iš kišenės, o ne į ją. Todėl litų stoką maga kompensuoti skolinantis, juolab kad tam dabar pakanka brūkštelti SMS. O apsirūpinus šiandien, į rytojų galima numoti ranka – kaip nors gražinsiu. Tačiau bent kiek uždelsus, rytojaus scenarijus gali priminti jei ne siaubo filmą, tai bent absurdo komediją – pasiskolinus žvirblį, tenka gražinti visą briedį.

Tęsinys 42 puslapyje →

AKADEMIJOS PULSAS | PASKIRTI Į PAREIGAS

2014-01-03
Dalia JUODIENĖ
paskirta į LKA bibliotekos vedėjo pareigas

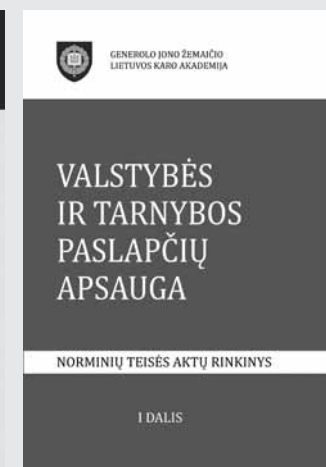
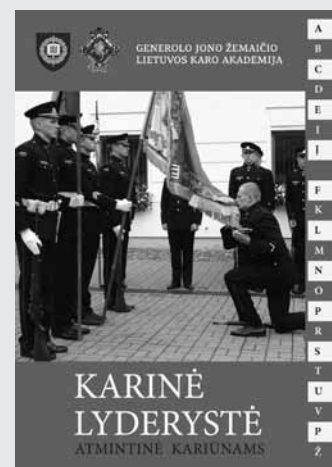

2014-01-21
Audronė CHARŪNIENĖ
paskirta į Personalo ir administravimo skyriaus Personalo poskyrio viršininko pareigas

2014-03-03
kpt. Darius MOTIEKAITIS
paskirtas į BKK Kovinės paramos sekcijos viršininko pareigas

LKA LEIDINIAI

← Pradžia 41 puslapyje

Susigundyti trumpalaikę paskola paprasta – mažos sumos, paprastai nėra jokio turto įkeitimo ar laidavimo, kartais net nereikia turėti stabilų pajamų. Pritrūko lėšų naujiems batams ar kosmetikai? Vienas du, ir per dešimt minučių sąskaita papildoma keliomis šimtinėmis. Tačiau šioje paprastoje schemoje slypi nemažai pavojų, kurie akimoj gali paversti studentiškas katino dienas į lažą, užsitęsiantį dar ilgai po studijų. Tad prieš raitydamas parašą ant trumpalaikio kredito sutarties pagalvok apie kelis dalykus:

➔ PRIEŽASTIS, DĖL KURIŲ SKOLINIESI

Skolinimasis laikomas pagrįstu tuomet, kai skolintos lėšos kuria vertę. Pavyzdžiui, paskola būstui įsigyti, studijoms ar verslui – tai investicija, kuri ateityje gali atnešti potencialią grąžą. Net ir automobilis, jei jis padės suderinti mokslą su studijomis, gali ilgai atsipirkti. Bet iš paskolos nusipirkęs naujus džinsus ar „kietesnį“ mobilųjį telefoną, kažki ar ką laimėsi – daiktų vertė iškart po įsigijimo pradeda mažėti. Nekalbant jau apie 100 litų paskolą, skirtą smagiai palėbauti naktiniuose baruose – tokia investicija „atsipirks“ nebent rytiniu galvos skausmu.

➔ SKOLINIMOSI SĄLYGAS

Jei apsisprendei, kad skolinimosi poreikis yra pagrįstas, svarbu tinkamai pasirinkti kreditorius. Šiais laikais, kai pasiskolinti gali ne tik tėvai ir bankai, bet net ir nepažįstamos bobutės, būtina detalai išsinauginėti kreditorius siūlomas sąlygas.

Trumpalaikiam skolinimuisi itin aktuali yra paskolos kaina, kuri susideda ne tik iš kas mėnesinių palūkanų, bet ir vienkartinę administracinių mokesčių. Vertinant palūkanas, svarbu lyginti metinę jų normą. Jei žvelgsi į vieno mėnesio ar vienos dienos palūkanas, kaip peršama reklamose, skaičiai bus apgaulingai maži. Pavyzdžiui, „1 proc. už vieną dieną“ skamba gan priimtina ir nebaugiai, bet jei skolinamasi metams, tai jau taptų 365 proc. Laimei, galioja Lietuvos banko reglamentas, kad metinės palūkanos negali viršyti 200 proc. ribos. Tačiau ar tai tave paguostų? Skaičiuokime pa-

prasčiau: jei daiktas kainuoja 100 Lt, tai jį įsigijus už paskolą, kuriai taikomos „vos“ 0,5 proc. už dieną palūkanos, po 6 mėn. jo kaina išaugs iki 190 Lt, o už paskolą, kuriai taikoma 15 proc. metinių palūkanų norma, – vos 107,5 Lt. Taigi visuomet pasitikrink, ką iš pirmo žvilgsnio maži skaičiai reiškia iš tiesų.

➔ AR VERTA PERMOKĖTI?

Gauti trumpalaikę paskolą itin paprasta, tačiau mainais už tai prašoma sumokėti, ir nemažai. Kaip parodė prieš tai minėtas pavyzdys, nuo tavęs gali papildomai nulupti sumą, net didesnę už pačią paskolą. Be abejo, smagu gauti pinigų, kai niekas nekiša nosies į tavo skylėtą kišenių turinį, nesidomi pajamomis ir pan., tačiau ar šis komforto jausmas nusiuntus SMS žinutę arba užpildžius el. paraišką vertas tokių pinigų bei sutaupyto vizito į kredito įstaigą?

➔ KIEK IŠTIES MAN REIKIA?

Kai kurie kreditoriai turi žemutinę ribą, t. y. mažiausią paskolos sumą. Iš pirmo žvilgsnio atrodo patrauklu, kai pinigų galima nuolat papildyti keliomis dešimtinėmis „smulkoms išlaidoms“. Tačiau jei reikalinga suma yra mažesnė nei 100 Lt, vargu ar apskritai skolinimosi poreikis yra pagrįstas. Nenumatytiems atvejams, tokiems kaip liga ar sudužęs automobilio žibintas, turėtų būti naudojamos santaupos. Žinoma, ne visi jų turi, tačiau galbūt labiau apsimokėtų pakeisti elgesio strategiją – pavyzdžiui, kurį laiką pavaikščioti pėstute, o vaistų paprašyti mamos ar kamarario draugo?

➔ KAIP GRĄŽINSIU

Jei palyginti nedidelės sumos, kurią nori pasiskolinti, nepavyko susitaupyti, kas verčia manyti, kad sugebėsi ją grąžinti? Todėl svarbu dar prieš pasirašant paskolos sutartį įvertinti grąžinimo galimybes. Prisimink: tai, kas šį mėnesį atrodė kaip papildomos pajamos, kitą – jau virs paskolos įmoka. Geriau įsivaizduoti tokią situaciją padėtų biudžeto modeliavimas. Pavyzdžiui, jei paprastai mėnesio išlaidoms pakanka 700 Lt, tai su paskola ši suma padidės bent pusšimčiu. Ar sugebėsi išsistiekti?

➔ KAIP ŽVIRBLIS VIRSTA BRIEDŽIU

Žodžiai „ai, kaip nors“ nedera viename sakinyje su „paskola“ ir „finansiniais įsipareigojimais“. Nėra nereikšmingų

sumų, nesvarbių sąskaitų, mažų pavėluotų įmokų, „tik“ kelių pradelstų dienų ir t. t. Kiekvienas centas ir kiekviena diena yra svarbūs – jei ne dabar, tai ateityje. Jau vien dėl to, kad net menkiausi tavo finansiniai nuklydimai – nesvarbu, ar vieną dieną pradelstas mokėjimas už paskolą, ar 10 Lt skola už telefono ryšį – fiksuojami asmens kredito istorijoje. Pastarosios įrašai gali sugriauti tolesnius planus, pavyzdžiui, užkirsti kelią gauti paskolą studijoms su valstybės garantija, skolintis būstui, net sutrukdyti įsigyti lizingu televizorių ar kompiuterį. Mažai to, ir keliasdešimt litų vėliau dėl delspinigių gali virsti antstolių kreipimusi į tavo mokymo įstaigą ar tėvus, o tuomet jau nemalonumai – garantuoti.

➔ TĖVAI – NE MELŽIAMA KARVĖ

Taip, jie tave pagimdė, išaugino ir išleido į mokslus, bet tai nereikia, jog jų rūpesčiu reikėtų piktnaudžiauti. Nors dar studijuoji ir neturi stabilų pajamų, tu jau esi pilnametė ir savarankiška asmenybė. Todėl viena kita papildomai tėčio ištraukta šimtinė, gelbėjanti tave nuo netikėtų rūpesčių, taip pat yra paskola, tegul ir su nulinėmis palūkanomis. Juk tas kelias šimtinės tėtis galėjo panaudoti savo pensijos kaupimui, atostogoms ar kitiems poreikiams. Tad mažiausiai, ką gali padaryti, – šitų šimtinių „nenurašyti“ kaip privalomą.

PROTINGOS MINTYS

Vienintelis neišvengiamas dalykas lyderio gyvenime – pasikartojanti krizė

Piteris Drukeris

← Pradžia 23 puslapyje

Paulius PAKALNIŠKIS

➔ **Jūsų credo** – Klysti – žmogiška, mokytis iš klaidų – būtina. Nemeluoti pačiam sau!

➔ **Ar ketinate stoti į LKA?** – Taip, ketinu

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūšį/ karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Norėčiau pamatyti Žalgirio mūšį, Vietnamo karą, dienos D mūšį, taip pat NAVY Seal operaciją *Readwing*

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Panelę, šunį ir draugų, kad nejausčiau vienatvės

➔ **Ko niekuomet nesutiktumėte padaryti?** – Iškeisti artimų žmonių į pinigus. Atlikti netradicinės orientacijos veiksmų

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Nėra tokios šventės

➔ **Esate rimtas, užsispyręs kaip...** – Stengiuosi būti

rimtas visada, bet kartais, niekieno nevaržomas, truputėlį „atsipalaiduju“. Užsispyręs, nes turiu daug žemaitiško kraujo. Ir jei jau užsispyriau siekti tikslo, niekas manęs nesustabdy

➔ **Asmenybė, kuria žavėtės...** – Valerijus Šerelis, Bobas Marley, Dalai Lama, Marcus Luttrellis

➔ **Kuopos vadas kartu yra ir...** – Nuo mano pirmojo vado, įstojus į Šaulių sąjungą, viskas ir prasidėjo, ir už tai jam esu dėkingas. Kuopos vadas – geras pavyzdys šauliams. Man jis lyg draugas, kurį pažįstu ne pirmus metus

➔ **Ko Jums trūksta „Geležinio Vilko“ kuopoje?** – Kuopoje, manau, viskas lyg ir gerai, bet trūksta sistemos, t. y. jau beveik nuo kuopos įkūrimo tarnaujantys šauliai, vadinamieji „seni vilkai“, jaučiasi kaip naujokai. Nesakau, kad mes turime būti aukštinami ar garbinami. Tiesiog jaunesnieji kuopos nariai galėtų rodyti daugiau pagarbos, turėtų būti leidžiama jiems vadovauti, pabarti už nusizengimus ar pagirti už aktyvesnę veiklą. Pastebėjome, kad nesame vertinami kaip anksčiau, todėl menksta motyvacija. Mes, taip sakant, matę nemažai, o jaunesni nariai, palyginti su mumis, – nieko. O jaučiamės lyg ką tik atėję į šią kuopą. Jausmas toks, tarsi viskas – laikas, išlietas prakaitas, kentėtas šaltis ir karštis – nuejo veltui. Mano manymu, naujokai turi užsitarnauti pagarbą, ypač „senų vilkų“, o iki tol privalo skaitytis su mumis, nes dar yra „žali“. Dar vienas dalykas – niekas, manau, neturėtų nešioti antsiuvo „Lietuva“, kol jo neužsitarnavo. O jį užsitarnauti reikia išsiskiriančiu, didvyrišku poelgiu. Taip pat dėl antsiuvų su pakopomis... Mano nuomone, jų nereikia. Bet visa kita yra tikrai gerai

➔ **Daugelis galvoja, kad Jūs...** – Linksmas, rimtas, protingas, mokantis prajuokinti, geros širdies, bendraujantis, draugiškas, „apsišvietęs“

➔ **Muzika, kurios patartumėte pasiklausyti drau-**

gams – Repas, regis. Muzikos, kuri yra rami, verčianti mąstyti, filosofuoti

➔ **Trys žodžiai, apibūdinantys karininką** – Rimtas, drąsus, protingas

➔ **Kas labiausiai džiugina „Geležinio Vilko“ kuopoje?** – Gerai išmanantys savo darbą vadai

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – kuopos vadas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Naujokai turi užsitarnauti uniformą ir vietą kuopoje!

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Visas pajūris

➔ **Ar šaulys turėtų būti patriotas?** – Žinoma. Koks karys/šaulys, pasirengęs ginti Tėvynę, nėra patriotas?

➔ **Filmas, kurį norėtumėte pamatyti dar kartą** – „Forestas Gampas“, „Gelbstint eilinį Rajaną“, „Lone Survivor“

➔ **Neįsivaizduojate dienos be ...** – Nėra tokio dalyko **Ką Jums reiškia Jūsų uniforma?** – Garbę ją nešioti, patriotiškumo simbolį, šiais laikais retą vyrišką kario profesiją

➔ **Kokią profesiją ketinate rinktis?** – Kario

➔ **Pažadas sau, kurį turite šiais metais ištesėti** – Užsiauginti raumenis, kiekvieną dieną vis kažkiek surimtėti, išlaikyti egzaminus mokykloje

➔ **Kuo Jūs esate ypatingas?** – Dažnai meldžiuosi už pažįstamus žmones, o kartais netgi atsitiktinius. Logiškai mąstau. Manau, kad gamta yra visko įkvėpėja, mėgstu filosofuoti

➔ **Kokiomis vertybėmis turi pasižymėti šaulys?** – Turi būti drąsus, rimtas, neišsišokantis, patriotiškas, gerbiantis šaulio vardą ir neteršiantis jo, orus viešumoje ir ne tik, motyvuotas, besidomintis karyba, tesintis pažadus

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VILNIAUS APSKRITIES KARALIAUS MINDAUGO ŠAULIŲ 10-OSIOS RINKTINĖS

„GELEŽINIO VILKO“ KUOPA

Esu aktyvus jaunuolis ir nori realizuoti save?

Nori ugdyti patriotiškumą ir gyventi kupiną išbandymų gyvenimą?

Stok į mūsų kuopą !!!

Priimamos merginos ir vaikinai.

Amžiaus grupės:
11–16 m.,
16 m. Ir daugiau

Užsiėmimai vyksta
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje

Informacija apie stojimo sąlygas, galimybes ir kt. teikiama:
Tel.: 8 6 849 3304, 8 624 44 4083
El. p. gelezinis.vilkas@inbox.lt

www.lss.clan.su

Krn. Jurgis ULECKAS, krn. Justas PETROŠIUS

Slidėmis per purvą, arba kaip vijome žiemą iš Pabradės poligono

Krn. Liutauro SMILGOS nuotraukos

Vasario 19–28 d. Pabradės poligone vyko I kurso žiemos pratybos, skirtos kario įgūdžiams šiuo metų laiku ugdyti. Prieš pratybas orų prognozė žadėjo, kad iki jų galo temperatūra pakils iki +11, tad apie kokią žiemą mes kalbame?! Nors ir susikrovėme slides, nors ir išsidalijome žieminius maskuojamuosius kostiumus, nors ir prisidėjome šiltų kojinių – žiema taip ir nepasirodė. Tad ką gi mes veikėme su tomis slidėmis, kai aplinkui nebuvo nė lopinėlio sniego?

Ankstyvą vasario rytą Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos I kurso kariūnai, susėdę į transporto priemones, pajudėjo į taip lauktas pratybas Pabradės poligono link. Į šį poligoną ne pirmą kartą vykome, tad dauguma nusprendė dar valandėlę pasimėgauti poilsiu – vos pradėjus važiuoti, įsitaisė patogiau ir ėmė snausti.

Pirmoji diena – šaudymo pratybos

Atvykę į poligoną, įsikūrėme kareivinėse. Tai visus nudžiugino, nes miegoti šiltose patalpose kur kas smagiau nei palapinėse ar po atviru dangumi. Sėkmingai įsikūrę, jau galėjome galvoti ir apie pirmąsias pratybas – šaudymą iš pistoleto PM, automato AK-4 MT ir kulkosvaidžio FN-MAG.

Nors iš pistoleto šaudėme pirmą kartą, rezultatai nenusivylėme. Dauguma kariūnų šaudė geriau, nei tikėjosi, taigi PM paliko tikrai gerą įspūdį. Nieko nelaukdami ėmėmės stambesnių ginklų – visų mūsų mylimų AK-4 MT. Vyko įsišaudymas ir kasmetis įgūdžių patikrinimas. Po šaudymo automatais perėjome prie dar didesnių ginklų. Šaudymo pratimai iš kulkosvaidžio FN-MAG visada mus žavėjo, ypač traserių švieselės, kurios lyg naujamečiai fejerverkai perskrodavo orą tarp ginklų ir taikinių. Taigi šios pratybos buvo ne tik turiningos, bet ir smagios.

Antroji diena – karo topografija

Dar nė neprašvitus išjudėjome iš kareivinių nežinia kur į topografinį žygį. Buvome padalyti į mažas grupeles ir pra-

dėjome jį skirtingose vietose. Pirmiausia turėjome nustatyti, kur esame, ir pagal žemėlapij nusibraižyti paprastą, bet aiškia schemą. Tik ją turėdami, kupini pasitikėjimo savimi, pradėjome žygi.

Toliau pagal duotas koordinates reikėjo rasti tam tikrus taškus. Tačiau ir tai nebuvo taip lengva, kaip atrodo, – vietovė pasikeitusi, todėl ne viskas buvo taip, kaip pavaizduota žemėlapyje. Bet tokiose situacijose ugdomos vienos iš būtinausių karininkui savybių – kruopštumas ir tikslumas.

Paskui teko pasikliauti vien tik nuotolio nuorodomis ir koordinatėmis. Atstumas nebuvo ilgas, tačiau viena klaida – ir tu jau nežinia kur esi. Žinoma, gelbėjo tai, kad vis dėlto viskas vyko vasario mėnesį – daugelis pelkių ir drėgnų vietų buvo užšalusios. Kitaip būtų tekę patirti daug vargo... Kaip visada, kai kam nepavyko įveikti žygio iššūkių, tačiau visi buvo kupini emocijų, įgijo naujos patirties.

Šis metodas pakišo keletui kariūnų koją, nes pareikalavo atidumo ir gebėjimo įvertinti savo jėgas. Šį topografinį žygį turėjome atlikti individualiai. Vieniems pavyko viską rasti greičiau ir baigus maršrutą sušilti prie laužo, kitiems – mažiau tam liko laiko, bet buvo ir tokių, kurie visiškai sutriko ir nebaigė maršruto.

Tą dieną bandė grįžti žiema – beveik visą laiką snigo ar krito šlapdriba. Tačiau

kad ir kiek gamta stengėsi mums bent taip padėti pajusti žiemos pratybų dvasią, ant žemės nukritęs sniegas iškart ištirpdavo.

Trečioji diena – ryšiai

Kariams, aišku, ir kariūnams būtina vienam kitą palaikyti. Kad nereikėtų gaišti laiko ir teršti eterio, kariuomenėje naudojami formalizuotieji pranešimai. Ši praktika ir buvo pagrindinis mūsų pratybų tikslas. Pirmiausia reikia išmokti tinkamai naudotis ryšio priemone ir ją užprogramuoti. To ir mokėmės tą ankstų rytą. Kai jau buvome pasirengę, instruktoriai mums priminė, kaip turi atrodyti tokie pranešimai ir, žinoma, parodė, kaip reikia atlikti užduotis praktiškai. Iškart po pietų vyko testas – pagal instruktorių sugalvotas, kiek įmanoma labiau tikrovę atitinkančias situacijas kiekvienas turėjome atlikti visas reikalingas radijo ryšio procedūras ir perduoti formalizuotuosius pranešimus aukštesniajam vadui. Tai buvo dar vienas iššūkis kariūnams, nes teko pabūti ir ryšininiais.

SITPRA, KONTPRA, MEDPRA – tai trumpiniai, kuriuos supranta ne kiekvienas. Pirmąjį pusdienį mokėmės programuoti radijo stoteles, siųsti ir priimti formalizuotuosius pranešimus, juos sudaryti, įjungti tinklą, jį patikrinti, perjungti ir valdyti. Išmokome koduotų užklausų metodų, kurie mums tikrai pravers ateityje tarnyboje. Taip pat buvome supažindinti ir su kitomis darbo su radijo stotimis subtilybėmis.

Kitą pusdienį buvome testuojami iš anksčiau aiškintų dalykų. Po šios pratybų dalies įgijome daugiau darbo su radijo ryšio priemonėmis patirties – rankos ir balsai jau taip nebedrebės, kai reikės skubiai perduoti pranešimą ar užmegzti ryšį.

Ketvirtoji ir penktoji dienos – pasirengimas lauko taktinėms pratyboms

Šios dienos buvo ne tokios aktyvios kaip pastarosios, bet ir tada nesėdėjome

← Pradžią 44 puslapyje

be darbo – kruopščiai valėme ginklus, komplektavome ekipuotę, kad kuo greičiau ir efektyviau galima būtų panaudoti kiekvieną įsidėtą daiktą ir atsirastų daugiau erdvės kuprinėje, taip pat ruošėme pratybų objektus – būsimų pastogių statybai reikalingas medžiagas atgabeno me į vietą, kur jos bus statomos.

Taktikos pratybų metu buvome mokomi įvairių dalykų: reaguoti į priešų ugnį, atsitraukti, rengti pasalas, pasirinkti gynybai tinkamą vietovę ir kt. Savarankiškai rengėme patrulio bazę, kasėme apkasus, darėme visus kitus darbus. Tai tikriausiai buvo viena iš nemaloniausių pratybų dalių, nes, esant garso ir šviesos maskuotei, negalėjome nei užsikurti lauželio, nei palakstyti, kad sušiltume. Tai buvo gana sunkus pakantumo šalčiui išbandymas. Nors apsidairę ir nematėme sniego, oro temperatūra tikrai primindavo, kad metų laikai dar nepasikeitė, pranašautų +11 laipsnių taip ir nesulaukėme.

Šeštoji – dešimtoji dienos – lauko taktinės pratybos

Šiose pratybose atnaujinome anksčiau įgytus individualius įgūdžius: patikrinome reakcijos į priešų ir jo ugnį, judėjimo, maskavimosi būdus. Taip mokėmės užimti patrulio bazę ir veikti joje. Kaip visada, neišvengėme klaidų, tačiau puikių instruktorių dėka sugebėjome atlikti viską taip, kaip reikia, todėl galime jiems padėkoti už pastangas perduoti mums savo patirtį. Į šias pratybas buvo integruota ir išgyvenimo žiemą dalis. Kai ko įgyvendinti ir nepavyko, nes nebuvo sniego, pvz., vandens išgavimo, bet visa kita, manau, pavyko puikiai – rentėme pastoges tik iš to, ką galima rasti aplink – daugiausiai iš rąstų ir šakų, mokėmės statyti spąstus žvėrimis, demonstravome, kaip galima susikurti laužą, ruošėme maistą lauko sąlygomis. Mokyti tikrai buvo ko, ir kariūnai susidomėję tai darė. Tai, ką pasisėmėme iš išdėstytos medžiagos, turėjome progą išbandyti patys, nes teko praleisti ne vieną dieną ir naktį išgyvenimo sąlygomis. Kaskart aptardavome su instruktoriais savo klaidas, o tai, manome, geriausias būdas tobulėti.

Nors prieš pratybas buvo nemažai nuogaštavimų – baimė susižeisti, sušalti – mokymams prasidėjus, jie buvo sėkmingai išsklaidyti, nes turėjome tikrai šaunius, kompetentingus instruktorius, kurių dėka I kurso kariūnai su nekantrumu laukia galutinių individualiųjų įgūdžių modulio pratybų.

Visi dalykai buvo skrupulingai įsivaininti, nes jų reikėjo ne vien testams atlikti, bet ir asmeninei patirčiai, kuri galbūt kada nors išsaugos mums ir mūsų draugams gyvybes, kaupti.

Vienas iš smagiausių ir įdomiausių šių pratybų dalių buvo išgyvenimo pamokos. Jų metu mokėmės iš eglišakių

statyti pastoges, kurios mums dvi dienas atstojo namus. Kūrėme laužus – kas su popieriumi ir žiebtuvėliu, kas su degtukais ir beržo tošimi. Taip pat išmokome pakankamai pasiruošti malkų, nes pirmosios nakties paryčiais jų pritrūkus buvo pradėtos kūrėti pastogės dalys, „gaudyti maistą“ – įvairiais būdais statyti kilpas, gaminti spąstus smulkiems gyvūnams, ruošti maistą ant laužo, išgyventi gamtoje naudodamiesi tik jos turtais. Šios pamokos mums priminė Robinzono gyvenimą. Tiesa, visi šie įgūdžiai taip pat buvo vertinami.

Pasibaigusias pratybas prisiminsime tik su šypsena. Orai mus lepino, nors naktimis ir padrebėdavome, bet dienomis atšildavome. Vienose srityse išmokome daug naudingų dalykų ir įgijome praktikos, kitose – patobulinome įgūdžius. Grįžome nepervargę, gal net pailsėję nuo miesto šurmulio ir studijų. Tad laikas, praleistas poligone, mums buvo tarsi didelės, linksmos, aktyvios atostogos, per jas ne tik atsigavome po sesijos, bet ir įgijome vertingų žinių. Dauguma kariūnų tikrai pripažins, kad mieliau rinktųsi naktį po eglišakių pasto-

ge prie lauželio, nei drebėtų patrulio bazėje apkase, bet, nepatyrę diskomforto, nesuprastume, kad paprasti dalykai gali suteikti tiek daug laimės.

Vyr. ltn. Artūras ŠEVELIOVAS

Šią žiemą Pabradės poligonas „treniravo ir tikrino“ I kurso kariūnų individualius įgūdžius. Nors buvo tikėtasi, kad Lietuvos gamta palepins kariūnus šalčiu, o svarbiausia – sniegu, kad pajustumė lietuviškos žiemos ypatumus, šįkart ji jau buvo atsitraukusi į savo pozicijas kažkur Laplandijoje, o dirbtinio sniego gaminių aparatų pratybas planuojantys karininkai ir seržantai nenumatė. Teko reaguoti pagal situaciją. Bet gal apie viską iš eilės...

Taigi nuo pat vasario 19 d., trečiadienio, ryto, net nespėję normaliai apšilti kojų Pabradės poligono smėlynuose, I kurso kariūnai nepabūgo kibti į atlasus jų laukusioms užduotims. Kažkam teko taikyti savo orientavimosi ir topografijos žinias klaidžiose Pabradės pelkėse. Kartu dalis Kariūnų bataliono jaunėlių tobulino savo fonetinę abėcėlę ir kalbėseną ryšių pratybose, o kažkam pasisekė išmėginti visą smagumą šaudant iš kulkosvaidžių FN-MAG, pistoletų PM ir visiems pirmakursiams iki gyvo kaulo pažįstamo ir mylimo AK-4 MT. Ir taip iki vasario 22 d. kiekvienas pirmokas tikri-

no save ir asmeninius įgūdžius kiekvienam kariūniui į kraują jaugusiose ryšiu, topografijos ir šaudymo pratybose. Toliau atėjo laikas motinai TAKTIKAI. Lengvai atsipūtę po neįtempto savaitgalio, I kurso kariūnai drąsiai, bet kartu ir truputį jaudindamiesi laukė naujos savaitės.

TAKTIKA, vedama patyrusių BKK instruktorių, po truputį paėmė kariūnus į savo motiniškas rankas. Apšilę „veikdami standartinėse situacijose“, toliau kariūnai mokėsi išgyvenimo žaliuose Lietuvos miškuose meno. Suręsti pirmųjų *šalašai* tikrai parodė, kad ne vienas iš jų ateityje tikrai pasistatys ir sau puikius namus. Toliau buvo dar įdomiau. Turiu įspėti lauko gyvūnus – būkite atsargūs ir atidūs, nes miške jūsų gali laukti jų paspėsti spąstai.

Dar porą naktų miške užgrūdino pirmakursius taip, kad penktadienį jie nedvejodami, greitai ir tiksliai reagavo į imituoto priešų parengtus žabangus. Taip – klaidų pasitaikė, bet neteiskite mūsų pirmokų, jie dar tik mokosi, o viską darė degančiomis akimis, tokiomis, kokios ir turi būti būsimų karininkų.

P. S. Mes jūsų laukiame, pirmokai!

*Nuoširdžiai
Lietuvos kariuomenės
poligonai*

Krn. Liutauras SMILGA

Motyvacija būti karininku

Esu I kurso kariūnas Liutauras Smilga. Gimiau ir augau Vilniuje, karininko šeimoje. Šeimoje turėti karininką – tikrai didelis išbandymas. Sunku, kai šeimos galva išvyksta ilgam į karštus taškus, kur vyksta karas ir nenumatytos situacijos pavojingos gyvybei. Sėdėti čia, kai kažkur toli, karo zonoje, tėtis atlieka tarnybą, reikia daug stiprybės, kantrybės, pasitikėjimo savimi, nes vienas turiu rūpintis mama ir sese. Jaunesnei sesei tuo metu buvau ne brolis, o lyg tėtis, kuris ją globoja, moko, augina. Tiesa, tai buvo gera gyvenimiška praktika lyderio savybėms ugdyti.

Baigiau Vilniaus Tuskulėnų vidurinę mokyklą, kuri man buvo lyg antrieji namai. Labai gaila buvo ją palikti. Mokytojai, klasės ir kiti mokyklos draugai buvome tarsi šeima, kiekviena diena tik stipriro mūsų ryšį. Todėl taip sunku buvo su jais atsiseivinti.

Studijuodamas Karo akademijoje neturi tiek laiko, kad galėtum nuolat bendrauti su draugais ar kasdien maty-

tis, dažnai lankyti mokyklą, mokytojus. Bet čia iš karto supratau, kad susibūrė kita be galo stipri šeima, kurios nė vienas narys nebus pamirštas, paliktas likimo valiai, kur kiekvienas padės, palaikys sunkią akimirką. Tai parodė tiek Bazinis kario kursas, tiek rudens lauko pratybos.

Su kariuomene ir Akademija mane siejo labai glaudus ryšys – tiesiog tuo gyvenau, nors nebuvau Šaulių sąjungos narys ir niekur netarnavau. To ir nereikėjo, nes, tėčiui tarnaujant Karo akademijoje, čia praleidau didelę dalį vaikystės, užaugau, kiekvieną šios tvirtovės kertelę pažįstu. Visą laiką buvau tarp kariškių, mačiau, kaip jie gyvena. Tėčiui tarnaujant tiek Akademijoje, tiek kituose daliniuose, vykdavau kartu su kariais į pratybas, jaučiausi kaip realių veiksmų dalyvis, nes, vaiko akimis, viskas atrodė kitaip – viskas tikra, baimė taip pat buvo tikra. Šiek tiek paaugęs ir subrendęs supratau, koks tvirtas mano ryšys su kariuomene ir kad savo ateities be jos neįsivaizduoju.

Apsispręsti dėl stojimo į LKA nebuvo sunku, nors kartais pasvarstydavau, ar tikrai trokštu tokio gyvenimo, ar man to reikia. Tik žinojau, kad noriu tarnauti Lietuvai jos kariuomenėje, ginti, saugoti Tėvynės laisvę. Dabar, XXI amžiuje, vyrą stereotipas, bent man nepriimtinas, kad be aukštojo išsilavinimo esi niekas. Tad mačiau tik vieną kelią – stoti į Akademiją. Čia – kariuomenė ir kartu įgyjamas aukštasis išsilavinimas. Didelę įtaką turėjo ir tai, kad norėjau sekti tėčio pavyzdžiu, tapti karininku. Be to, mane čia stoti tarsi traukė kažkokia jėga – matyt, vaikystėje Akademijoje praleistos dienos.

Stodamas pasirinkau visiškai naują studijų programą – MODERNIŲJŲ GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBĄ. Ši tikslų mokslų sritis išsiskiria tuo, kad viskas orientuota į fiziką, matematiką, darbą įvairiomis kompiuterių programomis, kurios plačiausiai supažindina su karo technika, ginkluote, naujausiomis technologijomis. Be to, yra galimybė prisijungti prie mokslininkų, jiems padedant kurti robotus

ir kitas karybos priemones. Po pirmojo sėkmingai baigto semestro pagal Moderniųjų gynybos technologijų vadybos programą galima rinktis karinių jūrų pajėgų sritį ir nuo antrojo semestro mokslus tęsti Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje Klaipėdoje studijuojant pagal Jūrų laivavedybos arba Laivų energetinių įrenginių eksploatavimo programas.

Svarbiausias kriterijus studijuojant LKA ir siekiant karininko karjeros – lyderystė. Kodėl ji mums būtina? Ogi tam, kad tobulėtume, gebėtume perteikti savo patirtį, žinias, galėtume suvaldyti karių būrį mūšio lauke. Lyderiais ne gimstama, o tampama. Jeigu labai trokštate, galite tapti lyderiu. Karininkui būtina nuolat tobulėti, mokytis ir kaupti patirtį. Norint įkvėpti savo karius, reikia išmanyti ir mokėti pritaikyti tam tikrus dalykus. Daugeliui tai neišeina savaime, natūraliai. Puikūs vadai nepaliauja mokytis ir nesiils ant laurų. Lyderystė – tai iniciatyvus lyderio elgesys, teigiama sąveika, pozityvus vaidmuo ir tvirta pozicija, bendrų tikslų siekis, įtaka bendraminčiams, gebėjimas juos įgalinti veikti.

Stojantiems į LKA linkiu tvirtai apsispręsti, o prieš tai rimtai pagalvoti, ar jiems skirtas šis Tėvynės gynėjo kelias. Mums reikia žmonių, kurie tinkamai reprezentuotų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, kurie mylėtų ją ir Tėvynę. Linkiu stiprybės, kantrybės, o svarbiausia – ryžto įgyvendinant savo gyvenimo tikslus ir stojant į Karo akademiją.

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Karys vaikų akimis

Kovo 7 dieną Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje lankėsi Vilniaus lopšelio-darželio „Ozas“ „Boružėlių“ ir „Smalsučių“ grupių vaikai. Akademijos specialistai ir čia studijuojantys kariūnai supažindino vaikus su jos veikla ir kasdieniu karių gyvenimu.

Kaip ir dera, ekskursija prasidėjo prie Akademijos teritorijos vartų. Pasitikęs kariūnas Ovidijus Kuzminas vaikams iš karto padarė didelį įspūdį: pasitempęs, tvarkinga išeigine uniforma, kalbantis tvirtu, ramiu balsu.

Išsirikiaavę po du, kaip tikri kariai, vaikai nužingsniavo susipažinti su paslaptin gu kariūnų gyvenimu. Pakeliui stabtelėjo prie nematytų medinių sporto įrenginių. Čia kariūnė Kristina Putnaitė, ekskursijos vadovė, papasakojo, kad kariūnai kartą per pusmetį laiko ištvėrė testą. Toliau visi patraukė į kariūnų gyvenamąjį korpusą. Vaikai labai smalsiai apžiūrėjo jų kambarius, sužinojo kai kurias taisykles, kurių kariūnai turi laikytis: pagal tam tikrą tvarką susitvarkyti savo daiktus, keltis, miego-

ti, mokytis, sportuoti. Koridoriuose atidžiai apžiūrėjo nuotraukas, kuriose įamžintos kariūnų gyvenimo, pratybų poligonuose akimirkos. Paklausę, kam reikalingas koridoriuje mikrofonas, sužinojo, kad per jį kiekvieną rytą skelbiama komanda „Kuo pa, kelt!“ kariūnai pradeda naują dieną. Norintys galėjo per mikrofoną pasisveikinti su kariūnais. Vėliau vaikai apžiūrėjo muzikos klasę, kurioje repetuoja choras „Kariūnas“, apžiūrėjo sporto sales, stebėjo sportuojančius kariūnus, patys bandė daryti atsispaudimus. Mažieji labai nustebė, kad kariūnai, kaip ir jie, mokosi, sportuoja, dainuoja ir žaidžia įvairius sportinius žaidimus, laisvalaikį žiūri filmus.

Po ekskursijos vaikai nužygiavo į Akademijos ramovę. Čia jiems buvo trumpai apžvelgta paveikslėliais iliustruota Karo akademijos istorija. Po labai informatyvaus Akademijos veiklos pristatymo kpt. Marius Bagdonas pakvietė vaikus nupiešti tai, kas labiausiai įsiminė, patiko. Mažieji svečiai labai entuziastingai kibo į darbą. Visi stengėsi kuo gražiau perteikti

AKADEMIJOS PULSAS | AKCIJA | PADĖKA | DOVANA BIBLIOTEKAI

AKCIJA

Kariūnų taryba nuoširdžiai dėkoja visiems Akademijos bendruomenės nariams, prisidėjusiems prie stebuklo kūrimo – dalyvavusiems kariūnų kalėdinėje akcijoje. Jūsų visų gerumas ir nuoširdumas nustebino net didžiausius pesimistus. AČIŪ!!!

Akcijos metu iš viso surinkta 2137,2 Lt. Pinigų suma, kuri liko atmetus išlaidas, – 1300 Lt. Kadangi pinigų suma buvo gana didelė, kalėdinį stebuklą pavyko sukurti 2 kariūnams. Akcijos metu aukojant ir perkant suvartoti 22 l pieno, beveik 5 kg kavos pupelių, 454 bandelės, gausybė cukraus, pririekė kalno vienkartinį puodelių ir dangtelių, popierinių maišelių, šaukštelių...

PADĖKA

Nors jau pradėjome trečiąjį šių metų mėnesį, noriu informuoti apie aukas, surinktas jums atsiimant kalėdaičius: buvo surinkta 1030 Lt. Nuoširdžiai jums visiems dėkoju!

Kadangi jūsų pasiūlyti žmonės, kuriems reikalinga parama, jos atsisakė, buvo nutarta šiuos pinigus palikti ir skirti, kai bus poreikis (staigi sunki liga ir pan.). Aš jus informuosiu, kai tie pinigai bus perduoti konkrečiam asmeniui. Dar kartą – dėkui. Dievas jums teatylgina!

Kapelionas Remigijus

DOVANA BIBLIOTEKAI

Akademijos viršininkas plk. Eugenijus Vosylius LKA bendruomenės vardu nusiuntė padėką Canberros lietuvių bendruomenės koordinatorei Sigitai Gailiūnaitei. Padėkoje rašoma: „Dėkoju Jums ir visai Canberros lietuvių bendruomenei už Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bibliotekai dovanotą lietuvišką pokario periodiką ir knygas. Jūsų dėka, įgyvendinus iš didelės meilės Lietuvai gimusių asmeninę nesavanaudišką iniciatyvą, kariūnai, karininkai ir visi kiti Karo akademijos bibliotekos lankytojai galės prisiliesti prie šių vertingų leidinių, kurie puoselėja Lietuvos kariuomenės tradicijas, atskleidžia jos svarbą visuomenei ir valstybei. Linkiu Jums didelės kūrybinės sėkmės, energijos ir stiprios sveikatos!“

KNYGŲ MUGĖ 2014

Lietuvos karo akademija dalyvavo vasario 20–23 d. vykusioje kasmetinėje *Vilniaus knygų mugėje 2014*, kur pristatė naujausius savo leidinius. Jaunimą, besidomintį karininko profesija, kariūnai supažindino su studijomis ir atrankos į Lietuvos karo akademiją tvarka. Nuolatiniai stendo lankytojai buvo gimnazijų ir mokyklų moksleiviai. Nuotraukoje Vilniaus Abraomo Kulviečio vidurinės mokyklos septintokai (iš kairės) Justas JURGELAITIS ir Gediminas VIDZICKAS prie Karo akademijos stendo.

savo įspūdžius. Baigti darbai buvo perduoti piešinių vertinimo komisijai. Kol ji rinko pačius gražiausius, mažieji laidė kariūnų išlankstytus lėktuvėlius.

Susumavus rezultatus ir nustačius nugalėtojus, įvyko piešinių autorių apdovanojimo ceremonija. Trijų pačių geriausių piešinių autoriai Atėnė Čepukėnaitė, Iveta Lechatovič ir Kristupas Bauža buvo apdovanoti KARIŪNO žurnalo redakcinės kolegijos prizais – vaikiškomis knygelėmis „Petriuko vėliava“. Neliko be dėmesio ir kitų piešinių autorių. Kpt. Marius Bagdonas kiekvienam paspaudė ranką, padėjo už dalyvavimą, pagyrė darbą ir padovanojo kalendoriuką su generolo Jono Žemaičio atvaizdu.

Jau keliaujant atgal į autobusą vaikų buvo paklausta: „Kas norėtų užaugęs tapti kariūnu ar kariūne ir tarnauti kariuomenėje, kad šalyje visada būtų taika?“ Iškilė miškas rankų. Vadinas, renginys, skirtas ikimokyklinukų patriotiniam,

Atėnės, Ivetos ir Kristupo piešiniai – geriausi

tautiniam ir pilietiniam ugdymui, tikrai pavyko.

Tikimės, kad prieš pat Kovo 11-osios šventę įvykęs Vilniaus lopšelio-darželio „Ozas“ ugdytinių ir Karo akademijos karininkų, kariūnų susitikimas taps ilgo, prasmingo, glaudaus bendradarbiavimo atspirties tašku.

Tad netariame jums „sudie“, sakome: „Iki pasimatymo naujuose bendruose vaikų ir kariūnų pilietinio ir patriotinio ugdymo renginiuose, susitikimuose, pažintinėse ekskursijose ir projektuose.“

Vilniaus lopšelio-darželio „Ozas“ direktorė Aidana Baravykaitė-Dagienė ir auklėtoja Rūta Gekienė sveikina visą Karo akademijos bendruomenę Kovo 11-osios, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos, proga ir linki: „Būkite drąsūs, būkite stiprūs, būkite ištvermingi, kantrūs, tolerantiški, garbingi, orūs ir išsaugokite meilę Tėvynei!“

Piešimo konkurso „Karys vaikų akimis“ dalyvių apdovanojimas

K. Dijoko nuotraukos

Ką daryti, norint dalyvauti atrankoje (laikyti profesinio tinkamumo testą)?

1. Pasitikrink sveikatą sveikatos priežiūros įstaigoje pagal gyvenamąją vietą ir, gavęs pažymą (forma F 027-1/a arba F 027/a), registruokis.
2. Registruokis šiais Atrankos centro telefonais: (8 5) 212 7092; (8 5) 210 3593; (8 5) 210 3589

REGISTRACIJA VYKSTA ➔ nuo 2013-10-15 iki 2014-06-07 darbo dienomis nuo 8 iki 17 val. (penktadieniais – iki 15.45 val.)

REGISTRUOJANTIS

REIKIA NURODYTI SAVO:

- ➔ vardą, pavardę;
- ➔ asmens kodą;
- ➔ adresą;
- ➔ telefono numerį.

3. Paskirtu laiku turi atvykti į Karo akademiją laikyti profesinio tinkamumo testo. (Adresas: Šilo g. 5A, Vilnius. Nuo autobusų stoties ir geležinkelio stoties važiuoti Antakalnio kryptimi troleibusu nr. 2 arba mikroautobusu nr. 6 iki „Šilo“ stotelės.)

Ką reikia turėti vykstant laikyti profesinio tinkamumo testo?

TESTAVIMAS VYKSTA ➔ nuo 2013-11-05 iki 2014-07-12

1. Interneto svetainėje www.lka.lt perskaityk, kas rašoma apie profesinio tinkamumo testą.
2. Reikia atsivežti:
 - ➔ pasą arba asmens tapatybės kortelę;
 - ➔ sveikatos pažymą (forma F 027-1/a arba F-027/a);
 - ➔ besimokantiems bendrojo lavinimo mokyklose – mokymo įstaigos išduotą pažymą apie praėjusių metų metinius pažymius, o įgijusiems vidurinį išsilavinimą – brandos atestato su priedais kopiją;
 - ➔ mokymo įstaigos (darbovietės – jei dirbi, dalinio – jei tarnauji kariuomenėje) išduotą charakteristiką;
 - ➔ 30 litų (už maistą);
 - ➔ sporto aprangą;
 - ➔ rašiklį, paprastą pieštuką ir trintuką;
 - ➔ pagrindines asmens higienos priemones.

Ką darysi testavimo metu?

- Atliksi įvairias individualias ir grupines užduotis (dalis jų – praktinės), spręsi problemas, dalyvausi pokalbiuose, laikysi fizinio parengtumo normatyvus.
- Užduočių turinys neskelbiamas ir specialaus pasirengimo nereikalauja. Toliau pateikiame tik fizinio parengtumo normatyvus, nes jų reikalavimus reikia žinoti iš anksto.

Ką reikia žinoti apie fizinio parengtumo testą?

Jį sudaro 3 dalys:

- atsispaudimai; ➤ susilenkimai; ➤ 3000 m bėgimas.

NORMATYVAI

Eil. nr.	Pratimo pavadinimas		Taškai									
			100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
1.	Atsispaudimai (kartai per 2 min.)	Vaikinai Merginos	71 42	64 36	57 31	49 25	42 19	35 13	28 8	20 2	13	6
2.	Susilenkimai (kartai per 2 min.)	Vaikinai Merginos	78 78	72 72	66 66	59 59	53 53	47 47	41 41	34 34	28 28	22 22
3.	3000 m bėgimas (laikas, min.)	Vaikinai Merginos	12.06 14.42	12.48 15.30	13.33 16.21	14.18 17.12	15.00 18.00	15.42 18.48	16.27 19.39	17.12 20.30	17.54 21.18	18.36 22.06

- Netaisyklingai atlikti pratimai neįskaitomi. Apie tai įspėjama pratimo atlikimo metu.
- Fizinio parengtumo testas vertinamas teigiamai, jei kiekvienas pratimas įvertinamas ne mažiau kaip 60 taškų.

Testavimas vyks 2 dienas. Dalyviai bus apgyvendinti ir maitinami Akademijoje.

Jeigu neatvyksi laiku arba neatsiveši nurodytų dokumentų, neturėsi teisės laikyti profesinio tinkamumo testo.

DĖMESIO!

→ www.lka.lt → stojantiejiems → priėmimo tvarka → Atrankos centras → profesinio tinkamumo testas – pasitikslink, kaip taisyklingai atlikti pratimus, nes dažnam jaunuoliui (-ei) tenka jų neįskaityti (ypač atsispaudimų).